

Dit tijdschrift wordt als objectieve documentatie uitgegeven.

De artikels geven de opvatting van de schrijvers weer, onafhankelijk van de mening der Bank.

INHOUD: De economische evolutie in het Groothertogdom Luxemburg sedert de bevrijding, door dhr. Jérôme Anders — Het bankwezen in Luxemburg (1941-1951) — Het nationaal vermogen van het Groothertogdom Luxemburg in 1950 — Literatuur betreffende de economische en financiële toestand van het Groothertogdom Luxemburg (1948-1952) — Ons kwartaalindexcijfer der lonen — Literatuur betreffende de monetaire en financiële toestand van België — Economische wetgeving — Statistieken.

DE ECONOMISCHE EVOLUTIE

IN HET GROOTHERTOOGDOM LUXEMBURG SEDERT DE BEVRIJDING

door dhr. Jérôme ANDERS,

*Regeringsadviseur bij het Ministerie van Economische Zaken
van het Groothertogdom Luxemburg.*

In het Maartnummer van 1950 werd meer in het bijzonder de kwantitatieve ontwikkeling nagegaan van de arbeidersstand, zijn samenstelling en zijn bezoldiging sedert de bevrijding.

In onderhavige bijdrage gaat onze aandacht naar de zogenaamde middenstandsgroepen, als daar zijn de ambtenaren en bedienden, de landbouwers, de handelaars en ambachtslieden, de vrije beroepen, ten einde hun getalsterkte en economische positie in de naoorlogsjaren zo nauwkeurig mogelijk te bepalen.

Bij gemis aan bijzondere en uitvoerige statistische gegevens valt het niet gemakkelijk juist te worden ingelicht over de effectieven van elke groep. Niettemin kunnen uit het onderzoek van de vooroorlogse belastingstatistieken, uit de cijfers over de actieve bevolking van 1947 en uit de inlichtingen uitgaande van beroepsorganen, ramingen worden afgeleid die een vrij nauwkeurig denkbeeld geven van de plaats welke die verschillende sociale groepen in de nationale gemeenschap innemen.

Opgemerkt werd dat de getalsterkte van enkele dier groepen in de loop der laatste veertig jaren in mindere of meerdere mate werd gewijzigd. Zo

verminderde het aantal landbouwers in die periode voortdurend; de getalsterkte van de handelaars en bedienden steeg ononderbroken; ook de vrije beroepen namen uitbreiding, terwijl het aantal ambachtslieden en kleine industriëlen over het geheel nagenoeg stabiel bleef.

Sommige verschuivingen geschieden vooral na de laatste twee wereldoorlogen door overgang van de ene naar de andere groep.

Men denke evenwel niet dat die verschillende groepen een homogene eenheid vormen. Zij verschillen van elkaar door hun intellectuele vorming, hun voorkomen — bepaald door de beroepseisen —, ja zelfs de belangen die zij in hun eigen beroepsorganisaties verdedigen. Naast die verscheidenheid is er nog de hiërarchie in elk dier groepen. Daarbij komt dat deze laatste soms min of meer ineenvloeiën, en sommige tal van grensgevallen vertonen.

In zover er van een band tussen die verschillende groepen kan worden gesproken, berust hij veeleer op sociologische factoren dan op economische verhoudingen of functies.

Die opvatting komt vooral tot uiting in een behoefte aan aanzien en het gevoelen tot een kring te behoren die boven het proletariaat uitgaat.

Die bijzondere neiging om zich bij een bepaalde klasse te rekenen lijkt ons bijzonder afgetekend in een klein land als Luxemburg, waar de sociale vooroordelen, de traditie alsook de macht der verworven posities zeer sterk ontwikkeld zijn.

Zo wil deze of gene ambtenaar of bediende, wiens inkomen nog niet het loon van een arbeider evenaart, wegens zijn intellectuele vorming of zijn maatschappelijke functie niet met een arbeider gelijkgesteld worden. Dit is eveneens het geval met de kleine landbouwer.

De ambtenaren en bedienden

Onder die verschillende groepen vertegenwoordigen vooral de ambtenaren en bedienden een der meest aaneengesloten groepen.

Opvallend is vooreerst hoe hun aantal in de loop der laatste veertig jaren voortdurend steeg.

Van 1907 tot 1947 is de getalsterkte van de ambtenaren en bedienden, zowel in de openbare als in de particuliere sector, schier verviervoudigd en wel van 5.505 in 1907 tot ruim 21.000 in 1947.

Die aangroei moet hoofdzakelijk worden verklaard door de voortdurende ontwikkeling van de openbare besturen naarmate de Staatstussenkomst groter werd en het stadsleven zich uitbreidde. Hij houdt verder verband met het omvangrijk administratief apparaat van de grote uitvoerijverheid. Hij beantwoordt tenslotte aan de eisen ener bevolking die een hoge levensstandaard geniet.

Nu gaat iedere bestuurlijke uitbreiding gepaard met een grotere arbeidsverdeling, de oprichting van nieuwe diensten en de vorming van nieuwe kaders bedienden.

Vooraf in de jaren van economische onzekerheid, welke aan de laatste wereldoorlog voorafgingen, voelde de Luxemburgse jeugd zich door de bestuurlijke loopbaan aangetrokken. De instellingen voor middelbaar onderwijs werden dan ook van jaar tot jaar meer bezocht.

De hierna volgende cijfers zijn in dit opzicht bijzonder treffend.

Jaargemiddelde van het aantal leerlingen in de instellingen voor middelbaar onderwijs in het Groothertogdom Luxemburg

Voor het tijdvak	1900-1910	1.507
	1910-1920	1.916
	1920-1925	2.357
	1925-1930	2.165
	1930-1935	2.430
Voor de jaren	1938-1939	3.128
	1939-1940	3.434
	1950-1951	2.957

Laatstgenoemd cijfer benadert de vooroorlogse gemiddelden.

De bijval van de administratieve loopbaan ligt hieraan dat zij geenszins te onderschatten voordelen biedt die elders niet bestaan: de zekerheid en de stabiliteit der bediening, alsook een vast salaris. Zoals Professor Dupréel het zeer gevat schreef, wordt « de beginneling van meet af aan ondergebracht in een maatschappelijke groep die hij niet meer zal verlaten. De administratieve loopbaan verzekert hem althans het minimum voorrechten, die de burgerij geacht wordt te bezitten. »

Verder zij opgemerkt dat de ontwikkeling van de administratieve bedrijvigheid en van de kaders tal van arbeiderskinderen in staat stelde middenstander te worden en zich tot de groep der kleine burgerij te verheffen.

Het aantal Staatsambtenaren nam zo sterk toe dat sommigen dit zelfs overdreven achten.

Ziehier hoe het aantal ambtenaren en bedienden zich in de verschillende bedrijfstakken sedert de laatste tellingen van 1935 en 1947 ontwikkelde:

Ambtenaren en bedienden

Bedrijfstak	1935	1947	Stijging
Nijverheid, ambachten	4.221	8.725	+ 4.504
Handel, vervoerwezen	6.904	8.457	+ 1.553
Openbare en particuliere diensten	6.928	8.788	+ 1.860

Die cijfers tonen duidelijk aan dat de administratieve loopbaan een groot deel der actieve bevolking in de jaren 1935 tot 1947 tot zich trok.

Blijkens een parlementair document ontwikkelde zich het aantal Staatsambtenaren en bedienden als volgt:

Aantal Staatsambtenaren en bedienden

Jaartal	Ambtenaren (1)	Tijdelijke bedienden	Totaal
1937/38	4.350	215	4.565
1945/46	4.894	1.299	6.193
1-1-1947	5.236	977	6.213
1-1-1948	5.356	809	6.165
1-1-1949	5.503	698	6.201
1-1-1951	5.649	656	6.305

(1) Met inbegrip van het lager en het uitgebreid lager onderwijs.

Bovenstaande cijfers omvatten eveneens het leger, de Rijkswacht, de plaatselijke Staatspolitie en de geestelijkheid. De getalsterkte van die verschillende lichamen, behalve van de geestelijkheid, nam in de naoorlogsjaren bijzonder sterk toe. Evenzo is dit het geval met de ambtenaren van de Belastingen, de

P.T.T., de Bruggen en Wegen en de landbouwdiensten. Tevens zij aangestipt dat tal van bedienden in laatstgenoemde drie diensten, van eenvoudig technisch agent tot de graad van ambtenaar werden bevorderd. Hierbij komen nog de 279 bedienden welke werkzaam zijn in de Caisse d'Epargne, de maatschappelijke verzekeringen en de gewestelijke ziekenkassen.

Herhaaldelijk drongen verschillende openbare instanties, zoals de Staatsraad, bij de uitvoerende macht aan opdat zij het aantal ambtenaren sterk zou verminderen. Die bemoeiingen leverden tot dusver geen noemenswaardige resultaten op, behalve wat de tijdelijke bedienden betreft.

Velerlei belangen staan inderdaad een dergelijke inkrimping in de weg. Ons inziens komt het er meer op aan grotere aandacht te schenken aan de beroepsopleiding en -waarde van de ambtenaren, en de goede krachten de gelegenheid te geven hun initiatief en schranderheid te betonen.

Ook het aantal bedienden in de belangrijke gemeenten van het land nam sedert de oorlog toe. Vermelden wij als voorbeeld de stad Luxemburg, waar het aantal bedienden van 305 vóór de oorlog thans tot 600 gestegen is. Nochtans zijn in laatstgenoemd cijfer ca. 200 personen medegerekend die reeds als ambachtsman tewerkgesteld waren en bij het kader der bedienden werden gevoegd.

Opgemerkt zij dat het aantal verzekerden bij de gemeentelijke bediendenkassen in 1951 1.882 bedroeg.

Eveneens bij de spoorwegen bereikte het aantal actieve agenten een hoog cijfer dat per 31 December 1951 5.000 overtrof.

Wat het aantal bedienden in de particuliere sector betreft, bovenstaande statistieken laten een zeer sterke stijging zien. Deze laatste moet worden verklaard door het steeds groeiend aantal handels- of nijverheidsondernemingen, alsmede door de ingewikkeldheid der zaken in het algemeen. In 1950 overtrof het aantal werkzame bedienden in het particulier bedrijfsleven 10.000.

Om zich een volledig denkbeeld te vormen over de getalsterkte van de groep der ambtenaren en bedienden in de openbare en private sector, dient eveneens met het aantal gepensioneerden rekening gehouden.

Op 31 December 1950 waren 2.080 Staatsagenten op rust; het aantal gepensioneerde gemeentebedienden bereikte omstreeks hetzelfde tijdstip 650 en dat der particuliere bedienden, met inbegrip van de tijdelijke Staatsbedienden, overtrof 1.450. Voegen wij hierbij het rustend personeel van de spoorwegen, zegge 4.337 (met inbegrip van de weduwen en wezen), dan blijkt het aantal gepensioneerde ambtenaren en bedienden de 8.500 te overtreffen.

Maken wij tenslotte het totaal van de ambtenaren, bedienden en gepensioneerden, dan mag de getalsterkte van die groep op meer dan 30.000 personen worden geraamd.

Met betrekking tot de materiële toestand van de ambtenaren en bedienden zij opgemerkt dat de meesten alleen van hun wedde moeten leven. Een aantal onder hen, met name in de hogere kaders, zijn vermogend en velen bezitten enige spaarmiddelen. De wedden der ambtenaren werden herhaaldelijk verhoogd wegens de algemene stijging van de levensduurte na iedere wereldoorlog. Vooral de wedden en bezoldigingen van de openbare ambtenaren werden sedert 1919 verschillende malen aan de levensduurte aangepast. In dit verband zij in herinnering gebracht dat het beginsel van de aanpassing van een gedeelte der wedden aan het indexcijfer van de levensduurte, bij de wet van 9 Augustus 1921 werd ingevoerd en sedert 1929 werd de gehele wedde, zoals vastgesteld bij de wet van 29 Juli 1913, voortdurend aan de bewegingen der kosten van levensonderhoud aangepast.

Bovendien verhoogde de wetgever herhaaldelijk de wedden van 1913, ten einde rekening te houden met de veranderingen die zich sedert 1913 voordeden in de levenswijze van de ambtenaren en die uiteraard hun budget moesten verhogen. Zo werden de weddeschalen tot 1948, buiten de aanpassingen aan de gestegen kosten van levensonderhoud, over het geheel met 15 pCt. t.o.v. 1913 verhoogd.

In 1948 vond een algemene herziening plaats ingevolge de wet van 21 Mei 1948; laatstgenoemde wet werd gewijzigd door die van 16 Januari 1951.

Die wetgeving bracht verbetering in de materiële toestand van de ambtenaren. Hierdoor werd de openbare functie meer gewaardeerd, want buiten de aanpassing aan het indexcijfer der kosten van levensonderhoud, wijzigde de wetgeving de weddeschaal aan de basis; de bezoldigingen der laagste groepen waren reeds vroeger verhoogd geworden.

Aangaande de salarissen der bedienden in de particuliere sector zij aangestipt dat zij sedert de bevrijding verschillende malen werden aangepast.

Zo werd de minimum-maandwedde voor de mannen van één en twintig jaar en meer sedert 31 December 1944 achtereenvolgens door wettelijke maatregelen gebracht op fr 1.750, 2.400, 3.100, 3.500 en 4.200. Verder werden de minimum-wedden voor de vrouwen, bij gelijke arbeidsvoorwaarden en rendement, vastgesteld op 80 à 90 pCt. van die der mannen. Nochtans werd de verhouding van 80 pCt. met ingang van 18 Augustus 1951 afgeschaft en bleef alleen de 90 pCt. van toepassing. Tenslotte werd de materiële toestand van de ambtenaren en de bedienden in 1951 gunstig beïnvloed door de oprichting van een kas voor ziekteverzekering.

Belangwekkend is het eveneens het totaalbedrag te kennen der bezoldigingen welke aan de ambtenaren en de bedienden samen, zowel in de openbare als in de particuliere sector, werden uitbetaald.

Blijkens de statistieken door de Studiedienst van

het Ministerie van Economische Zaken gepubliceerd, werden aan de particuliere bedienden in 1950 fr 784.074.741 aan bruto-wedden uitbetaald; voor de ambtenaren en tijdelijke bedienden van de Staat, de openbare diensten en de gemeenten, met inbegrip van de agenten van de spoorweg, bereikte het bruto-bedrag fr 1.150.701.693. Voegen wij hierbij de gezins-toeslagen, dan komt men voor de openbare en de particuliere sector tot een totaalbedrag van fr 2.001.079.841.

Aan pensioenen werden gedurende het jaar 1950 uitbetaald :

fr 38.085.372 voor de particuliere be-
dienden;
fr 161.167.785 voor de ambtenaren en
bedienden der open-
bare besturen;
en fr 207.945.324 voor de agenten van de
spoorweg,

zegge totaal : fr 407.198.481.

De landbouwers

In tegenstelling met de ontwikkeling in de getal-sterkte van de ambtenaren en de bedienden, kan sedert meer dan zeventig jaren een ononderbroken daling van de landbouwbevolking worden waargenomen. In die groep zijn heden ten dage een vijftig duizend personen werkzaam, hetgeen 17 pCt. van de gezamenlijke bevolking tegen 53 pCt. in 1871 vertegenwoordigt.

Houdt men in het bijzonder rekening met de actieve landelijke bevolking, dan merken we op dat zij sedert de laatste kwart van vorige eeuw aanhoudend terugliep. Van 1871 tot 1947 verminderde haar getalsterkte met 30,5 pCt.; zij vertegenwoordigt 22 pCt. van de gezamenlijke actieve bevolking (1).

Daarentegen vertoonde de industriële en stedelijke bevolking in hetzelfde tijdvak een tegengestelde beweging. Dit verschijnsel is overigens niet eigen aan Luxemburg. Het staat vast dat de trek naar de steden zich in schier alle landen voordeed, naarmate de technische vooruitgang uitbreiding nam.

In Luxemburg was dit verschijnsel reeds merkbaar bij het einde der vorige eeuw. Reeds in een verslag over de landbouw in het Groothertogdom Luxemburg, gedagtekend van 1889, is er sprake « van de zonen der landbouwers die, gedreven door de ambitie van de ouders, een betrekking zoeken of zich naar de handel of de nijverheid richten ».

(1) « Les aspects économiques de l'agriculture du Grand-Duché de Luxembourg », door J.-P. BUCHLER, in *Bulletin trimestriel de la Société belge d'Etudes et d'Expansion*, nr 144, blz. 102. Zie eveneens « La population active du Grand-Duché de Luxembourg », *Bulletin 122 du Service d'Etudes*, 1950.

Sindsdien is die toestand steeds verergerd; hoe langer hoe meer keren de zonen van landbouwers de landarbeid de rug toe, om een vrij beroep of een bedrijvigheid in handel of nijverheid uit te oefenen.

Gaan wij de statistieken over de indeling van de actieve bevolking volgens de maatschappelijke stand na, dan blijkt dat het aantal werkgevers in de landbouw van 1907 tot 1947 met meer dan één derde verminderde en dat der meewerkende gezinsleden met meer dan 20 pCt.

Bemoedigend is het nochtans vast te stellen dat de teruggang van de landelijke bevolking geen daling van de productie veroorzaakte. Dit geruststellende feit is grotendeels te danken aan de landbouwpolitiek welke sedert ruim vijftig jaar in het Groothertogdom werd gevoerd en hoofdzakelijk gericht was op een aanmoediging van de productie en een valorisatie van de producten.

Die politiek heeft vruchten gedragen, daar het rendement aanzienlijk verhoogde en de kwaliteit van de landbouwproducten verbeterde.

Sedert 1947 vermeerdeerde de bruto-waarde der voornaamste landbouwproducten aanhoudend. Zij bereikte in 1951 het hoge bedrag van 2,2 miljard tegen 1,6 miljard in 1947. T.o.v. vóór de oorlog is de totale bruto-waarde ruim verdrievoudigd. Haar indexcijfer voor 1951 lag op 383,2 (1).

Het bruto-inkomen van de landbouw kan op 1,25 miljard frank worden geraamd, d.i. 12 tot 15 pCt. van het nationaal inkomen.

Het grootste deel der inkomsten in de landbouw wordt gewonnen uit de melk- en boterproductie.

In 1951 werden 168 miljoen liter melk geproduceerd; dit was een recordcijfer. Het overtrof de productie van 1950 met 7,3 pCt. en die van 1937 met 17,4 pCt. De boterproductie stijgt sedert de bevrijding en 3.450 t dienden voor het binnenlands verbruik tegen 3.225 t in 1950. Gedurende het jaar 1951 beliep zij 3.800 t.

Wat de binnenlandse voorziening betreft, zij wordt over het geheel ten belope van 80 pCt. door de inheemse landbouwproductie gedekt. De overige 20 pCt. betreffen goederen welke niet in het land gewonnen worden, zoals suiker, plantaardige oliën, koffie, enz.

Het regeringsbeleid strekt zich ook uit tot de landbouwprijzen en de afzet der producten op de binnenlandse markt.

Het probleem der prijzen is inderdaad van het allerhoogste belang geworden. We leven niet meer in een tijdperk dat de landbouwer hoofdzakelijk voor de bevrediging van zijn eigen behoeften arbeide en de verkoop van zijn producten slechts bijkomstig was.

(1) *L'économie luxembourgeoise en 1951*, blz. 86. Studiedienst, Ministerie van Economische Zaken.

In onze huidige geldeconomie wil de landbouwer in de eerste plaats tegen zo hoog mogelijke prijzen voortbrengen en verkopen.

Nu worden de prijzen der voornaamste landbouwproducten zoals vlees, broodgraan, melk en boter door de Staat vastgesteld in overleg met de vertegenwoordigers van de landbouw en wel derwijze dat zij de productiekosten dekken en een redelijke winst aan de landbouwer laten.

Dank zij het stelsel der zogenaamde structurele toelagen, worden die prijzen binnen zekere grenzen gehouden, ten einde een buitensporige stijging van het indexcijfer der kosten van levensonderhoud te vermijden.

Gelet op de gunstige resultaten welke in de productie en de afzet geboekt worden, geeft de Luxemburgse landbouwer zich hoe langer hoe beter reken-schap van de rendabiliteit zijner onderneming; hij weet dat hij zijn producten tegen lonende prijzen zal kunnen van de hand doen en hij draagt nog enkel een minimum persoonlijke risico's. Hij kan dan ook de toekomst met meer vertrouwen tegemoet zien en een deel van zijn winsten veilig investeren, ten einde zijn onderneming rationeler in te richten. Van jaar tot jaar moderniseerde de Luxemburgse landbouwer zijn productiemiddelen door aanwending van tractoren en motorische landbouwmachines.

Zoals uit onderstaande cijfers blijkt, nam het aantal tractoren in de landbouwondernemingen in de laatste vijf jaren voortdurend toe :

1937	30
1947	486
1948	642
1949	880
1950	1.418

Naar verluidt, zouden de cijfers voor 1951, die nog niet definitief werden berekend, met ca. 250 eenheden die voor 1950 overtreffen.

De aanwending van machines vereist uiteraard een wijziging der arbeidsmethodes en hoe langer hoe meer technische kennis; vandaar de neiging om het landbouwonderwijs steeds meer uit te breiden. Overigens, te oordelen naar de groeiende bijval van de landbouwscholen sedert enkele jaren, heerst er ongetwijfeld een vernieuwde belangstelling voor het landbouwersvak.

Doch het meest verheugende gevolg van de landbouwpolitiek is de onmiskenbare stijging van de levensstandaard van de landbouwers in het algemeen. Een overtuigend bewijs hiervan zijn de uiterlijke tekenen van welvaart die sedert een aantal jaren op de buiten hoe langer hoe talrijker worden : de bouw en de inrichting van steeds meer rationele, geriefelijke en hygiënische woonhuizen met bijgebouwen, wijziging van de voedings- en kledingsbehoeften alsook van de algemene levenswijze die naar een vroe-

ger ongekeerde verfijning streeft; grotere weeldeuitgaven en behoefte aan stedelijke ontspanning. Als een ander bewijs van welvaart zijn de prijs van de grond en het bedrag der deposito's in sommige kredietinstellingen, alsook wellicht het feit dat de dochters van de landbouwers zich steeds minder als dienstmeid in de stad gaan vestigen, daar die bediening beneden hun maatschappelijke stand wordt geacht.

Zo zien wij dat de economische en maatschappelijke positie van de landbouwbevolking in volle ontwikkeling is. Het stugge individualisme dat zo kenmerkend was voor de Luxemburgse landbouwer in het verleden, wijkt hoe langer hoe meer voor een gemeenschapsgevoel dat tot uiting komt in een integratie van het landbouwbedrijf in de algemene economie en het streven naar een stelsel van maatschappelijke zekerheid die in het bestaan van de oude landbouwer en van de zijnen moet voorzien.

De handelaars en ambachtslieden

Na dit onderzoek van de toestand der landbouwbevolking gaat onze aandacht naar de handelaars en ambachtslieden.

Beide groepen worden meestal beschouwd als de kern van de middenstand.

Jammer genoeg is er geen officiële documentatie beschikbaar aan de hand waarvan de economische structuur van die twee groepen of zelfs hun getalsterkte nauwkeurig kan bepaald worden.

Ten aanzien van de ambachtslieden is het bekend dat het Office de la Statistique générale thans, met de medewerking van de Kamer van Ambachten, een grondig onderzoek instelt, ten einde zeer omstandige inlichtingen te verkrijgen over de numerieke en structurele indeling van het Luxemburgse ambachtswezen, over de toestand van de ambachtsproductie en van de verdeling.

Momenteel moeten wij dan ook genoegen nemen met fragmentarische en vaak benaderende gegevens.

Blijkens de statistische inlichtingen verstrekt door de Kamer van Koophandel en gedagtekend uit het jaar 1951, zijn de handelsondernemingen als volgt verdeeld :

Groothandel	428
Kleinhandel	4.618
Spijshuizen, hotels, pensions, herbergen, café's	2.787
Vervoerwezen	586

zegge in totaal 8.419 ondernemingen

Hierbij komen nog een 3.000 tot 4.000 helpers en gezinsleden.

Vanzelfsprekend komen in dit totaal dubbeltellingen voor, doordat sommige ondernemingen tegelijker-

tijd tot verschillende handelstakken behoren. Dit is met name het geval voor de houders van 2.787 spijs-huizen, café's en herbergen, waaronder meer dan 270 tegelijkertijd een kruidenierswinkel houden en 179 een andere handel drijven.

Vooraf de kleinhandel breidde zich uit in de periode tussen de twee oorlogen en daarna.

Hieronder volgt de indeling der 4.618 kleinhandels-ondernemingen naar de aard van hun bedrijvigheid :

Kleding	460
Leder en schoeisel	158
Voeding	1.976
IJzerwaren, huishoudartikelen, enz. ..	208
Papierhandel, marokijnwerk, reukwer- ken, enz.	247
Apotheken, drogisterijen	78
Juweliers, horlogemakers, optische instrumenten	32
Rijwielen, machines, enz.	104
Diversen	45

Totaal : 3.308

Die ondernemingen zijn winkelbedrijven.

Veruit de talrijkste groep is die van de handelaars in voedingsmiddelen.

De overige 1.108 ondernemingen houden geen winkel. Hieronder komen voor : 110 dephouders van bier en limonade, 253 handelaars in vee en landbouw-producten, 108 melkverkopers, 173 zaakwaarnemers en 388 handelsvertegenwoordigers. De uitbreiding van de kleinhandel werd in het Groothertogdom begunstigd door de snelle ontwikkeling van de ijzer- en staalnijverheid alsook door de aangroei en de toegenomen welstand van de stedelijke en landelijke bevolking.

Zoals bekend is de vestiging van een handelsonderneming te Luxemburg aan een voorafgaande vergunning onderworpen. De enige wettelijk gestelde voorwaarden voor de toekenning dier vergunning zijn de beroepsaardigheid en -moraliteit. De vergunning wordt geweigerd voor de opening van bijhuizen, eenheidsprijswinkels, bazars en coöperaties. Noch de beroepsbekwaamheid, noch de financiële toestand zijn een criterium voor de uitoefening van het beroep van handelaar.

Vooraf in de eerste naoorlogsjaren, toen de handelsbedrijvigheid zeer winstgevend werd geacht, steeg het aantal kleinhandelaars overvloedig.

Blijkbaar was het eveneens als reactie tegen de beperkingen van de bezetter inzake oprichting van ondernemingen dat een zo groot aantal lieden zich toen als handelaar gingen vestigen.

Veelal waren het personen zonder bijzondere aanleg of kennissen die een kleine winkel openden in de hoop zich zo spoedig mogelijk te verrijken en maatschappelijk zelfstandig te worden.

In 1949 overtrof het aantal door het Ministerie van Economische Zaken toegestane vergunningen 1.500 en het bereikte nagenoeg 2.000 in 1950. Die beweging is nog lang niet tot staan gebracht; elke nieuwe telling door het Ministerie wijst op een vooruitgang.

Aldus kunnen wij opmerken dat de kleinste dorpen thans een kleinwinkelbedrijf bezitten.

De meeste handelaars in de kleine agglomeraties zijn weinig of niet gespecialiseerd; in hun winkel komt een hele reeks min of meer disparate artikelen voor, en voor velen is die handel slechts een bijkomstige bedrijvigheid.

De belanghebbende beroepsorganen maken zich bezorgd over die voortdurende toeneming der handelsbedrijven; zij beklagen zich er over dat hun handeltak overladen is en er in de periode van economisch herstel elementen zijn binnengedrongen die noch de onontbeerlijke vakkennis, noch de ervaring bezitten. Als heelmiddel stellen zij voor de huidige wetgeving op de handelsvergunningen te wijzigen en het criterium van de bekwaamheid, berustend op een stelsel van verplichte beroepsscholing, te doen erkennen.

Tot zover de getalsterkte van de handelaars.

Over het aantal ambachtslieden zijn wij evenmin nauwkeurig ingelicht.

Blijkens de volkstelling van 31 December 1947 waren er te dien tijde 7.383 zelfstandige ambachtslieden. Daar in die cijfers ook een aantal kleine industriëlen begrepen zijn, dient het lichtelijk verminderd tot ca. 7.300.

Hierin is geen rekening gehouden met de handwerkgezellen en de leerjongens.

Uit inlichtingen door de Kamer van Ambachten verstrekt, blijkt dat 15.000 gezellen en leerjongens in de ambachtsbedrijven werkzaam zijn. Voegen wij hierbij een ongeveer even groot aantal personen die in die ondernemingen als gezinslid werken, dan zou het Luxemburgse ambachtswezen meer dan 37.000 personen tellen, hetgeen ongeveer 13 pCt. van de gezamenlijke bevolking vertegenwoordigt.

Ziehier hoe het aantal patroons over de verschillende bedrijfsgroepen van het ambachtswezen verdeeld is :

Bouwnijverheid	1.308
Metaalbewerking	1.145
Houtbewerking	1.004
Voeding	1.094
Kleding	1.949
Overige bedrijven	883
	<hr/>
	7.383

Beschouwen wij de voornaamste stielën, dan blijkt uit de telling van 1947 dat het aantal patroons als volgt verdeeld is :

Plafondwerkers	167
Schilders	487
Dekkers	109
Aannemers, metsers	392
Electriciens	174
Zinkbewerkers	114
Auto-mecaniciens	130
Slotenmakers	151
Smeden	288
Horlogemakers	78
Schrijnwerkers	728
Wagenmakers	181
Bakkers	459
Slagers	425
Modisten	115
Naaisters	647
Kleermakers voor heren en voor dames	583
Schoenmakers	524
Haarkappers en -kapsters	560

Er zij in herinnering gebracht dat het ambacht in het Groothertogdom niet vrij is. Iedere ambachtsman die zich als meester wil vestigen moet vooraf een proefexamen doorstaan. Vooraleer tot dit examen te worden toegelaten, moet hij in het eindexamen van het leerlingenwezen geslaagd zijn en hetzelfde ambacht gedurende vijf jaar als gezelschapsgedurende hebben. Gaan wij het verloop der getalsterkte in het ambachtswezen gedurende de laatste honderd jaren na, dan blijkt dat, zoals vroeger reeds gezegd, het aantal patroons-ambachtslieden over het geheel niet dezelfde opwaartse beweging als die van de kleinhandelaars vertoont.

Immers, blijkens de telling van 1846 waren er toen 6.326 meesters-ambachtslieden en 7.127 in 1862. Sindsdien onderging dit cijfer tot 1947 geen aanzienlijke wijziging meer. Nochtans, zoals bekend, deden zich sterke verschuivingen voor in de getalsterkte van sommige stielen, ten gevolge van de industriële en technische ontwikkeling in de laatste veertig jaren.

Een onderzoek van de statistieken over de loop van de actieve bevolking toont aan dat het aantal personen in sommige ambachten sterk verminderde. Dit is vooral het geval met de schoenmakers, de wagenmakers en de naaisters. Terwijl er in 1865 1.500 schoenmakers waren, was het cijfer teruggelopen tot 910 in 1893, tot 524 in 1947 en tot 500 in 1951. Daarentegen steeg het aantal schoenwinkels tot 150, d.i. één handelaar per 2.000 inwoners.

Onder de andere stielen, waarvan de getalsterkte min of meer verminderde, vermelden wij de zinkbewerkers, de slotenmakers, de smeden, de kleermakers, de zadelmakers en de wagenmakers.

Dit verschijnsel kan worden opgemerkt in de meeste geïndustrialiseerde landen waar sommige ambachtsbedrijven geleidelijk verdwijnen en andere door min of meer duurzame crises getroffen worden. De huidige productie- en ruilvoorwaarden zijn hiervan de

oorzaak. Door de technische vooruitgang werd de productie schier volledig gemechaniseerd en wordt zij hoe langer hoe meer automatisch en gemeenschappelijk uitgevoerd. Evenzo veranderde het verbruik door de standardisatie, ten nadele van de individuele schepping en de kwaliteit. Doch hoe ongunstig ook die nieuwe economische voorwaarden waren, zij verschafften aan de ambachtslieden nieuwe werkgelegenheden en uitbreidingsmogelijkheden dank zij het ontstaan van nieuwe ambachten van duurzame aard. Dit is met name het geval op het gebied van de electriciteit en de autovoertuigen.

Daarbij komt dat in zekere bedrijven, zoals die van de mode en van de kwaliteitsproducten, de handigheid van de ambachtsman onontbeerlijk is en de machine er geen plaats vindt.

Tenslotte zij aangestipt dat een aantal ambachten een grotere bezetting kennen dan vóór de oorlog. Dit is o.m. het geval met de bakkers-banketbakkers, de slagers en de traiteurs, de schrijnwerkers, de juweliers en de kunstgebittenbedrijven.

Na dit overzicht van de numerieke betekenis van de handelaars en ambachtslieden, volgt thans een onderzoek van hun economische toestand. Na de bevrijding lag er voor de handelaars een periode van intense bedrijvigheid open, ondanks de aanvankelijke onzekerheid en de moeilijkheden bij de voorziening.

Door de grote omvang der onbevredigde behoeften en de schier volledige afwezigheid van mededinging op de binnenlandse markt konden zij, verscheidene jaren lang, een omzet boeken die vóór de oorlog omzeggens nooit bereikt werd.

Tot 1947 waren de prijzen aan strenge regeling onderworpen en de meeste verbruiksgoederen gerantsoeneerd. Nu was het opvallend dat juist de rantsoenering er toe bijdroeg de omvang der transacties in stand te houden of zelfs te doen toenemen en de laatste « winkeldochters » van de oorlogsperiode van de hand te doen. Anderzijds bevorderde de geleidelijke koopkrachtverhoging bij de grote massa der verbruikers eveneens de goederenafzet. Daarbij kwam dat de prijzen opwaarts gingen en de winst, die over het algemeen volgens een stabiele marge berekend wordt, geleidelijk steeg. Eerst met ingang van 1948, toen de meeste behoeften gedekt waren en de mededinging door de vrijmaking van het handelsverkeer een regerende rol ging spelen, deed zich een zekere inkrimping van de markt voor. Bovendien veroorzaakten de gelddevaluaties van 1949 een storing in het zakenleven. Doch dit laatste werd andermaal gunstig beïnvloed door de gebeurtenissen in Korea, die een jacht op goederen en een speculatie in de kleinhandel uitlokten, vooral in de sector van de kledingartikelen en de textielgoederen. Die drukte werd gevolgd door een zekere verslapping die thans nog voortduurt.

Voor de ambachtslieden, vooral die uit de bouw- en nijverheid, bood de periode van wederopbouw der verwoeste gewesten na de oorlog een onverhoopte

gelegenheid tot arbeid en winst. Aldus konden 13 ambachten met ruim 2.000 ambachtslieden en 392 aannemers een werkgelegenheid vinden. Meer dan 2.230 miljoen frank werden betaald om de kosten van wederopbouw te dekken; de helft hiervan ging naar de aannemers van de bouwnijverheid. Doch zodra de buitengewone herstelbehoefte bevredigd waren, trad in sommige stieren een verslapping in, die duurde tot het tijdstip waarop de bouwnijverheid haar normale gang hernam.

Nochtans wordt sedert enkele tijd steeds weer over een verzwakking van de bedrijvigheid in het ambachtswezen gesproken. Dit is inzonderheid het geval voor de schrijnwerkerij die door de buitenlandse mededinging sterk getroffen is.

Het ware vanzelfsprekend zeer belangwekkend al die verschijnselen te kunnen meten en na te gaan hoe zij de materiële toestand van handelaars en ambachtslieden in de laatste zes jaar beïnvloedden.

Jammer genoeg is het wegens uitblijven van een enquête en het ontbreken van bijzondere statistieken over een reeks jaren zeer moeilijk zich hieromtrent een volledig denkbeeld te vormen.

Gewis kan aan de hand van zekere feiten en indexcijfers de graad van welstand van deze of gene handelaars of ambachtslieden sedert de bevrijding worden nagegaan. Hoe vaak hoort men niet zeggen dat slagers, handelaars in weefsels en in schoenen, na de oorlog in enkele jaren tijds rijk werden, zich mooie eigendommen aanschafte en zich in een persoonswagen verplaatsen.

Weliswaar zijn die uiterlijke tekenen van welvaart niet te loochenen. Doch die voorbeelden mogen niet als een algemene regel worden aanvaard.

Om over de economische toestand van de handelaars en ambachtslieden te kunnen oordelen, zijn meer objectieve maatstaven vereist, zoals bijv. het aantal faillissementen of protesten of de opbrengst van de omzetbelasting.

Het aantal faillissementen of protesten vertoonde sedert de bevrijding t.o.v. vóór de oorlog volgend verloop.

Aantal protesten en faillissementen

1937	1.325	32
1938	1.225	26
1945	1	—
1946	37	1
1947	76	9
1948	236	11
1949	638	14
1950	563	11
1951	935	18

Het aantal faillissementen na de bevrijding was het hoogst in 1951 en 1949, doch het bereikte niet het vooroorlogse cijfer.

Wat de waarde van de protesten betreft, zij overtrof in 1951 die van de vorige twee jaar. Daarentegen was het aantal accoorden tot voorkoming van faillissement onbeduidend.

De belasting op het omzetcijfer kan een belangwekkende aanwijzing zijn voor de omvang der transacties in de handel en de ambachtsbedrijven.

Nochtans dient aangestipt dat de statistieken over die belasting, naast de omzetbelasting, ook de invoertaxen omvatten. De Studiedienst van het Ministerie van Economische Zaken onderzocht van naderbij de ontvangsten uit die belastingheffing voor het jaar 1950 en kwam tot de volgende resultaten (1).

De omzet van de gehele handel bedroeg in 1950 8.356 miljoen frank, waarvan ruim 4 milliard voor rekening van de kleinhandel kwamen.

Vooraan komen de voedingsmiddelen, zowel in de groothandel als in de kleinhandel. Opgemerkt zij dat dhr. A. SCHWINNEN, in een belangwekkende studie over het nationaal inkomen van het Groothertogdom Luxemburg, de omzet in de kleinhandel op 2 of 2,5 milliard frank voor het jaar 1945 en op 5 of 5,5 milliard voor het jaar 1946 had geraamd.

Het omzetcijfer van het ambachtswezen in 1950 kan op 2.684 miljoen frank worden geraamd. De ambachtslieden in de sectoren van levensmiddelen en de bouwnijverheid boekten de grootste omzet met resp. 893 en 890 miljoen frank.

Stellig werden niet alle handelaars en ambachtslieden evenzeer door die zakengang bevoordeligd. Sommigen wonnen grof geld en maakten fortuin. Anderen nochtans verwezenlijkten slechts relatief kleine winsten en bevinden zich zelfs in een weinig gunstige toestand, te oordelen naar de gegevens verstrekt door de Kamer van Koophandel en de Pensioenkas voor de Ambachtslieden. Die gegevens berusten op belastingstatistieken waaruit blijkt dat 30 pCt. van de kleine handels- en ambachtsbedrijven een kleiner inkomen genieten dan fr 50.000 per jaar. Het gaat hier hoofdzakelijk om winkels op het platteland of in plaatsen van middelmatige betekenis. Onder de ambachtslieden hebben vooral de kleine kleermakers en schrijnwerkers, de naaisters, de haarkappers en de zadelmakers veel moeite om het hoofd boven water te houden.

Nochtans moet bij een nader onderzoek van de toestand der ambachtslieden en handelaars niet uit het oog worden verloren dat de beroepswinst niet hun enig inkomen is. Vaak genieten zij een bijkomstig inkomen met de bebouwing van een stuk land of met bezigheden, waardoor zij beter kunnen rondkomen.

Doch momenteel zijn het niet alleen de kleine ambachtslieden en handelaars die zich over de huidige economische toestand beklagen.

(1) *L'Economie luxembourgeoise en 1951*, blz. 117 e.v.

In al de sectoren van het ambacht en de handel heerst thans een onzekerheid die blijkbaar veroorzaakt is door een verzwakking der bedrijvigheid en een inkrimping der winsten, die na de roes van de eerste naoorlogsjaren bijzonder sterk worden aangevoeld. Zoals bekend, hebben vele ambachtslieden in die periode investeringen gedaan in immobiliën die de uitbreidingsmogelijkheden van hun onderneming te boven gaan en momenteel een zware lastpost vormen.

De bedrijfsorganisaties laten dan ook niet na de openbare mening voor hun zaak te winnen en een reeks eisen tot de overheid te richten, opdat zij de economische en maatschappelijke toestand van de middenstand op dezelfde voet als de andere professionele groepen zou steunen. Hun dagbladen dringen aan op verlichting van de belastingdruk en wijzen op de gevaren van de loonsverhogingen en de maatschappelijke lasten voor ambachtslieden en handelaars. Vooral de sociale zekerheid ligt hen na aan het hart. Ongetwijfeld verkeren de meeste handelaars en ambachtslieden, eenmaal dat zij de normale rusttijd bereikt hebben, in een zeer moeilijke toestand die niet steeds aan kortzichtigheid, doch meestendeels aan de economische conjunctuur te wijten is.

De eigen middelen waarover zij beschikken, zijn over het algemeen zeer beperkt, zometende onbeduidend. Vaak zijn zij gevormd uit moeizaam bijeengebrachte spaargelden welke in de handelszaak of in de uitrusting van hun werkplaats geïnvesteerd werden en niet konden dienen voor de vorming van een kapitaal voor hun oude dag.

Het is dan ook begrijpelijk dat de meeste handelaars de oprichting van een pensioenkas eisen, zoals dit onlangs ten gunste van de ambachtslieden werd gedaan.

Aangestipt zij dat deze laatsten sedert tal van jaren op de invoering van de pensioenverzekering aandrongen. Zij kregen voldoening in 1951, door de wet van 21 Mei, waarbij alle voor eigen rekening gevestigde ambachtslieden in het Groothertogdom Luxemburg verzekeringsplichtig werden.

Tot zover de hoofdtekken van de numerieke en economische ontwikkeling in de twee voornaamste groepen van de Luxemburgse middenstand.

De vrije beroepen

Tot slot van die beknopte studie rest ons nog de toestand in de voornaamste vrije beroepen te onderzoeken.

Het is niet doenlijk hierover te dezer plaatse een volledige uiteenzetting te geven. Bij gebrek aan een toereikende documentatie bepalen wij er ons toe een denkbeeld te geven van de getalsterkte en de materiële toestand van die groep. Hoewel zij niet talrijk is, speelt zij toch een belangrijke sociale rol.

Zoals wij ze hebben afgebakend, omvat die groep 131 advocaten, 32 notarissen, 237 geneesheren, 118 tand-

artsen, 135 apothekers, waarvan slechts 66 met eigen apotheek (1), en ca. 80 architecten.

Het meest kenmerkende type van het vrije beroep is ongetwijfeld dat van advocaat. Het is een zeer moeilijk beroep en is slechts na een jarenlange praktijk renderend. Het is een welbekend feit dat een advocaat tenminste een tiental jaren moet werken vooraleer een studie van enige betekenis te bezitten. Daar hij anderzijds van geen enkele maatschappelijke zekerheid geniet, moet hij, bij gebrek aan eigen middelen, een kapitaal vormen voor de oude dag. In ons tijdperk van onstabiel geldwezen, is dit lang niet gemakkelijk.

De toestand van de meeste onzer advocaten was tijdens de oorlog allesbehalve rooskleurig.

Alleen een dertigtal advocaten bleven hun functie uitoefenen. Velen werden weggevoerd en kenden buitengewoon harde jaren; enkelen slaagden er in, zo goed en zo kwaad als het kon, een broodwinning in de particuliere bedrijven van het land te vinden.

Na de bevrijding moesten de meesten onder hen opnieuw een cliënteel vormen. Gelukkig voor hen waren er toen processen van onwaardige burgers bij de vleet, en ze waren dan ook hun voornaamste bron van inkomsten.

Voortaan hebben de rechtszaken min of meer hun normale vooroorlogse omvang aangenomen.

Het valt moeilijk inlichtingen te verkrijgen over de beroepsinkomsten van de advocaten, daar hierover nog geen enkele betalingstatistiek gepubliceerd wordt. Uitgaande van de vooroorlogse belastingstatistiek en de inlichtingen van particuliere zijde mag het brutojaarinkomen van een goed voorziene studie op fr 300.000 tot 350.000 worden geraamd. In die cijfers is geen rekening gehouden met de bijkomstige ontvangsten die aan het eigenlijke beroep vreemd zijn.

Onder de advocaten zijn er vanzelfsprekend bevoorrechten die zeer grote erelonen genieten en meer verdienen. Doch naast deze laatste zijn er tamelijk velen die zich in een weinig gunstige toestand bevinden. Dit is vooral het geval met de jonge advocaten waaronder sommigen, bij gebrek aan zaken, hun beroep verlaten om een betrekking bij de openbare besturen of in het particulier bedrijfsleven te aanvaarden.

De toestand van de 32 notarissen is niet zo onzeker. Zij worden voor het leven benoemd en hun aantal is beperkt. Zoals bekend, werd het notariaat in het Groothertogdom reeds vóór de oorlog hervormd. Tot dan toe waren de notarissen, in afwijking van de rol die de wetgeving van 1841 hen had toegedacht, ook kredietverleners. Zij waren de vertrouwde raadgevers van de grote massa der bevolking.

Aldus kwamen de notarissen er toe een talrijke en trouwe cliënteel in al de lagen van de bevolking te vormen en aanzienlijke deposito's bijeen te brengen.

(1) De anderen zijn hetzij provisors bij gevestigde apothekers, hetzij drogisten.

Misbruiken werden gepleegd en sommigen schoten er hun fortuin bij in. Zulks neemt niet weg dat de notarissen goede diensten aan de landbouwbevolking bewezen, en zulks vooral in een tijd dat het openbaar krediet nagenoeg niet bestond.

Sedert 1944 mogen de notarissen geen deposito's meer aanvaarden.

Niettemin is de rol van de notaris zeer ruim gebleven. Naast de functies van zijn ambt vervult hij in vele gevallen de taak van raadgever en bemiddelaar bij de verkopen.

Het is niet gemakkelijk de opbrengst van de studies van de notarissen te kennen. In sommige stedelijke centra zijn er zeer belangrijke kantoren die een vrij talrijk personeel te werk stellen en aanzienlijke omzetcijfers boeken. Dit is in de regel niet het geval voor de studies op het platteland, waar de notaris met één klerk en één helper werkt. Stellig zijn er ook studies op de buiten die meer bevoordeeld zijn en hoge winsten maken. Bij gebrek aan nauwkeurige fiscale inlichtingen ramen wij het brutoinkomen voor het gehele notariaat op zowat 35 miljoen frank voor het jaar 1951.

Wat de 355 geneesheren en tandartsen betreft, het merendeel hunner cliënten zijn verzekeringsplichtigen. Het zijn dan ook alleen nog de zelfstandige elementen van de bevolking waarvoor de geneesheren het volle tarief mogen rekenen.

Heden ten dage genieten meer dan 210.000 personen van de ziekteverzekering op een totale bevolking van 290.992 inwoners.

Ziehier het totaalbedrag der geneeskundige uitgaven betaald door de gewestelijke en patronale ziektekassen van het Groothertogdom (1) (incl. reiskosten en tandartskosten, excl. kunstgebitten) :

1945 fr	16.168.622
1946 »	33.019.051
1947 »	39.855.019
1948 »	40.204.217
1949 »	44.627.102
1950 »	46.592.279

De toestand der apothekers verschilt enigszins van die der geneesheren. Vooreerst is hun aantal, zoals bij de notarissen, beperkt. Bovendien mag geen enkele apotheek in het Groothertogdom zonder regeringsvergunning worden gevestigd. Het grootste deel van de cliëntele der apotheken is bij de ziektekassen aangesloten.

De artsenij- en andere geneeskosten door die kassen betaald, gaven vanaf 1945 volgend verloop te zien (2) :

(1) *Verlag voor het dienstjaar 1950*, blz. 50.

(2) *Op. loc. cit.*, blz. 50.

1945	12,8	miljoen frank.
1946	31,9	» »
1947	44,2	» »
1948	51,8	» »
1949	59,5	» »
1950	61,6	» »

Tenslotte nog enkele woorden over de architecten. Zoals bekend, is de graad van bouwkundige in het Groothertogdom niet wettelijk geregeld. Nochtans is de uitoefening van het beroep luidens het Groothertogelijk besluit van 14 Augustus 1934 aan een regeringsvergunning onderworpen.

De wettekst bepaalt niets over de voorwaarden te vervullen door diegenen die het beroep van architect wenselijk uit te oefenen. Alleen artikel 3 bepaalt dat de toelating slechts mag gegeven worden aan personen die de gewenste waarborgen inzake professionele eerbaarheid en moraliteit bezitten; eerst na onderzoek en op behoorlijk gemotiveerd advies wordt de vergunning verleend. De voorwaarden van bekwaamheid en beroepsvorming zijn door de wet geenszins geregeld.

Practisch echter worden de vergunningen alleen toegestaan aan de houders van een uitgangsdiploma van een bouwkundige school.

Thans is een wetsontwerp bij de Kamer van Volksvertegenwoordigers ingediend ter bescherming van de titel en het beroep van architect.

Het aantal bouwkundigen die voor eigen rekening werken bedraagt een tachtigtal.

Onmiddellijk na de oorlog konden de meeste architecten dadelijk aan het werk gaan voor de herstelling van de oorlogsschade. Met de herneming van de bouwnijverheid kenden zij een periode van grote drukte, die nog lang niet beëindigd is.

Zoals blijkt uit onderstaande cijfers, steeg het aantal bouwvergunningen sedert 1947 voortdurend :

1947	1948	1949	1950	1951
—	—	—	—	—
445	599	986	1.050	1.149

Er zouden thans nog ca. 600 woonhuizen vereist zijn om in de huidige woningnood te voorzien.

De totale bruto-waarde van de nieuwbouw sedert 1947 bedraagt naar raming meer dan 2 miljard frank.

Die cijfers laten toe een denkbeeld te vormen over de inkomens van de architecten.

BESLUIT

Tot besluit van die korte studie volgen hierna enkele opmerkingen die uit het onderzoek van de verschillende beroepsgroepen naar voren komen. Ondanks de leemten in de beschikbare documentatie

t.a.v. de economische betekenis dier groepen, konden wij vaststellen dat hun materiële toestand sedert de bevrijding merkkelijk verbeterd is en hij voor sommige zelfs beter is dan vóór de oorlog.

Te oordelen naar de uitwendige tekenen van welvaart — het aantal persoonswagens die wij 's Zondags op de wegen zien voorbijsnellen, de toegenomen weeldeuitgaven, de veelvuldige feesten en de recepties — krijgt men de indruk in een grote welvaart te leven.

Nochtans dient bedacht dat het publiek over het algemeen gemakkelijker uitgeeft dan vroeger; de begrippen sparen en waarde van het geld hebben zich grondig gewijzigd na de verschillende gelddevaluaties die wij na de laatste twee oorlogen hebben medegemaakt.

Verder hoort men vaak beweren dat de meeste mensen, vooral in de middenstand, boven hun middelen leven.

Bovendien baart de huidige economische evolutie in sommige sectoren grote zorgen.

Gelet op het streven naar sociale zekerheid, zou men moeten aannemen dat deze groepen niet meer voldoende op hun eigen krachten en op het mogelijke rendement van hun bedrijf rekenen.

Wie had, een dertigtal jaren geleden, ooit vermoed dat zelfstandige beroepen zich tot de Staat zouden keren om zich tegen de risico's van ziekte en ouderdom, op dezelfde voet als de ambtenaren, te verzekeren?

Nochtans is dit een der hoofdbekommernissen van vele ambachtslieden, handelaars en landbouwers.

Daar zij steeds weer de Staat aanspreken om de huidige aanpassingscrisis te boven te komen, is de vrees gewettigd dat op de lange duur de begrippen persoonlijk risico en ondernemingsgeest — de grondslag van de particuliere onderneming — bij hen te loor gaan en zij onweerstaanbaar de weg van het fonctionariaat opgaan.

HET BANKWEZEN IN LUXEMBURG (1941-1951)

Het Commissariaat voor de Bankcontrôle in het Groothertogdom gaf in een publicatie *Le système bancaire luxembourgeois, 1941-1951*, een samenvatting van zekere resultaten van zijn onderzoekingen en studiën in de sector van het kredietwezen. Het *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting* stelt het op prijs hieronder, met toelating van het Commissariaat, de hoofdtrekken er van weer te geven.

* * *

Besluit van 17 October 1945 en toezicht op het kredietwezen

De overwegingen die ten grondslag lagen aan het besluit van 17 October 1945 waarbij de bankcontrôle in het Groothertogdom werd ingevoerd, zijn welbekend. Na de oorlog ging de aandacht van de Luxemburgse regering in de eerste plaats naar het financieel beleid; geen « nauwkeurige regelen die in het beheer van het bankbedrijf ingrepen » werden uitgevaardigd, doch aan de erkende banken werden de uitvoering en de contrôle van sommige maatregelen in het raam van die politiek toevertrouwd.

« Die beperkte opdracht was niet denkbaar zonder aan de Staat een recht van toezicht op zijn lasthebbers te verlenen, aldus het Commissariaat. In Luxemburg bekleedde de wetgeving op de deviezencontrôle, de geldomwisseling en de telling der effecten de meeste banken met een ruime bevoegdheid, ten einde een vlotte afwikkeling van de zaken te verzekeren. Onverminderd de andere toezichtsmaatregelen bij de wet voorzien, verkreeg het Commissariaat voor de Bankcontrôle een algemene of subsidiaire bevoegdheid ten aanzien van het toezicht op die verrichtingen... » In werkelijkheid werd het Commissariaat de eerste jaren hoofdzakelijk in beslag genomen door de inrichting en de contrôle van de geldomwisseling en de telling der effecten. Het verleende eveneens zijn medewerking bij de uitvoering van de internationale overeenkomsten betreffende de deblokkering en de geldigverklaring van buitenlandse tegoeden der Luxemburgse ingezetenen.

Het besluit van 1945 heeft dan ook « hoofdzakelijk een institutionele draagwijdte. Het schept het toezichtsorgaan door een kaderwetgeving, zonder het bankwezen noch zijn verrichtingen te hervormen. »

Het tweede hoofddoel van de wetgeving van 1945 was van documentaire en statistische aard. Het charter betreffende het toezicht op het krediet verplicht de banken aan het Commissariaat « iedere inlichting mede te delen welke voor de beoordeling en de uitvoering van de algemene financiële politiek nuttig is ».

De kredietinstellingen zijn er toe gehouden aan het toezichtsorgaan periodieke staten over te maken, die volgens een door het Commissariaat nauwkeurig bepaald schema zijn opgemaakt. De aldus verkregen inlichtingen moeten de overheid voorlichten, inzonderheid over de ontwikkeling der kwantitatieve bestanddelen van het krediet, doch « verificaties en bijkomende inlichtingen laten eveneens in beperkte mate toe zekere kwalitatieve bestanddelen te beoordelen ».

De bescherming van het spaarwezen, die meestal aan de bankcontrôle ten grondslag ligt, was niet in dezelfde mate oorzaak van de Luxemburgse wetgeving, daar de omstandigheden zulks niet vereisten. Nochtans komt die zorg tot uitdrukking in de inleiding tot het hoofdbesluit. Zij vindt overigens « een toepassing in de verplichting voor de banken die in de vorm van vennootschappen zijn ingericht, de wettelijke overleggingen en publicaties te doen volgens een bepaald schema dat afgeleid is van de hierboven bedoelde periodieke staat. De wetgever wilde dat de deposant, de spaarder en zelfs de aandeelhouder, in de overeenkomstig de wet gepubliceerde balansen en rekeningen, een minimum inlichtingen vinden die voldoende gespecificeerd en nauwkeurig zijn. »

Nochtans « slaat de wet alleen op de publicatie der balansen van die vennootschappen die hiertoe krachtens de wet op de handelsvennootschappen in feite verplicht zijn ».

Het Commissariaat oordeelt dat bij een wijziging van het besluit van 1945, « het wenselijk is voor al de banken, welke ook hun rechtsvorm zij, de publicatie van periodieke balansen voor te schrijven ».

Het Commissariaat « moet het beroepsgeheim bewaren ten aanzien van de inlichtingen over bijzondere toestanden die het in de loop van zijn onderzoekingen verneemt. Ten opzichte van de openbare besturen wordt het gebruik van de ingewonnen inlich-

tingen beperkt tot hetgeen vereist is voor de voortzetting der doeleinden van de instelling. »

De bevoegdheid van het Commissariaat strekt zich uit tot de banken, de particuliere spaarondernemingen, de particuliere ondernemingen voor hypotheek krediet, alsook tot alle overige bedrijven die dadelijk opvraagbare of kortlopende deposito's plegen te ontvangen om ze voor hun eigen rekening aan te wenden voor kredietverlening of belegging.

Het hoofdcriterium van die bevoegdheid is dus « het feit dat de instelling gelden van derden aanvaardt om ze vervolgens opnieuw in leningen aan te wenden. Thans is de hoedanigheid van bankier niet beschermd en de oprichting van een bank is aan geen andere beperking onderworpen dan die welke voortvloeit uit het besluit van 14 Augustus 1934 waarbij de uitoefening van sommige beroepen aan een regerings-toelating is onderworpen. Aldus zou een makelaar, die zich uitgeeft voor bankier en die zijn bedrijvigheid zou beperken tot courtageverrichtingen, niet aan het toezicht op de banken onderworpen zijn. »

Ook in dat opzicht oordeelt het Commissariaat dat de aangekondigde hervorming van het stelsel der handelsvergunningen dient « rekening te houden met de bijzondere aard van de handelsbank. Het lijkt wenselijk de hoedanigheid van « bank » en van « bankier » te bepalen en te beschermen. Het voorschrijven van een minimum-kapitaal vormt een der voorwaarden waaraan de opening van een bank dient onderworpen. Bijzondere voorwaarden zouden de inrichting van bijkantoren van buitenlandse banken dienen te beheersen. »

Het toezicht van het Commissariaat wordt, voor zekere instellingen, uitgeoefend naast andere door de wet bepaalde controles, ofschoon het niet het terrein van deze laatste betreedt. « Aldus heeft de Caisse d'Epargne haar regeringscommissaris zoals de Banque Internationale wegens haar voorrecht van uitgifte, en zijn de landbouwkassen aan het nazicht van de Landbouwdienst onderworpen. »

Die reglementering is met strafbepalingen aangevuld. Het Commissariaat kan geldboeten opleggen en sancties treffen tegen zware beroepsfouten. De betrokkene kan in beroep gaan bij de Minister van Financiën en vervolgens bij de Staatsraad.

* * *

Het Luxemburgse bankwezen onder de Duitse bezetting

De gevolgen van de hervormingen die het Duitse burgerlijk bestuur reeds in 1940 had opgedrongen onmiddellijk na de invoering van de wettige koers van de Duitse mark, waren nog niet geheel uitgewist toen het Commissariaat werd opgericht. Dit laatste kreeg dan ook opdracht zich met een reeks problemen bezig te houden die door het naocrlogs financieel herstel waren gesteld.

Het Reich had ingrijpende hervormingen ingevoerd. Het had de Caisse d'Epargne de l'Etat en het Crédit Foncier geliquideerd, de opvolging er van toevertrouwd aan vier gewestelijke spaarkassen volgens het Duitse model ingericht, het net der agentschappen dier instellingen uitgebreid en dat van de depositobanken ingekrompen; het had de bijkantoren van buitenlandse banken, alsook de kleine particuliere Luxemburgse banken afgeschaft; het had de Dresdner Bank en de Deutsche Bank gemachtigd participaties te nemen in de twee voornaamste depositobanken en de opening van bijkantoren van Duitse banken toegelaten; het had het beroepskrediet op Duitse leest geschoeid en de notarissen verboden deposito's te aanvaarden; tenslotte, had het bij het einde van de oorlog andere maatregelen getroffen om de concentratie nog te versterken.

In weerwil van de pogingen der bevolking om te verhinderen dat haar liquide middelen in de Duitse greep kwamen, ging een groot deel der bankmiddelen — de toeneming der deposito's ten gevolge van de verminderde bedrijvigheid en de gedwongen tegeldemakingen had ze sterk doen stijgen — naar Duitsland, in de vorm van banktegoed of obligaties van de Rijksschuld.

Die kapitaaluitvoer stelde na de bevrijding van het grondgebied een ernstig probleem dat de Regering er toe noopte het bankwezen financieel bij te staan om het in staat te stellen « zijn verplichtingen na te komen, althans in zover deze laatste niet meer gedekt waren door het feit van de insolventie van Duitsland ».

Nochtans moesten de banken bijdragen tot « de dekking van hun verplichtingen met de vermogensaan-groei die zij sedert 10 Mei 1940 hadden verwezenlijkt ». Mits dit voorbehoud, werd de Regering bij besluit van 14 October 1944 gemachtigd aan de kredietinstellingen de tegenwaarde te leveren van hun gedwongen beleggingen in Duitsland.

« Gelet op de wettelijke schikking betreffende de omrekening, kon het in franken omzetbaar passief van de verschillende instellingen niet definitief worden vastgesteld en wordt het aan een herziening onderworpen. Anderzijds zijn sommige activa van de banken niet definitief geschat. Blijkens de ramingen van het Commissariaat voor de Bankcontrole zou de uiteindelijke last van de vereffening der in Duitsland gedwongen beleggingen, op 18 October 1944 in hoofdsom 1.490 miljoen frank bedragen. Aan de banken wordt bovendien de interim-rente uitgekeerd tot op de dag van de vereffening.

» De vereffening in hoofdsom en in interim-rente sedert 18 October 1944, werd hoofdzakelijk gefinancierd door afgifte aan de betrokken instellingen van schatkistbons met negen maanden looptijd en herstelbons met twee, drie en vijf jaar looptijd. Op 30 September 1951 kwamen die bons in de activa der kredietinstellingen voor ten bedrage van 1.229 miljoen.

* * *

Ontwikkeling der bankmiddelen en -beleggingen sedert 1946

In de eerste naoorlogsjaren deed het herstel van 's lands economie enerzijds de kredietbehoeften en anderzijds de bankmiddelen stijgen.

Per 31 December 1939 bedroegen de gelden van derden bij de kredietinstellingen 1.355 miljoen en bij de notarissen 300 miljoen, zegge 1.655 miljoen in totaal. Op 30 September 1951 was dit bedrag tot 7.310 miljoen toegenomen en wel als volgt :

Ontwikkeling der deposito's bij de kredietinstellingen 1946-1951

(*millioenen franken*)
Cijfers per einde jaar

	1946	1947	1948	1949	1950	1951 (*)
Dadelijk opvraagbare deposito's	1.880	2.277	2.306	2.432	2.327	3.205
Termijndeposito's	200	348	573	854	955	1.132
Spaardeposito's	2.097	2.185	2.381	2.736	2.854	2.883
Totaal...	4.177	4.810	5.260	6.022	6.136	7.310

(*) Cijfers per 30 September.

De eigen middelen van de kredietinstellingen bedroegen op dezelfde datum 325 miljoen, zegge 4,30 pCt. der dadelijk opvraagbare, termijn- en spaardeposito's, tegen 3,11 pCt. op 31 December 1946, 4,39 pCt. einde 1947, 4,10 pCt. einde 1948, 4,18 pCt. einde 1949 en 4,46 pCt. einde 1950. « Aldus stijgt het gemiddeld indexcijfer der eigen middelen, vooral dank zij de nieuwe reserves die door de gunstige resultaten in de naoorlogse boekjaren konden aangelegd worden. »

Die verhouding werd vastgesteld met de cijfers van al de kredietinstellingen, incl. de Caisse d'Epargne die — hoewel haar deposito's groter zijn dan het totaal der andere instellingen — geen maatschappelijk kapitaal, doch alleen een reservefonds bezit en de Staatswaarborg geniet. Derhalve berekende het Commissariaat een gemiddeld dekkingscoëfficiënt waarbij

geen rekening gehouden werd met de eigen en vreemde middelen van de Spaarkas.

« Voor al de kredietinstellingen van de particuliere sector samen, bedraagt de verhouding van de eigen tot de vreemde middelen : 5,27 pCt. einde 1946, 6,66 pCt. einde 1947, 5,90 pCt. einde 1948, 6,19 pCt. einde 1949, 6,68 pCt. einde 1950. De gunstige ontwikkeling die reeds uit de beoordeling van de algemene gemiddelde coëfficiënt naar voren trad, wordt hier bevestigd. Het indexcijfer stijgt voortdurend en benadert dicht het cijfer dat in het Verslag van de Bankcommissie is aangegeven voor de instellingen die in België hun bedrijf uitoefenen. » Nochtans deed de aangroei der werkmiddelen, en wel der dadelijk opvraagbare gelden, in de eerste negen maanden van 1951, dit indexcijfer sedertdien beneden 6 pCt. dalen.

De voornaamste beleggingen der kredietinstellingen ontwikkelden zich als volgt :

Voornaamste beleggingen van de kredietinstellingen
(*millioenen franken*)

Einde jaar	Beschikbare middelen	Tegoed bij banken en op korte termijn	Wissels	Diverse debiteuren		Effecten
				gewaarborgde	niet-gewaarborgde	
1946	275	580	595	648	506	1.663
1947	566	1.158	670	788	712	1.574
1948	637	1.419	1.258	974	856	1.546
1949	655	1.407	1.560	1.142	934	1.543
1950	407	1.038	1.359	1.881	798	1.594
1951 (*)	172	2.028	1.515	2.075	920	1.606

(*) 30 September.

Uit die tabel leidt het Commissariaat beschouwingen af waarvan wij hierna de hoofdtrekken weergeven.

1) Van 1946 tot 1950 vertoonden de bewegingen van de kredietverlening en die van de bankmiddelen een

gelijklopende ontwikkeling. Sedert het begin van 1950 werd de afwijking tussen beide curven breder. Het gebrek aan evenwicht tussen de middelen van het bankwezen en de verstrekte kredieten veroorzaakte een sterke spanning op de geldmarkt. « Die verschijn-

selen, die overigens op het hele continent tot uiting kwamen, noodzaakten tal van landen maatregelen inzake kredietverlening te treffen. De discontopolitiek vond opnieuw algemeen toepassing. In de meeste gevallen ging de stijging van de rentestand gepaard met andere maatregelen hetzij ter directe beperking van het krediet, hetzij ter verhoging der verplichte reserves van de banken. »

Te Luxemburg moest de overheid niet formeel ingrijpen. De beperkingen die de financiële instellingen zich oplegden, hielden mede het beroep op het bankkrediet binnen redelijke grenzen en verhinderden de ontwikkeling van inflatorische tendenties, die onze economie in gevaar moest brengen.

2) Sedert 1 Januari 1947 steeg de wisselportefeuille (handelspapier, andere herdisconteerbare en niet-herdisconteerbare waarden, bankaccepten) van 123 miljoen tot 1.036 miljoen per 30 September 1951.

« De sterke vooruitgang van die beleggingsvorm wijst nochtans niet op een grotere aanwending van het discontokrediet. De uitbreiding is hoofdzakelijk toe te schrijven aan operatiën op wissels die in het buitenland worden getrokken en aldaar betaalbaar zijn. Dank zij die operatiën kunnen de kredietinstellingen gedurende zeer korte tijd een belegging vinden voor hun kasoverschotten, die naar de traditionele regelen van voorzichtigheid in nagenoeg liquide toestand dienen gehouden. »

3) De verplichtingen van de Staat in de vorm van overheidsfondsen en -wissels die bij de kredietinstellingen zijn ondergebracht, vloeien hoofdzakelijk voort uit regelingen welke in 1947 tussen de Staat en de kredietinstellingen werden getroffen in verband met de gedwongen beleggingen in Duitsland. Die overeenkomsten wijzen op « een inspanning om de kredietinflatie enerzijds en een geldinflatie anderzijds te bestrijden ». Nochtans verschilt die reglementering van diegene die in de nabuurlanden, met name in Frankrijk en in België, werd ingevoerd om de naweeën van de oorlog te doen verdwijnen. « Immers, de stijging der bankdeposito's brengt voor de financiële instellingen niet de verplichting mede hun bezit aan overheidsfondsen en overheidswissels dienovereenkomstig te verhogen. Hieruit volgde dat de dekking in overheidspapier bij de banken een voortdurend neerwaartse strekking te zien gaf. » Op 18 October 1944 lag de desbetreffende coëfficiënt op 59,87 pCt., per 31 December 1946 op 51,92 pCt., waarna hij achtereenvolgens slonk tot 39,10 pCt., 41,90 pCt., 38,91 pCt., 34,53 pCt. bij het einde van elk der volgende jaren om 27,34 pCt. op 30 September 1951 te bereiken.

4) De « diverse beleggingen, d.w.z. de beschikbare middelen van de banken in biljetten, creditsaldi bij de Nationale Bank van België, bij de Caisse d'Épargne de l'État en op postrekening, alsook de rekening-saldi bij correspondenten, verzekerden over het algemeen een toereikende liquiditeit t.o.v. de verplichtingen der kredietinstellingen. »

5) De wetgevingen op de bankcontrôle voorzien bijna steeds kas- of liquiditeitscoëfficiënten. « Dergelijke beschikkingen komen niet voor in de Luxemburgse reglementering. Niettemin wordt de liquiditeitsmarge van het bankwezen regelmatig waargenomen en haar schommelingen worden uitgedrukt door twee verschillende coëfficiënten welke door de interne behoeften van het Commissariaat worden berekend. »

Die coëfficiënten vertoonden van 1948 tot 1950 volgende verloop (cijfers per einde jaar) :

	1948	1949	1950
Liquiditeitscoëfficiënt.	43,98	49,23	36,05
Kascoëfficiënt	16,51	17,62	11,28

« Blijkbaar ligt de normale kascoëfficiënt om en nabij de 6 pCt. en de liquiditeitscoëfficiënt op ca. 30 pCt. »

6) De diensten van het Commissariaat brachten gegevens bijeen over de omloopsnelheid der dadelijk opvraagbare, termijn- en spaardeposito's voor de boekjaren 1947 tot 1950.

« De berekeningen werden gedaan op grond van een formule die de verhouding bepaalt tussen het totaalbedrag der opvragingen in de loop van een jaar voor elke rekeningengroep en het jaargemiddelde der creditinschrijvingen voor de overeenstemmende groep.

» De hierna volgende cijfergegevens betreffende de omloopsnelheid der dadelijk opvraagbare deposito's — de enige die door het Commissariaat werden gepubliceerd — dienen als een eenvoudige orde-grootte beschouwd. »

Jaargemiddelde van de omloopsnelheid der dadelijk opvraagbare rekeningen

1947	14,19
1948	13,20
1949	10,20
1950	13,38

* * *

De kredietordening in Luxemburg, haar verdiensten en leemten

Hierna volgen de hoofdtrekken van de beschouwingen van het Commissariaat over de kredietordening in het Groothertogdom.

« 1. Bij het overzicht der Luxemburgse kredietinstellingen, laten wij de Bijbank van de Nationale Bank van België buiten beschouwing, zo schrijft het Commissariaat. Zij werd opgericht ingevolge de overeenkomst van 23 Mei 1935 voor de bevordering van de discontoverrichtingen. Een discontokantoor

werd in het leven geroepen. Om redenen die aan de financiële structuur van het Groothertogdom eigen zijn, bleven de verrichtingen van het Kantoor binnen zeer beperkte grenzen. Daarentegen vervult de Bijbank een belangrijke taak bij de internationale transfers van gelden, inzonderheid tussen België en Luxemburg. »

« 2. Vervolgens zijn daar de niet gespecialiseerde depositobanken... Wij beschikken ter plaatse over twee eerste rangsbanken, waarvan het net der agent-schappen over het gehele land is verspreid. Zij beschikken over aanzienlijke dadelijk opvraagbare middelen (2.372 miljoen per 30 September 1951). Beschouwen wij de dadelijk opvraagbare middelen van de zeven andere banken welke onder die rubriek vallen (301 miljoen per 30 September 1951) en de bijdrage van de Caisse d'Epargne (564 miljoen), en onderzoeken wij anderzijds de beleggingspolitiek van al die instellingen, dan komen wij tot het besluit dat de Luxemburgse economie over de vereiste kortlopende kredieten beschikt.

» Het disconto van handelspapier neemt onder de kortlopende beleggingen slechts een ondergeschikte plaats in... De oorzaken van dit gemis aan belangstelling... houden verband én met een algemene strekking tot aanwending van nieuwe vormen in het internationaal handelsverkeer, én met de bijzondere aan Luxemburg eigen factoren : betalingsgewoonten van de handelaars, liquiditeitspolitiek van de banken, welke bepaald wordt door de nauwe banden met buitenlandse instellingen, alsook juridische hinderpalen wegens het archaisch karakter van sommige Luxemburgse wetsbeschikkingen (met name de eis van de remise van plaats tot plaats)... Herinnerd zij dat een wetsvoorstel reeds vóór 1940 werd ingediend voor de bekrachtiging van de overeenkomst van Genève over de éénmaking van de wetgeving op de wisselbrief. »

« 3. De inrichting van het beroepskrediet op coöperatieve grondslag is in de landbouw bijzonder ontwikkeld. Er bestaan 122 plaatselijke landbouwkassen die over het gehele land verspreid zijn. De Caisse Centrale des Associations Agricoles à Luxembourg brengt de kasoverschotten bijeen en belegt ze. Zowel de plaatselijke kassen als de Centrale speelden een vooraanstaande rol in de financiering van de uitrusting van de landbouw en wijnbouw...

» Behalve in de landbouw, schoot het beroepskrediet op een coöperatieve grondslag in het Groothertogdom geen wortel. Stellig liet de Kamer van Ambachten zich herhaaldelijk met het probleem in... In de overtuiging dat het ambachtskrediet minder een probleem van beschikbaarheid der gelden stelde als een kwestie van waarborgen voor de kredietgevers, bevorderden de Kamer van Ambachten en het Verbond der Ambachtslieden de oprichting van een Mutualiteit voor Hulpverlening aan de Ambachtslieden, die optreedt als een borgstellingsmutualiteit. De Staat werkte die ontwikkeling in de hand door

het fonds van 3 miljoen, na de vereffening van de Caisse d'Entraide, ter beschikking van de Mutualiteit te stellen. Het vraagstuk van het ambachtskrediet blijkt aldus te kunnen opgelost worden, zonder oprichting van een gespecialiseerde inrichting... »

« 4. Buiten het klein beroepskrediet was hetgeen onder volkskrediet dient verstaan, vóór de oorlog in handen van kleine particuliere banken of van notarissen. De Caisse d'Epargne de l'Etat nam de taak van die kredietorganen over na de hervorming door de bezetter. »

« 5. Met de verandering in de spaargewoonten nemen zekere vormen van verbruikskrediet hoe langer hoe meer uitbreiding. Weliswaar telt Luxemburg geen banken van lening noch instellingen die gespecialiseerd zijn in het afbetalingskrediet. Nochtans worden de banken er hoe langer hoe meer toe gebracht wissels te herdisconteren, welke getrokken werden bij de verkoop van automobielen, koelapparaten of radiotoestellen. »

« 6. Zoals in de meeste landen, komt de inrichting van het halflang krediet het moeilijkst tot stand. Het Groothertogdom bezit geen instellingen die op dit gebied gespecialiseerd zijn.

» Na de oorlog deed de behoefte aan vernieuwing zich bijzonder scherp in de middelgrote nijverheid gevoelen. De Regering bedacht dan ook middelen om gelden tegen redelijke voorwaarden ter beschikking te stellen van de sector van het halflang krediet. Het probleem kreeg een voorlopige en beperkte oplossing, doordat de Schatkist deposito's op halflange termijn (tien jaar) plaatste bij de instellingen welke die kredietoperatiën onder hun waarborg willen doen tegen een rentevoet welke door de Regering aanvaard is (4,75 pCt.).

» Het Groothertogelijk besluit van 27 Mei 1937 ter regeling van de in pandgeving der handelszaken, kan als een eerste poging van de wetgever worden beschouwd om de kredietverlening onder die rubriek te bevorderen. »

« 7. Sedert de bevrijding verkeerde het langlopend krediet op onroerende goederen in een vrij verwarde toestand...

» De voorrang van de Schatkist op de kapitaalmarkt alsook de rentepolitiek hebben lange tijd het Crédit Foncier verhinderd een obligatielening uit te geven, hetzij om zijn transacties op onroerende goederen, hetzij om zijn operatiën met de gemeenten te financieren.

» In zover de Caisse d'Epargne niet over termijn-deposito's beschikte die zij tot dergelijke operatiën kan aanwenden, kon zij de behoeften van talrijke aanvragers van hypotheccair krediet slechts bevredigen door de terugbetalingsvoorwaarden aan te passen aan de liquiditeitseisen die door de structuur van haar deposito's gesteld werden. Hieraan zitten nadelen vast. Gelijklopend hiermee breidden de organen die de gedwongen spaargelden verzamelen, met name de

instellingen voor de maatschappelijke verzekeringen, hun directe tussenkomst op de hypotheekmarkt uit.

» Volledigheidshalve zij in herinnering gebracht dat het Groothertogdom nog twee maatschappijen voor hypothecair krediet telt, waarvan de middelen nochtans ontoereikend zijn om een aanzienlijke bijdrage op de markt van het onroerend krediet te leveren. »

Zo zien wij dat Luxemburg, in weerwil van zekere leemten, een kredietapparaat bezit, dat de essentiële economische behoeften kan bevredigen. Nochtans stelt het Commissariaat de vraag of het kredietstelsel als zodanig rationeel is ingericht.

« In dit verband wordt de kwestie gesteld van de taakverdeling onder de instellingen van de particuliere en die van de openbare sector. Practisch komt zulks neer op de vraag welk statuut per slot van rekening aan de Caisse d'Epargne de l'Etat moet geschonken worden.

» Het Groothertogelijk besluit van 25 October 1944 bepaalt in artikel 1 dat de Caisse d'Epargne de l'Etat gemachtigd is haar bedrijvigheid voorlopig uit te breiden tot de bankoperatiën welke door de bezetter werden ingevoerd.

» Hierdoor kreeg de Caisse d'Epargne, naast haar oud statuut, een aanvullend statuut, gelijk aan dat van de Duitse spaarkas. Dit voorlopig statuut stelt de Caisse d'Epargne in staat haar bedrijvigheid, mits zekere beperkingen, uit te breiden tot al de bankzaken. Op gebied van kredietwezen zijn die beperkingen met name van toepassing op het blanco-krediet en de regeling van de waarborgen.

» Het prijsgeven van de strikte formule van de Spaarkas tekende zich weliswaar reeds vóór de oorlog af... Doch hoofdzaak is dat de naoorlogse omstandigheden de Spaarkas er toe brachten actiever op te treden in die kredietsectoren die volgens de traditie aan de particuliere onderneming zijn voorbehouden. De Caisse d'Epargne is zich als mededingster van deze laatste gaan aanstellen. Zij handhaafde en ontwikkelde het stelsel der gewestelijke zetels, agent-schappen en kantoren, dat door de bezetter was achtergelaten. »

Het Commissariaat geeft een korte uiteenzetting van de twee stellingen welke tegenover het definitief statuut der Caisse d'Epargne de l'Etat worden ingenomen en het besluit dat in ieder geval de opstelling van dit statuut zonder verwijl dient ter hand genomen.

HET NATIONAAL VERMOGEN VAN HET GROOTHERTOGDOM LUXEMBURG IN 1950

Het Ministerie van Economische Zaken van het Groothertogdom Luxemburg publiceerde onlangs een raming van het nationaal vermogen van Luxemburg voor het jaar 1950 (1). Gelet op de belangrijkheid van die studie en haar betekenis voor België achten wij het nuttig haar hoofdtrekken in het *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting* op te nemen.

De ramingsmethode die door de Dienst voor Economische Studiën en Documentatie van het Luxemburgs Ministerie van Economische Zaken werd gevolgd, is in beginsel die van de inventarisatie: de hoeveelheid reële goederen werd per soort vermenigvuldigd met de geldprijs, waarbij de economische, natuurlijke of reële voordelen die onmogelijk te berekenen zijn, werden weggelaten.

De goederen in de berekening opgenomen zijn: de materiële goederen van allerhande aard welke gelegen zijn in het Groothertogdom en toebehoren aan onderdanen of vreemdelingen die in het land gevestigd zijn; verder de eigendommen van de Staat en van de publiekrechtelijke lichamen, de Luxemburgse eigendomsrechten op goederen in het buitenland gelegen en de vorderingen van Luxemburgers op debiteuren in het buitenland. Van dit totaal werden afgetrokken de waarde der in Luxemburg gelegen goederen welke toebehoren aan vreemdelingen die niet in Luxemburg gevestigd zijn, en de vorderingen van deze laatste op de Luxemburgers. Dubbeltellingen werden vermeden door weglating van wederzijdse vorderingen en schulden, van verhandelbare nationale effecten in het bezit van onderdanen, enz.

Grote moeilijkheden deden zich voor bij de ramingen. Voor de meeste berekeningen betreffende de goederen in natura, bepaalde de Studiedienst zich tot de verzekerde waarde. Voor de rest nam hij, al naar gelang de moeilijkheden, zijn toevlucht tot de handelswaarde of de vervangingsprijs, hierbij gebruik makend van methoden, die, hoewel onvolmaakt, bij gemis aan beter gebruikelijk zijn.

Vergelijking van de gezamenlijke uitkomsten voor 1913, 1934 en 1950

Aan de hand van die berekeningen, alsook van de ramingen voor de jaren 1913 en 1934, resp. door de

(1) « La fortune nationale du Grand-Duché de Luxembourg en 1950 », *Cahiers économiques du Service d'Etudes*, n° 1, 1951, 63 blz.

heren Ungeheuer (2) en P. Bastian (3) gedaan, kon de Studiedienst volgende vergelijking opstellen:

TABEL I

Het bruto-nationaal vermogen van Luxemburg per hoofdrubrieken in 1914, 1934 en 1950

Jaartal	Aard der goederen			
	Landbouw- grond, bosgrond, bebouwde en onbe- bouwde grond	Gebouwen	Hoogoven- bedrijven, nijverheids- inrichtingen en roerende goederen incl. voorraden	Totaal
Nationaal vermogen in miljoenen franken van die tijd				
1914.....	550	800	1.200	2.550 (1)
1934.....	4.370	4.773	8.650	17.793 (2)
1950.....	17.190	23.458	38.786	79.434
Stijgingscoëfficiënt in 1950				
T. o. v.				
1914.....	31,2	29,3	32,3	31,1
1934.....	3,9	4,9	4,5	4,5
Nationaal vermogen in miljoenen franken van 1950				
1914.....	12.534	18.232	27.348	58.114 (1)
1934.....	15.077	14.467	29.843	61.387 (2)
1950.....	17.190	23.458	38.786	79.434
Procentueel aandeel van de rubrieken				
1914.....	21,6	31,4	47,0	100
1934.....	24,6	26,8	48,6	100
1950.....	21,7	29,5	48,8	100

(1) In dit cijfer is niet de waarde begrepen van de minerale reserves, noch de onstoffelijke goederen (bankdeposito's, obligaties, enz.); deze zijn wel begrepen in het bedrag van 3.759 miljoen frank door dhr. Ungeheuer geraamd.

(2) De waarde van de minerale reserves is niet in dit cijfer begrepen.

De vergelijking van de resultaten voor die drie jaren vergt enkele opmerkingen. De cijfers voor 1914 berusten op een algemene, vrij ruwe waardering en de andere op schattingen door deskundigen. Nochtans ondergingen de verhoudingen van de verschillende rubrieken tot het totaal weinig verandering. De

(2) *Etne Abschätzung des Volksvermögens im Grossherzogtum Luxemburg*, Luxemburg, 1916.

(3) « La fortune nationale du Grand-Duché de Luxembourg », Luxemburg, *Etudes juridiques et économiques de l'Echo de l'Industrie*, 1934, 48 blz.

hoofdrubriek heeft betrekking op de hoogovenbedrijven, de nijverheidsinrichtingen en de roerende goederen; daarna volgen de gebouwen en vervolgens de grond. De Studiedienst kwam tot het besluit dat « de structuur van het Luxemburgse vermogen, op het nationale plan gezien, blijkbaar een wel bepaald type heeft aangenomen, dat overeenstemt met een

zekere maatschappelijke orde die sinds 1914 weinig gewijzigd werd » (4).

De vergelijking tussen 1934 en 1950 is leerrijker, daar ze toelaat meer in bijzonderheden te treden, zoals de hierna volgende tabel het aantoont.

(4) « La fortune nationale du Grand-Duché de Luxembourg en 1950 », *op. cit.*, blz. 51.

TABEL 11

Vergelijking der bestanddelen van het nationaal vermogen van Luxemburg in 1934 en 1950

Goederengroep	1934		Procenten	1950 (miljoenen franken)	Procenten	Coëfficiënt van wijziging
	in miljoenen franken van die tijd	van 1950				
<i>Onroerende goederen</i>						
Beteelde grond en bossen	3.250	11.213	18,3	10.560	13,3	0,9
Bebouwde grond	643	2.218	3,6	2.908	3,7	1,3
Grond gebruikt voor verkeersmiddelen ..	477	1.646	2,7	3.722	4,7	2,3
Particuliere gebouwen (woonhuizen, nijverheids-, landbouw-, handelsgebouwen) ..	4.553	15.708	25,6	20.700	26,1	1,3
Hoogovenbedrijven	4.000	13.800	22,5	10.500	13,2	0,8
Vastliggende inrichtingen (spoorwegen, P.T.T., tramwegen, electriciteits-, gas- en waterverdeling)	1.260	4.347	7,1	7.160	9,0	1,6
Openbare gebouwen	220	759	1,2	2.758	3,5	3,6
Totaal...	14.403	49.691	81,0	58.308	73,5	
<i>Roerende goederen</i>						
Roerende goederen, nijverheids- en handelsinrichtingen, voorraden, enz.	2.730	9.419	15,3	18.694	23,5	2,0
Dieren, landbouw- en wijnbouwmaterieel ..	660	2.277	3,7	2.432	3,0	1,1
Totaal...	3.390	11.696	19,0	21.126	26,5	
Nationaal bruto-vermogen	17.793	61.387	100,0	79.434	100,0	1,3
Schulden tegenover het buitenland	3.593	12.396		8.100		0,7
Vorderingen op het buitenland	750	2.588		5.100		1,9
Nationaal netto-vermogen	14.950	51.679		76.434		1,5

De cijfergegevens in die tabel betreffen het netto-vermogen, na aftrekking van het saldo der vorderingen en schulden tegenover het buitenland. Van 1934 tot 1950 zou dit vermogen met 25 milliard aangegroeid zijn, d.i. met gemiddeld 1,5 milliard per jaar. Nochtans is die stijging ten dele slechts schijn, daar de raming voor 1934 t.a.v. het buitenlands kapitaal in de zwaarnijverheid — zijn aandeel bedraagt zowat 85 pCt. — berust op de intrinsieke waarde dan wanneer de schatting voor 1950 berekend is op de beurswaarde der effecten. Aldus zou de aangroei slechts 18 milliard bedragen, d.i. een weinig meer dan gemiddeld 1 milliard per jaar.

Ook de vergelijking voor de andere rubrieken levert moeilijkheden op wegens gebrek aan eenheid in de ramingsmethoden.

Zo zou de waarde der beteelde gronden en wouden, berekend in franken van 1950, met 600 miljoen gedaald zijn; dit verschil houdt grotendeels verband met de onnauwkeurigheid der vooroorlogse statistieken over de beteelde oppervlakte. De waarde der voor het verkeer benuttigde gronden zou ruim verdubbeld zijn, doch het grootste deel van die stijging vloeit voort uit afwijkingen bij de raming.

Een bevredigende vergelijking voor de hoogovenbedrijven is onmogelijk. De meerwaarde van de vastliggende inrichtingen, met inbegrip van de spoorwegen, de electriciteits-, water- en gasvoorziening, de P.T.T., de tramwegen, houdt ten dele verband met het feit dat noch deze laatste noch de watervoorziening in de berekening werden inbegrepen. Het grootste deel van de waardevermeerdering der openbare gebouwen is toe te schrijven aan een betere telling van de beschikbare gegevens. Tenslotte is het om gelijkaardige redenen moeilijk de cijfers betreffende de roerende goederen met elkaar te vergelijken.

« Kortom, de resultaten voor 1934 en voor 1950 zijn, vooral wegens gemis aan eenvormigheid in de ramingsmethoden, niet geheel met elkaar te vergelijken. Doch men mag niet uit het oog verliezen dat de methode steeds bepaald wordt door de nagestreefde doeleinden, alsook door de beroepsvorming van de zoeker en de documentatiebronnen waarover hij beschikt. Nu beantwoordt die documentatie ook thans nog lang niet aan al de problemen die op een zo netelig terrein worden gesteld » (5).

(5) *Id.*, blz. 55.

Gedeeltelijke uitkomsten voor 1950

1) Goederen van de particuliere sector

De hierna volgende tabel geeft een denkbeeld van de samenstelling en de waarde van de particuliere goederen.

TABEL III

Waarde der goederen van de particuliere sector

Goederengroep	Waarde einde 1950 (miljoenen franken)	
<i>Onroerende goederen</i>		
Beteelde oppervlakte, weiland, tuinen, wijngaarden, enz.	6.181,3	
Bossen en wouden	2.181,5	
Bebouwde grond	2.750,0	
Gebouwen	20.700,0	
Hoogovenbedrijven	10.500,0	
Electriciteitsnet, gasfabrieken, waterkrachtcentrales	220,0	
		42.512,8
<i>Roerende goederen, nijverheids- en handelsinrichtingen, geslacht vee, voorraden, enz. (1)</i>		
Voorraden en goederen van de ijzer- en staalnijverheid	17.000,0	
Levende veestapel	1.500,0	
Motorvoertuigen	1.512,0	
	850,8	
		20.862,8
		63.375,6
		p. m.
<i>Ondergrondse rijkdommen</i>		
Totaal...		

(1) Jammer genoeg konden we geen onderrubriek voor elke groep roerende goederen aanleggen, daar de indeling en met name de raming dier goederen naar hun aard bijzondere moeilijkheden teweegbracht. Om die reden werden de meeste roerende goederen terzelfder tijd en onder dezelfde onderrubriek als de onroerende goederen behandeld.

De waarde van de *beteelde oppervlakte* werd vastgesteld op advies van deskundigen die « de huurwaarde van de gronden en hun netto-inkomen in aanmerking namen, waarbij de marktverhoudingen niet uit het oog werden verloren. Wij menen, aldus de Studiedienst, dat de op die wijze verkregen cijfers waarschijnlijk beneden de werkelijkheid liggen » (6).

De waarde van de *bossen en wouden* werd bepaald aan de hand van de ramingen van de Waterstaat en het Bosbeheer, die de naald- en loofbomen van het land, welke schier het derde van het grondgebied dekken, op 70.000 frank per ha schat.

De waarde van de *bebouwde grond* werd op 100 frank per m² geschat, terwijl voor de gebouwen en de roerende goederen rekening gehouden werd met de verzekerde waarde na verschillende verbeteringen.

De waarde van de *hoogovenbedrijven* werd vastgesteld aan de hand van de balansen, de beurswaarde van de effecten en de brandverzekering, welke bestanddelen al naar gelang de behoefte samen werden aangewend. De waarde van de ondernemingen voor electriciteitsvoorziening, de gasfabrieken en de waterkrachtcentrales werd op een gelijkaardige wijze bepaald; die van de motorvoertuigen werd vastge-

(6) « La fortune nationale du Grand-Duché de Luxembourg en 1950 », op. cit., blz. 17.

steld op de grondslag van een conventionele waarde die rekening hield met de waardevermindering van het autopark.

2) Goederen van de openbare sector

De goederen toebehorend aan de Staat, de gemeenten en de openbare instellingen werden als volgt geraamd :

TABEL IV

Waarde van de onroerende en roerende goederen in de overheidssector

Goederengroep	Waarde in 1950 (miljoenen franken)	
<i>Onroerende goederen</i>		
Staatsgrond	221	
Gemeentegrond	2.137	
Grond van openbare instellingen	25	
Staatsgebouwen	1.200	
Gemeentegebouwen	1.399	
Gebouwen van openbare instellingen of openbare nutsbedrijven	159	
		5.141
<i>Roerende goederen</i>		
Staat	100	
Gemeenten	155	
Openbare instellingen of openbare nutsbedrijven	8	
		263
<i>Andere goederen van de gemeenschap</i>		
Wegennet	3.114	
Spoorwegen	6.480	
Post, telegraaf en telefoon	350	
Waterverdelingsnet	500	
Gasfabrieken en gasleidingen	90	
Electriciteitsnet aan gemeenten toebehorend en rioleringen	100	
Tramwegen	40	
		10.654
Totaal...		16.058

Bij de vaststelling van die cijfergegevens werd hoofdzakelijk rekening gehouden met het advies van deskundigen.

3) Internationale investeringen van het Groothertogdom Luxemburg

Onder voorbehoud van al de onnauwkeurigheden eigen aan dergelijke berekeningen, maakte de Studiedienst volgende tabel op :

TABEL V

Internationale investeringen van het Groothertogdom Luxemburg einde 1950

(miljarden franken)

<i>Beleggingen en tegoeden van het Groothertogdom in het buitenland :</i>	
Beleggingen op lange termijn (deelnemingen, aandelen en obligaties van vennootschappen, overheidsfondsen)	1,9
Bankdeposito's en diverse debiteuren	3,2
	5,1
<i>Buitenlandse investeringen en tegoeden in het Groothertogdom :</i>	
Investeringen op lange termijn in nijverheids- en handelsvennootschappen	3,7
Bankdeposito's en diverse crediteuren	3,4
Buitenlandse leningen van de Staat	1,0
	8,1

De beleggingen op lange termijn (deelnemingen van de banken en van nijverheidsondernemingen in buitenlandse vennootschappen, alsook de vreemde waarden in het bezit van Luxemburgers) werden berekend op grond van de balanssen. De waarde van de buitenlandse investeringen in handels- en nijverheidsondernemingen betreft in de eerste plaats de zwaarnijverheid, en bijkomstig de ledernijverheid, het aardewerk en de ceramiek, de electriciteitsvoorziening, de radio-omroep en de spoorwegen.

Indeling volgens de economische sectoren

De Studiedienst maakte volgende indeling op aan de hand waarvan men zich een denkbeeld kan vormen over de economische structuur van het Groothertogdom. Die tabel verstrekt benaderingscijfers die aan de hand van de beschikbare statistieken werden berekend. Wegens gebrek aan nauwkeurige inlichtingen konden zekere sectoren, waaronder de ambachten en de handel, niet worden afgezonderd.

TABEL VI

Indeling van het nationaal vermogen

Sector of goederengroep	Waarde (miljoenen franken)	pCt.
Staat (gebouwen, wegnnet, P.T.T., grond, roerende goederen)	4.985	6,3
Gemeenten (scholen, kerken, andere gemeentegebouwen, waterverdelingsnet, grond, gasfabrieken, electriciteitsnet, roerende goederen)	4.421	5,6
Instellingen van openbaar nut (gebouwen, bossen, meubilair)	192	0,3
Spoorwegen	6.460	8,1
Landbouw:		
Landbouwgrond en -gebouwen, voorraden	8.481	
Levend en geslacht vee	2.432	
	10.913	13,7
Wouden en bossen van particulieren	2.161	2,7
IJzer- en staalnijverheid (vastliggend kapitaal, voorraden, deelnemingen)	12.000	15,1
Andere nijverheidstakken (vastliggend kapitaal)	1.300	1,6
Woon- en handelshuizen, incl. grond	19.930	25,1
Roerende goederen, handelsinrichtingen, voorraden	16.221	20,4
Motorvoertuigen	851	1,1
	79.434	100,0

Het aandeel van de Staat, de publiekrechtelijke lichamen en instellingen bereikt slechts 12,2 pCt., dat van de spoorwegen 8,1 pCt.

De landbouw vertegenwoordigt 13,7 pCt. van het nationaal vermogen dan wanneer het aandeel van de ijzer- en staalnijverheid, die als de sleutelnijverheid van de Luxemburgse economie beschouwd wordt, ternauwernood dit percentage overtreft. De totale waarde der reële goederen van de landbouw is als volgt verdeeld:

TABEL VII

Landbouwgrond	6.181 miljoen frank
Bedrijfsgebouwen	2.300 »
Levend vee	1.512 »
Landbouwmaterieel (tractoren, machines, klein gereedschap, tuig, enz.)	920 »
	10.913 miljoen frank

De ijzer- en staalnijverheid omvat de hoogovens, de staalfabrieken, de walsen, een plaatfabriek na de oorlog te Dudelange gebouwd en in 1951 in bedrijf genomen. De waarde van die bestanddelen vertegenwoordigt 15,1 pCt. van het totaal.

De vastliggende middelen der middelgrote en kleine nijverheidstakken (leder- en huidennijverheid, voedingsbedrijven, constructiewerkplaatsen, smelterijen, rubbernijverheid, aardewerk- en porseleinfabrieken) vertegenwoordigen slechts 1,6 pCt. van het gehele vermogen. « In de meeste middelgrote bedrijven is het aangewende kapitaal t.o.v. de werkkrachten vrij klein. Daarom is het dat in tal van gevallen de technische productiviteit van het personeel eveneens zwak is » (7).

De woonhuizen, de roerende goederen en de motorvoertuigen maken schier de helft uit van het nationaal vermogen.

« Welke ook de onzekerheid moge zijn van de ramingen betreffende die bestanddelen en hun schijnbaar hoog aandeel in het totaal, alles wijst er op dat de vooruitgezette cijfers in het geheel niet buitensporig zijn; wel integendeel, de ervaring leert ons dat de verzekerde waarde meestal beneden de werkelijke waarde ligt. In die omstandigheden mag het relatief grote procent van de drie bestanddelen als een maatstaf voor het welvaartspeil hier te lande worden beschouwd » (8).

Investeringsprogramma's tot 1958 en hun verwezenlijking

De Studiedienst geeft, na de raming van het nationaal vermogen van het Groothertogdom, enkele cijfergegevens over de ramingen betreffende de investeringsprogramma's tot 1958 en hun verwezenlijking.

Die schattingen gelden slechts als een aanwijzing.

« In onderstaande tabel kan het jaargemiddelde der investeringsbehoeften met de verwezenlijkingen voor de jaren 1947, 1948 en 1949 met elkaar worden vergeleken. Opgemerkt zij dat de behoeften van de Luxemburgse economie inzake investeringen geraamd werden op een jaargemiddelde van ca. 2,3 miljard frank voor het tijdvak 1 Juli 1948-30 Juni 1958 » (9).

In 1948 en in 1949 werden ca. 2,4 miljard geïnvesteerd. In dit verband dient onderstreept dat veruit het grootste deel der behoeften van de particuliere sector door zelffinanciering bevredigd werd. Die financieringswijze vormde een der pijlers van de technische vooruitgang in de Luxemburgse ijzer- en staalnijverheid. De neiging tot zelffinanciering der ondernemingen is trouwens kenmerkend voor de hedendaagse economie in de meeste landen. Heden ten dage is de zelffinanciering een noodzaak voor die bedrijfstakken die tot aanzienlijke investeringen wensen over te gaan.

(7) « La fortune nationale du Grand-Duché de Luxembourg en 1950 », op. cit., blz. 47.

(8) *Id.*, blz. 48.

(9) *Id.*, blz. 58-60.

TABEL VIII

Investeringsen
(*millioenen franken*)

Bron: *Service luxembourgeois de coopération économique européenne — Ministerie van Buitenlandse Zaken.*

Sector	Behoeften			Verwezenlijkingen		
	Jaargemiddelde 1948/1958	Ramingen		1947	1948	1949
		1949/1950	1950/1951			
<i>Overheidssector :</i>						
1. Wegen, waterwegen en openbare gebouwen	275,1	120	112	32	90	98
2. Openbare diensten :						
Spoorwegen	251,0	302	230	144	147	235
Overige	54,2	43	34	12	19,3	57
3. Basisindustrieën :						
Hydro-electrische bedrijven	334,0	446	446	—	—	—
Gas	20,0	50	50	—	—	—
Totaal openbare sector...	934,3	961	872	188	256,3	390
<i>Particuliere sector :</i>						
1. Openbare diensten :						
Wegvervoer	226,1	149	133	218	227	216
2. Metaalnijverheid (incl. thermische centrales)	560,0	1.121	750	245	1.240	959
3. Chemie en petroleum	2,3	7	5	80	5	1
4. Textiel- en confectiebedrijven	1,6	4	3	8	4	2
5. Woningen						
6. Bouwnijverheid en aanverwante bedrijven	340,0	550	410	500	500	700
... ..	11,3	14	10	15	10	10
7. Landbouw en voedingsbedrijven	177,5	158	118	85	134	134
8. Handel en ambachten	3,0	5	4	15	5	5
9. Diversen	14,5	11	9	8	10	15
Totaal particuliere sector...	1.336,3	2.019	1.442	1.174	2.135	2.042
Eindtotaal...	2.270,6	2.980	2.314	1.362	2.391,3	2.432

In 1949 besteedde Luxemburg ca. één vierde van zijn nationaal inkomen aan investeringen. Dit procent is groter dan dat van het buitenland in 1948 : 14,10 pCt. in België, 21 pCt. in Frankrijk, 20,5 pCt. in Groot-Brittannië, meer dan 20 pCt. in Nederland.

Het hoge bedrag van het nationaal inkomen dat in

Luxemburg geïnvesteerd wordt, is vooral te danken aan de eigen middelen van de ijzer- en staalnijverheid. Met andere woorden, het zijn de vroeger geaccumuleerde afschrijvingen, in beginsel dienend tot vervanging, die voor de modernisering der productiemiddelen gebruikt werden.

LITERATUUR BETREFFENDE DE ECONOMISCHE EN FINANCIËLE TOESTAND VAN HET GROOTHERTOGDOM LUXEMBURG (1948-1952)

- Accord bilatéral entre le Grand-Duché de Luxembourg et les Etats-Unis d'Amérique. (*Bulletin d'Information, Ministère d'Etat, Luxembourg, IV, n° 7, 31 Juli 1948, blz. 103-111.*)
- ANDERS, J. De economische evolutie in het Groothertogdom Luxemburg sedert de bevrijding. (*Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting van de Nationale Bank van België, Brussel, XXIII, Vol. II, n° 1, Augustus 1948, blz. 1-17.*)
- ANDERS, J. L'évolution économique du Grand-Duché de Luxembourg depuis la libération. (*Etudes économiques, boekje n° 1.*)
De economische evolutie in het Groothertogdom Luxemburg sedert de bevrijding. Werkrachten-Prijsverloop. (*Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting van de Nationale Bank van België, XXV, Vol. I, n° 3, Maart 1950, blz. 113-127.*)
- Autour de Benelux. — Neuf Ministres de Benelux en conférence à Bruxelles. (*Bulletin d'Information, Ministère d'Etat, Luxembourg, V, n°s 5-6, 30 Juni 1949, blz. 181.*)
- Autour de Benelux. — Résumé du rapport sur la conférence des Ministres de Belgique, des Pays-Bas et du Luxembourg, tenue à La Haye du 10 au 13 mars 1949. (*Bulletin d'Information, Ministère d'Etat, Luxembourg, V, n°s 5-6, 30 Juni 1949, blz. 179-181.*)
- BARTEL, E. La situation de l'industrie moyenne au Grand-Duché de Luxembourg. (*Société belge d'Etudes et d'Expansion, Luik, n° 138, November-December 1949, blz. 825-829.*)
- BASTIAN, P. Le redressement économique et financier du Grand-Duché de Luxembourg depuis la libération. Juin 1950. (*Brussel, Agence Economique et Financière, 1950, 40 blz.*)
- Benelux en marche. (*Bulletin d'Information, Ministère d'Etat, Luxembourg, V, n° 4, 30 April 1949, blz. 147-148; VI, n°s 3-4, 30 April 1950, blz. 48-49.*)
- BERRYER, Vic. Aperçu sur la situation actuelle de l'économie luxembourgeoise. (*Bulletin commercial belge, Brussel, LXI, n° 3, 1 Februari 1947, blz. 219-229.*)
- BUEHLMANN, R. Wirtschaftliche Entwicklung und Bedeutung der Gruben- und Eisenindustrie in Grossherzogtum Luxemburg. (*Luxemburg, Burger, 1949, 254 blz.*)
- CAMY, P. L'organisation et le fonctionnement des services gouvernementaux de statistique générale et d'études économiques en France et au Luxembourg. Etude comparée. Préface de J. Anders. (*Luxemburg, Jos. Beffort, 1951, 94 blz.*)
- Conférence de Benelux à La Haye, du 10 au 13 mars 1949. (*Bulletin d'Information, Ministère d'Etat, Luxembourg, V, n° 3, 31 Maart 1949, blz. 129-134.*)
- Conférence Benelux de Luxembourg, 13, 14 et 15 octobre 1949. Sixième conférence interministérielle Benelux. (*Bulletin d'Information, Ministère d'Etat, Luxembourg, V, n°s 10-11, 30 November 1949, blz. 277-284.*)
- Conférence Benelux de Luxembourg, 20 et 21 octobre 1950. Huitième conférence interministérielle Benelux. (*Bulletin d'Information, Ministère d'Etat, Luxembourg, VI, n° 10, 31 October 1950, blz. 166-169.*)
- Conférence Benelux d'Ostende, 29-30-31 juillet 1950. Septième conférence interministérielle Benelux. (*Bulletin d'Information, Ministère d'Etat, Luxembourg, VI, n°s 6-7, 31 Juli 1950, blz. 84-89.*)
- Conférences interministérielles Benelux : a) à Goes, b) à Bruxelles, c) à Anneville. (*Bulletin d'Information, Ministère d'Etat, Luxembourg, VII, n°s 7-8-9, 30 September 1951, blz. 153-154.*)
- Convention douanière néerlandaise - belge - luxembourgeoise. Protocole établi par les gouvernements du Grand-Duché de Luxembourg, de la Belgique et des Pays-Bas lors des conversations ministérielles tenues à Luxembourg, les 13, 14 et 15 octobre 1949. (*'s-Gravenhage, 1949, 16 blz.*)
- DELAHAYE, L. Les transformations de l'économie luxembourgeoise. (*Société belge d'Etudes et d'Expansion, Luik, n° 147, Augustus-September-October 1951, blz. 657-661.*)

- DELVAUX, B. Les sociétés « holding » au Grand-Duché de Luxembourg. (*Luxemburg, V. Buck, 1948, 277 blz.*)
- DUPONG, P. Déclaration de M. Pierre Dupong, Ministre d'Etat, Président du Gouvernement, Ministre des Finances, concernant le budget pour 1950 et les finances du Grand-Duché de Luxembourg. (*Bulletin d'Information, Ministère d'Etat, Luxemburg, VI, n° 3-4, 30 April 1950, blz. 42.*)
- Economische voorlichting over België en Luxemburg, 1 October 1947-1 Juni 1948. ('s-Gravenhage, C. Blommendael N.V., 1948, 148 blz.)
- Etude sur la question du gaz dans le Grand-Duché de Luxembourg. (*Bulletin d'Information, Ministère d'Etat, Luxemburg, VI, n° 11, 30 November 1950, blz. 205-254.*)
- Evolution de la production de l'industrie sidérurgique et de l'industrie minière depuis la libération. (*Bulletin d'Information, Ministère d'Etat, Luxemburg, IV, n° 12, 31 December 1948, blz. 183-184.*)
- Evolution de la production de l'industrie sidérurgique et de l'industrie minière en 1949. (*Bulletin d'Information, Ministère d'Etat, Luxemburg, V, n° 12, 31 December 1949, blz. 322.*)
- Fin du rationnement au Grand-Duché de Luxembourg. (*Bulletin d'Information, Ministère d'Etat, Luxemburg, V, n° 1, 31 Januari 1949, blz. 11.*)
- Grand-Duché de Luxembourg. Numéro spécial de l'« Explorateur français », n° 1269, 1 Januari 1950. (*Parijs, Imprimerie centrale du Croissant, 1950, 56 blz.*)
- HAYOT, J. Panorama de l'économie luxembourgeoise. (*Industrie, revue de la Fédération des Industries belges, Brussel, II, n° 6, Juni 1948, blz. 351-355.*)
- HEMMER, C. Evolution et structure de l'économie luxembourgeoise. (*Uittreksel uit « Revue technique luxembourgeoise », n° 2, 1948; Luxemburg, V. Buck, 1948, 5 blz.*)
- HEMMER, C. L'économie du Grand-Duché de Luxembourg. Première partie : Les conditions naturelles et sociales. La production primaire. Les industries extractives. La viticulture. L'agriculture. La sylviculture. (*Luxemburg, Jos. Beffort, 1948, 224 blz.*)
- HEMMER, C. L'industrie des fabrications métalliques, mécaniques et électriques au Grand-Duché de Luxembourg. Groupement des Constructeurs et Fondateurs du Grand-Duché de Luxembourg. (*Luxemburg, Burg-Burger, 1950, 100 blz.*)
- Het economisch herstel van Luxemburg na de oorlog. (*Economisch-Statistisch Kwartaalbericht, uitgave van het Nederlandsch Economisch Instituut, Rotterdam, nieuwe reeks, II, n° 3, September 1948, blz. 74-76.*)
- JOINT, E.-J. Belgium. Report on economic and commercial conditions in Belgium. With an annex on the Grand-Duchy of Luxembourg. (*In « Overseas economic surveys », Londen, published for the Board of Trade, 1950, 83 blz.*)
- KIEFFER, N. L'année viticole 1949. (*Bulletin d'Information, Ministère d'Etat, Luxemburg, V, n° 12, 31 December 1949, blz. 323.*)
- KREMER, J.-P. Considérations sur le commerce extérieur dans ses rapports avec le fonctionnement d'une union économique. (*Société belge d'Etudes et d'Expansion, Luik, n° 135, Maart-April 1949, blz. 308-313.*)
- La conférence agricole de Benelux à La Haye, 28 et 29 décembre 1950. (*Bulletin d'Information, Ministère d'Etat, Luxemburg, VI, n° 12, 31 December 1950, blz. 262-263.*)
- La convention belgo-luxembourgeoise sur la sécurité sociale. (*Bulletin d'Information, Ministère d'Etat, Luxemburg, VII, n° 3-4, 30 April 1951, blz. 59-60.*)
- La fortune nationale du Grand-Duché de Luxembourg en 1950. (*Ministère des Affaires économiques, Service d'Etudes et de Documentation économiques. Cahiers économiques du Service d'Etudes, n° 1, Luxemburg, Burg-Burger, 1951, 64 blz.*)
- La politique agricole du Luxembourg et les accords internationaux. (*Bulletin d'Information, Ministère d'Etat, Luxemburg, VI, n° 1-2, 28 Februari 1950, blz. 11-12.*)
- La politique étrangère du Luxembourg. (*Bulletin d'Information, Ministère d'Etat, Luxemburg, VI, n° 3-4, 30 April 1950, blz. 33-41; VII, n° 1-2, 28 Februari 1951, blz. 8-17.*)
- La politique des subventions gouvernementales au Grand-Duché de Luxembourg. (*Bulletin d'Information, Ministère d'Etat, Luxemburg, IV, n° 8-9, 30 September 1948, blz. 126-128.*)
- La population active du Grand-Duché de Luxembourg. (*Bulletin du Service d'Etudes et de Documentation économiques et de l'Office de la Statistique générale, Luxemburg, I, n° 1-2, Januari-Juni 1950, blz. 25-39.*)
- L'apport du Grand-Duché de Luxembourg à l'œuvre coloniale belge. (*Bulletin d'Information, Ministère d'Etat, Luxemburg, VII, n° 3-4, 30 April 1951, blz. 53-55.*)
- La Société Nationale des Chemins de Fer luxembourgeois de 1945 à 1950. (*Bulletin d'Information, Ministère d'Etat, Luxemburg, VI, n° 9, 30 September 1950, blz. 123-125.*)
- LECCEUR, P. Histoire économique, monétaire et financière contemporaine du Grand-Duché de Luxembourg (1913-1949). Thèse pour le doctorat, Faculté de Droit, Université de Nancy, tomes I et II. (*Colmar, Polycopie, 1950, 433 blz.*)

- L'économie luxembourgeoise en 1949. (*Groothertogdom Luxemburg, Ministerie van Economische Zaken, Dienst Economische Studiën en Documentatie, 101 blz. + IX bijlagen, Luxemburg, Poly-copie, 1950.*)
- L'économie luxembourgeoise pendant le premier semestre 1950. (*Bulletin du Service d'Etudes et de Documentation économiques et de l'Office de la Statistique générale, Luxemburg, I, n°s 1-2, Januari-Juni 1950, blz. 5-24.*)
- L'économie luxembourgeoise en 1950. (*Bulletin du Service d'Etudes et de Documentation économiques et de l'Office de la Statistique générale, Luxemburg, I, n° 4, October-December 1950, blz. 219-276.*)
- Le Grand-Duché de Luxembourg devant l'O.E.C.E. Déclaration de M. Joseph Bech. (*Bulletin d'Information, Ministère d'Etat, Luxemburg, V, n°s 10-11, 30 November 1949, blz. 285-286.*)
- Le Grand-Duché de Luxembourg et le plan Marshall. Février 1949. (*Luxemburg, P. Linden, 1949, 96 blz.*)
- Le Luxembourg et le plan Schuman. (*Bulletin d'Information, Ministère d'Etat, Luxemburg, VII, n°s 3-4, 30 April 1951, blz. 42-52.*)
- Le rétablissement de la liberté des échanges commerciaux et financiers entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise et la Suisse. (*Bulletin d'Information, Ministère d'Etat, Luxemburg, V, n°s 10-11, 30 November 1949, blz. 286-287.*)
- Les charges sociales en 1949. (*Bulletin du Service d'Etudes et de Documentation économiques et de l'Office de la Statistique générale, Luxemburg, I, n° 4, October-December 1950, blz. 283-284.*)
- Les finances publiques du Grand-Duché de 1944 à 1948. (*Bulletin d'Information, Ministère d'Etat, Luxemburg, IV, n° 10, 31 October 1948, blz. 152-156.*)
- Les indices de la production industrielle luxembourgeoise. (*Bulletin du Service d'Etudes et de Documentation économiques et de l'Office de la Statistique générale, Luxemburg, I, n°s 1-2, Januari-Juni 1950, blz. 49-52.*)
- Les revenus salariaux en 1949. (*Bulletin du Service d'Etudes et de Documentation économiques et de l'Office de la Statistique générale, Luxemburg, I, n° 4, October-December 1950, blz. 277-283.*)
- Le système bancaire luxembourgeois 1941-1951. (*Bulletin d'Information, Ministère d'Etat, Luxemburg, VII, n°s 10-11, 30 November 1951, blz. 183-222.*)
- L'état des finances communales en 1938, 1947 et 1948. (*Bulletin du Service d'Etudes et de Documentation économiques et de l'Office de la Statistique générale, Luxemburg, II, n° 3, Juli-September 1951, blz. 185-253.*)
- Le quatrième congrès économique Benelux, organisé par la section belge du comité Benelux. Bruxelles, 17-18 mars 1950. Rapport relatif aux travaux du congrès. (*Brussel, 1950, 38 blz.*)
- Le cinquième congrès économique Benelux. (*Bulletin d'Information, Ministère d'Etat, Luxemburg, VII, n°s 3-4, 30 April 1951, blz. 57-58.*)
- L'évolution de la fiscalité directe dans le Grand-Duché. (*Bulletin d'Information, Ministère d'Etat, Luxemburg, VII, n° 5, 31 Mei 1951, blz. 76-83.*)
- L'évolution des charges fiscales luxembourgeoises après la guerre. (*Bulletin du Service d'Etudes et de Documentation économiques et de l'Office de la Statistique générale, Luxemburg, I, n°s 1-2, Januari-Juni 1950, blz. 40-48.*)
- L'évolution des salaires en 1950. (*Bulletin d'Information, Ministère d'Etat, Luxemburg, VI, n° 12, 31 December 1950, blz. 267.*)
- LEY, E. Zur Frage der Wirtschaftsunion. Eine volkswirtschaftliche Betrachtung auf Grund der belgisch-niederländisch-luxemburgischen Zoll- und Wirtschaftsunion. (*Luxemburg, Burg-Burger, 1950, 84 blz.*)
- METZEER, L. Le plan Schuman dans la perspective luxembourgeoise. (*Luxemburg, Jos. Beffort, 1951, 98 blz.*)
- MUHLEN, E. La coordination des investissements dans le cadre de Benelux. Thèse de doctorat. Faculté de Droit de l'Université de Paris. (*Poly-copie, 1951, 174 blz.*)
- MUHLEN, E. Le système monétaire du Grand-Duché de Luxembourg. Son évolution depuis 1842 jusqu'à nos jours. (*Memorie voor het licentiaat in de handels- en financiële wetenschappen. Rijkshandelhogeschool te Antwerpen. Ettelbrück, dactyl., 1950, 102 blz.*)
- Nederlands - Belgisch - Luxemburgse douaneovereenkomst. Rapport inzake de conferentie van ministers van België, Nederland en Luxemburg, gehouden te 's-Gravenhage, 10-13 Maart 1949. (*1949, 78 blz.*)
- Overseas economic surveys. — Belgium with an annex on the Grand-Duchy of Luxembourg. July 1949. (*Londen, His Majesty's Stationery Office, 1949, 83 blz.*)
- Præ-adviezen voor de Benelux-studieconferentie georganiseerd door het Algemeen Belgisch Vakverbond, de Confédération générale du Travail du Luxembourg, het Nederlands Verbond van Vakverenigingen, te houden van 27 tot en met 29 April 1950 te Oostende. (*Amsterdam, Nederlands Verbond van Vakverenigingen, 1950, 187 blz.*)
- Production de l'industrie sidérurgique et de l'industrie minière en 1950. (*Bulletin d'Information, Ministère d'Etat, Luxemburg, VI, n° 12, 31 December 1950, blz. 267.*)

- Production de l'industrie sidérurgique et de l'industrie minière en 1951. (*Bulletin d'Information, Ministère d'Etat, Luxembourg, VII, n° 12, 31 December 1951, blz. 246.*)
- Proposition de formation d'une union douanière et économique entre la France, l'Italie, la Hollande, la Belgique et le Luxembourg. (*Bulletin d'Information, Ministère d'Etat, Luxembourg, V, n° 10-11, 30 November 1949, blz. 286.*)
- Rail et route au Grand-Duché. Réalisations et problèmes. (*Bulletin d'Information, Ministère d'Etat, Luxembourg, VIII, n° 1-2, 29 Februari 1952, blz. 13-29.*)
- Rapport du congrès économique du Comité Benelux, tenu les 12 et 13 juin 1948 à Amsterdam. (*'s-Gravenhage, Comité Benelux, 1948, 72 blz.*)
- Rapport général d'activité du Comité de rapprochement belgo-néerlando-luxembourgeois. Exercice 1949. (*Brussel, Pauwels fils, 1950, 20 blz.*)
- SCHNEIDER-KAIFFER, G. Das Handwerk im Grossherzogtum Luxemburg. (*Luxemburg, Burg-Burger, 1948, 560 blz.*)
- SCHWINNEN, A. Etude sur le revenu national du Grand-Duché de Luxembourg. (*Uittreksel uit « Bulletin d'Information », n° 9, 10, 11, 12, 3° jaar. Luxembourg, P. Linden, 1948, 48 blz.*)
- Statistiques économiques luxembourgeoises. Résumé rétrospectif. Août 1949. (*Groothertogdom Luxemburg, Ministerie van Economische Zaken, Dienst Economische Studiën en Documentatie, Luxemburg, Burg-Burger, 1949, XV + 311 blz.*)
- Statistisch Jaarboek 1949. Annuaire statistique Benelux. (*Uitgegeven door het Algemeen Secretariaat van de Nederlands-Belgisch-Luxemburgse Tolunie; Brussel, Fr. van Muyswinkel, 1950, 107 blz.*)
- Tourisme 1950. (*Bulletin d'Information, Ministère d'Etat, Luxembourg, VI, n° 11, 30 November 1950, blz. 202-204.*)
- Tweede studieconferentie, georganiseerd door het Algemeen Belgisch Vakverbond, de Confédération générale du Travail du Luxembourg, het Nederlands Verbond van Vakverenigingen, gehouden van 13 tot en met 15 Juli 1950 te Oostende. 1) Præ-adviezen; 2) Verslag; 3) Resoluties. Drie brochures. (*Amsterdam, Nederlands Verbond van Vakverenigingen, 1950.*)
- URBANY, D. Unsere Freiheit gegen Dollars? (*Luxemburg, Cope, 1949, 31 blz.*)
- VAN DER MENSBRUGGHE, J. Les unions économiques. Réalisations et perspectives. (*Brussel, Institut des Relations internationales, 1950, 396 blz.*)
- VAN WERVEKE, G. Législation sociale 1950-1951. Complément au répertoire d'avril 1950. Année 1950. (*Luxemburg, Polycopie, 1951, 4 blz.*)
- WEBER, P. Histoire de l'économie luxembourgeoise. Publiée à l'occasion du centenaire de la Chambre de Commerce. MDCCCCL. (*Luxemburg, V. Buck, 1950, 431 blz.*)
- WEHENKEL, T. Etude sommaire de l'électrification des lignes de la Société Nationale des Chemins de fer luxembourgeois. (*Bulletin d'Information, Ministère d'Etat, Luxembourg, VI, n° 9, 30 September 1950, blz. 127-154.*)
- WEISGLAS, M. Benelux. Van naburstaten tot uniepartners. (*Amsterdam-Brussel, Elsevier, 1949, IX + 343 blz., 22 grafieken, XXV tabellen.*)
- WERNER, P. La coordination monétaire dans l'Union économique belgo-luxembourgeoise. (*Société belge d'Etudes et d'Expansion, Luik, n° 146, Mei-Juni-Juli 1951, blz. 466-471.*)

ONS KWARTAALINDEXCIJFER DER LONEN

De syndikalistische actie welke in April werd gevoerd voor de verdere uitbetaling van een loontoeslag van fr 0,50 per uur overeenstemmend met ca. 100 frank per maand, die in October ll. door de Regering werd toegestaan voor een periode van zes maanden, bracht het vraagstuk der lonen en wedden opnieuw op de voorgrond. De vergelijking tussen de ontwikkeling der bezoldigingen en die der kosten van levensonderhoud geeft opnieuw aanleiding tot talrijke studiën en twistgeschrijf. Daar de loonindexcijfers berekend door de Afdeling Economische Studiën van de Nationale Bank hierbij vaak ter sprake komen, leek het ons gewenst te herinneren aan de wijze waarop ze worden berekend (1) en de betekenis die men hieraan kan hechten.

Het voorwerp van onze statistiek is beperkt tot de *nijverheidslonen*. Landbouw en handel zijn dan ook niet in ons onderzoek begrepen. Nochtans bestrijkt dit laatste ook enkele sectoren van het vervoer en de goederenbehandeling.

Drie verschillende indexcijfers worden berekend op het plan van de onderneming, de bedrijfsgroep en de gehele nijverheid :

- een algemeen indexcijfer van de gemiddelde uurlonen;
- een indexcijfer van de uurlonen der geschoolde arbeiders;
- een indexcijfer van de uurlonen der niet-geschoolde arbeiders.

Zij worden achtereenvolgens opgemaakt aan de hand van volgende inlichtingen die gevraagd worden van elke onderneming die binnen het waarnemingsgebied van de statistiek valt :

(1) De wijze van berekening van de loonindexcijfers werd breedvoerig uiteengezet in het *Tijdschrift* nr 5 van Mei 1949. Onderhavig artikel geeft de hoofdlijnen weer van de uitleg die reeds hierover werd verstrekt.

1) Het gemiddelde uurloon per arbeider van de fabriek of van de beschouwde afdeling zo er verschillende onderscheiden fabricatie-afdelingen bestaan. Het wordt verkregen door het totaal der brutobedragen welke gedurende de waarnemingsperiode aan het gehele arbeiderspersoneel worden uitbetaald, te delen door het aantal gewerkte arbeidsuren gedurende dezelfde periode. In dit totaal zijn de verschillende geldpremiën begrepen, alsook de loontoeslag voor nachtarbeid, Zondagarbeid of overwerk. Gevraagd werd hierin eveneens op te nemen de gebeurlijke uitbetalingen in de vorm van compensatieuitkeringen, premiën betaald met de opbrengst van de uitvoerbelasting, stiptheidspremiën, enz. Jammer genoeg worden die richtlijnen niet steeds door de ondernemingen gevolgd; de medegedeelde cijfers worden gecontroleerd en, in zover zulks doenlijk is, verbeterd, doch dit is niet steeds gemakkelijk. In de ondernemingen waar de arbeiders per stuk betaald worden, moeten de bezoldigingen omgerekend worden in lonen per aanwezigheidsuur, hetgeen soms praktische moeilijkheden veroorzaakt.

De getelde lonen betreffen in beginsel alleen de *arbeidslonen*. In werkelijkheid nochtans houden de berichtgevende ondernemingen er verschillende methodes van indeling en berekening op na, die hier geëerbiedigd werden; hieruit volgt dat de bezoldiging van de ploëgbazen af en toe in het gemiddeld uurloon is begrepen. Het gemiddeld bruto-uurloon verkregen op grond van de zoëven beschreven richtlijnen omvat het deel van de bijdrage in de sociale zekerheid ten laste van de arbeiders; het houdt geen rekening met het aandeel van de werkgever in de maatschappelijke zekerheid.

2) en 3) Het uurloon van het type van de geschoolde arbeider die meestal in de fabriek wordt gebruikt;

Het uurloon van het type van de niet-geschoolde arbeider die meestal in de fabriek wordt gebruikt.

De ondernemingen werd volle vrijheid van beoor- deling gelaten ten aanzien van de bepaling van die twee groepen arbeiders en de vaststelling van de hiermee overeenstemmende uurlonen. De verkregen inlichtingen bestaan nu eens uit individuele lonen die aan elk type worden uitbetaald, dan weer eens uit min of meer ruim vastgestelde loongemiddelden; doch over het algemeen dekken zij slechts een deel der loonbedragen die aan het geheel der geschoolde en der niet-geschoolde arbeiders in de verschillende ondernemingen worden uitbetaald. Aangezien het indexcijfer van de gemiddelde uurlonen berekend wordt aan de hand van het totale loonbedrag dat door de getelde ondernemingen werd uitgekeerd, is het dan ook geen gemiddelde van de twee andere indexcijfers en ligt het niet noodzakelijk tussen beide in.

Bovendien weerspiegelt het niet uitsluitend de ontwikkeling der loontarieven; het wordt ook door andere factoren beïnvloed en wel de duur der prestaties (overwerk, nachtarbeid), alsook eventuele wijzigingen in de samenstelling van het personeel. Die wijzigingen oefenen generlei invloed uit op de loon-indexcijfers voor geschoolde arbeiders en niet-geschoolde arbeiders, welke cijfers in dit opzicht meer de tendentie van de eigenlijke lonen weerspiegelen.

Al de gepubliceerde indexcijfers zijn kwartaalgegevens. Nochtans vertegenwoordigen ze niet de kwartaalgemiddelden van de lonen. De medegedeelde lonen hebben uitsluitend betrekking op de maanden Maart, Juni, September en December of op één der twee halve maanden die het meest voor die maand representatief is, en zulks om de berekeningen te vereenvoudigen en een grotere snelheid van berichtgeving te verzekeren. Volgende techniek werd aangevend voor berekening van de indexcijfers per bedrijfspgroep en van de algemene indexcijfers; de uurlonen of gemiddelde lonen door iedere onderneming medegedeeld, worden omgerekend in indexcijfers op basis van het gemiddelde der loontarieven der jaren 1936 tot 1938. Vervolgens worden globale indexcijfers per bedrijfspgroep opgemaakt door berekening van een gewogen rekenkundig gemiddelde der indexcijfers van de firma's welke tot de betrokken sector behoren. De wegingscoëfficiënt berust op een ruwe raming van de relatieve betekenis van het personeel in elke onderneming. De globale indexcijfers zelf worden samengebracht in algemene indexcijfers voor de gehele nijverheid door middel van een rekenkundig gemiddelde dat naar getalsterkte van het arbeiderspersoneel in elke sector gewogen is.

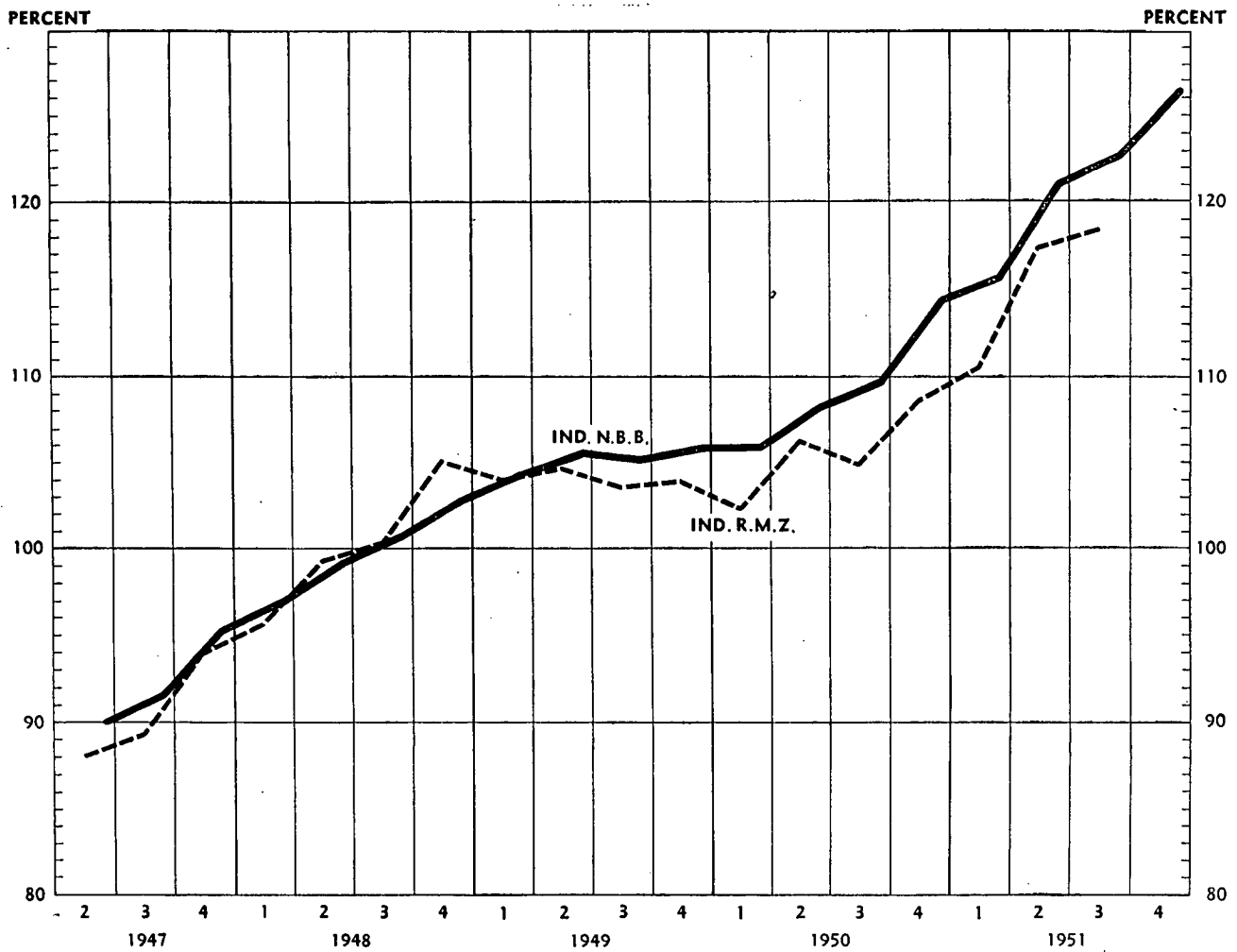
De statistische telling waarop de berekening van de indexcijfers berust is fragmentarisch. Getracht werd

de steekproefmethode toe te passen en aan iedere nijverheidstak een zo evenwichtig mogelijke vertegenwoordiging te geven t.a.v. de loonontwikkeling eigen aan de verschillende landstrekken en nijverheidstypes. Jammer genoeg gaven niet alle bedrijven, waarvan de medewerking gevraagd werd, aan onze oproep gevolg, zodat hun bereidwilligheid af en toe het hoofdcriterium was voor de schifting. De betekenis van de steekproef ten opzichte van het totaal der in de betrokken bedrijfstak uitgekeerde lonen verschilt tenslotte in sterke mate van de ene nijverheid tot de andere. Voor de steenkolenmijnen en de papierfabrikanten worden de lonen van nagenoeg al de werknemers geteld. Een niet te onderschatten deel der effectieven in de zwaarnijverheid en in de sterk geconcentreerde glas- en spiegelglasbedrijven werd eveneens in de telling opgenomen. Ook in de textielnijverheid werd een vrij groot deel der loonarbeiders geteld. Veel minder bevredigend is de verhouding voor de andere nijverheidstakken. De desbetreffende globale indexcijfers hebben dan ook een minder representatieve waarde. Niettemin geven zij een goede aanwijzing over de tendentie der bezoldigingen, daar de loonbewegingen in een zelfde nijverheid solidair zijn en zich volgens dezelfde grondtendenties ontwikkelen.

Dit kan worden opgemerkt uit een vergelijking van hun bewegingen met de gegevens die door de R.M.Z. worden bijeengebracht en eveneens in indexcijfers worden uitgedrukt. De curven per bedrijfspgroep, opgemaakt van af het jaar 1947, met het jaar 1948 als gemeenschappelijk basistijdvak (1), vertonen in de meeste gevallen een sterk parallelisme, dat in de twee hieronder weergegeven algemene curven tot uiting komt.

Hieruit zien we dat het N.B.B.-indexcijfer van 1949 tot begin 1951 iets sneller stijgt dan het indexcijfer der door de R.M.Z. getelde lonen. Naderhand is de afwijking minder afgetekend. Zij betreft vooral de groepen : chemische bedrijven, houtnijverheid, tabaksnijverheid, ledernijverheid, textielnijverheid en glasnijverheid. In de metaalnijverheid daarentegen, vloeien de twee curven nagenoeg bestendig ineen.

(1) De vergelijking betreft uitsluitend de naoorlogsperiode, daar het stelsel van de maatschappelijke zekerheid voordien niet bestond. De gemiddelde lonen door de R.M.Z. berekend, worden afzonderlijk voor de mannen en voor de vrouwen opgemaakt. Diegene die door de N.B.B. berekend zijn, omvatten zonder onderscheid de mannelijke en de vrouwelijke bezoldigingen. Om ze met elkaar te kunnen vergelijken, is het dan ook vereist algemene gemiddelden voor de R.M.Z.-lonen op te maken. Zulks werd gedaan door de inkomens van de arbeiders en die van de arbeidsters voor iedere tak te wegen naar hun respectievelijke getalsterkte per einde kwartaal.

Uit bovenstaande uiteenzetting kan men besluiten dat de loonindexcijfers van de Afdeling Economische Studiën der N.B.B. (indexcijfers per bedrijfsgroep en globaal indexcijfer) voor verbetering vatbaar zijn en meer een aanwijzing zijn dan een representatief

beeld van de werkelijkheid. Onder dit voorbehoud en zo al te voortvarende conclusies over de loontarieven zelf worden vermeden, verstrekken zij een belangwekkend gegeven voor de beoordeling van de loonontwikkeling in de tijd.

LITERATUUR BETREFFENDE DE MONETAIRE EN FINANCIËLE TOESTAND VAN BELGIË

Onderstaande literatuuropgave sluit aan bij diegene die wij gepubliceerd hebben in ons Maartnummer 1952 van het *Tijdschrift*. Er weze opgemerkt dat in deze literatuuropgave noch de verslagen van de verschillende instellingen, noch de statistische bronnen zijn overgenomen.

1. GELD- EN BANKWEZEN.

Belgium fears a slump. (*The Economist*, Londen, CLXII, n° 5666, 29 Maart 1952, blz. 802-803.)

BRONCHART, O.-J. Le contrôle du crédit à court terme. Principes et méthodes. (*Kortrijk, Editions « Juridica »*, 1952, 207 blz.)

Caisse brabançonne de Crédit professionnel, 1931-1951. (*Brussel*, 1954, 22 blz.)

Clause de référence au prix de « l'or non monnayé dans les transactions commerciales ». — Cours fixé par la Banque Nationale de Belgique, ou cours pratiqué par la société coopérative « Congor »? (*La Revue de la Banque*, Brussel, XVI, n° 2, 1952, blz. 195-202.)

DE BIEVRE, C. België, bankier van de Europese Betalingsunie. (*Mededelingen van het Verbond der Belgische Nijverheid*, Brussel, VII, n° 15, 11 April 1952, blz. 774-775.)

DEGAVRE, A. L'aide que les entreprises peuvent attendre des banques. (*Comité national belge de l'Organisation scientifique, Les relations de l'entreprise avec les banques*, Brussel, R. Louis, 1954, 20 blz.)

DELMOTTE, L. De Belgische geld- en kapitaalmarkt in Maart 1952. (*Economisch-Statistische Berichten, uitgave van het Nederlandsch Economisch Instituut, Rotterdam, XXXVII, n° 1822, 23 April 1952, blz. 329-334.*)

DELMOTTE, L. De wisselreglementering en de E.B.U. (*V.E.V.-Berichten, halfmaandlijks tijdschrift van het Vlaams Economisch Verbond, Antwerpen, XXVII, n° 9, 5 Mei 1952, blz. 414-422.*)

de MIOMANDRE, E. La personne publique parastatale. Critères de discrimination et application à la Banque Nationale de Belgique. (*Brussel, Revue de la Banque*, 1952, 173 blz.)

De weekstaat van de Nationale Bank. (*Fabrimétal, wekelijks inlichtings- en contactbulletin van de Federatie der Metaalverwerkende Nijverheid, Brussel, n° 299, 17 Maart 1952, blz. 208-218.*)

GORDON, G. Belgium fears a slump. (*The Banker, Londen, XCVIII, n° 315, April 1952, blz. 245-249.*)

LEDUC, G. La réforme de l'émission au Congo belge. (*Marchés coloniaux du monde, Parijs, VIII, n° 333, 29 Maart 1952, blz. 833-835.*)

LEGER, L.-Th. Le fonds de commerce et les factures comme instrument de crédit. (*Studiecentrum voor het bankwezen, Brussel, Bruylant, boekje n° 44, Maart 1952, blz. 23-47.*)

MOTTE, M. Une maladie coloniale : le crédit à la consommation. Considérations générales. (*Chambre du Commerce et de l'Industrie du Katanga, Elisabethstad, n° 149, Februari 1952, blz. 22-25.*)

Verzekering tegen politieke risico's bij de export. Voorwerp. Vormen. Procedure. (*Bulletin van de Kamer van Koophandel van Antwerpen, Antwerpen, XLVIII, n° 3, Maart 1952, blz. 159-166.*)

2. BEURS- EN SPAARWEZEN.

DELMOTTE, L. De Belgische geld- en kapitaalmarkt in Maart 1952. (*Economisch-Statistische Berichten, uitgave van het Nederlandsch Economisch Instituut, Rotterdam, XXXVII, n° 1822, 23 April 1952, blz. 329-334.*)

LEMMENS, J. Voor een coördinatie van de investeringen in het kader der Belgische havenpolitiek. (*Economisch-Statistische Berichten, uitgave van het Nederlandsch Economisch Instituut, Rotterdam, XXXVII, n° 1820, 9 April 1952, blz. 283-286.*)

MHUN, H. Les investissements européens au Canada. (*Bulletin de la Société belge d'Etudes et d'Expansion, Luik, LI, n° 149, Januari-Februari 1952, blz. 29-32.*)

VANDEPUTTE, R. De Belgische kapitaalmarkt in 1951. (*Economisch-Statistische Berichten, uitgave van het Nederlandsch Economisch Instituut, Rotterdam, XXXVII, n° 1820, 9 April 1952, blz. 262-263.*)

3. PRIJZEN EN LONEN.

BROUWERS, G. Prijzen en lonen in Nederland en België. (*Statistische Berichten, uitgave van het Nederlandsch Economisch Instituut, Rotterdam, XXXVII, n° 1825, 14 Mei 1952, blz. 372-374.*)

CRAEN, G. België en het grondstoffenprobleem. (*Handelsoverzicht Nederland-België-Luxemburg, maandblad van de Nederlandsche Kamer van Koophandel voor België en Luxemburg, Brussel, n° 5, Mei 1952, blz. 5-8.*)

d'AOUST, A. Le dépassement du salariat. (*Energie, publié par l'Association des Centrales électriques industrielles de Belgique, Brussel, n° 111, Januari-Februari 1952, blz. 1475-1481.*)

DE SUTTER, R. Het verloop der landbouwprijzen in 1951. (*Landbouwtijdschrift, uitgegeven door het Ministerie van Landbouw, Brussel, V, n° 4, April 1952, blz. 303-324.*)

Het falen van de Belgische loon- en prijspolitiek. (*Handelsoverzicht Nederland-België-Luxemburg, maandblad van de Nederlandsche Kamer van Koophandel voor België en Luxemburg, Brussel, n° 4, April 1952, blz. 5-10.*)

Les prix des produits laitiers en 1951. (*VITA, tijdschrift van het Verbond der Belgische Voedingsbedrijven, Brussel, IX, n° 6, 31 Maart 1952, blz. 345-354.*)

PULINCKX, R. De winsten en wie daarvan profiteert. (*Mededelingen van het Verbond der Belgische Nijverheid, Brussel, VII, n° 17, 25 April 1952, blz. 923-928.*)

VERSCHUEREN, A. Onze hoge lonen. (*Mededelingen van het Verbond der Belgische Nijverheid, Brussel, VII, n° 13, 28 Maart 1952, blz. 664-666.*)

VERSCHUEREN, A. Gegarandeerd weekloon. (*Mededelingen van het Verbond der Belgische Nijverheid, Brussel, VII, n° 16, 18 April 1952, blz. 847-850.*)

Wetgeving betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders. Samengeordende teksten. (*Brussel, E. Bruylant, 1952, 100 blz.*)

WOITRIN, M. Termes d'échange et balance commerciale. Le rôle des variations des prix et volumes d'échange internationaux dans le déficit ou le boni commercial de la Belgique de 1949 à 1951. (*Bulletin de l'Institut de Recherches économiques et sociales, Université catholique de Louvain, Leuven, XVIII, n° 1, Februari 1952, blz. 69-105.*)

4. BEGROTING EN OPENBARE FINANCIËN.

BORMANS, P. Hoge contrôle op de openbare gelden in België en in het buitenland. — II. Problemen in verband met het Rekenhof. (*Tijdschrift voor Bestuurswetenschappen en publiek Recht, Brussel, Januari 1952, blz. 32-37.*)

GOLDSCHMIDT, P. en CASTRO-GRAFFAR, J. Financiële tussenkomsten van de Staat in zake maatschappelijke zekerheid in 1950, 1951 en 1952. (*Arbeidsblad, orgaan van het Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg, Brussel, LIII, n° 3, Maart 1952, blz. 207-215.*)

Les remboursements des taxes assimilées au timbre. (*Bulletin officiel de la Chambre de Commerce de Bruxelles, LXIX, n° 10, 7 Maart 1952, blz. 195-199.*)

VANDERHULPEN, F. Statistiek der provinciale financiën volgens de rekeningen van 1939 tot 1950 en de begrotingen van 1951 en 1952. (*Statistisch Bulletin, uitgegeven door het Nationaal Instituut voor de Statistiek, Ministerie van Economische Zaken en Middenstand, Brussel, XXXVIII, n° 4, April 1952, blz. 624-642.*)

5. FINANCIËLE ORGANEN BEHEERST DOOR BIJZONDERE WETTELIJKE BESCHIKKINGEN OF GEPLAATST ONDER DE WAARBORG OF DE CONTROLE VAN DE STAAT.

ENGELS, O. Beschouwingen in verband met de hervorming van de sociale verzekeringen. (*V.E.V.-Berichten, tijdschrift van het Vlaams Economisch Verbond, Antwerpen, XXVII, n° 5, 15 Maart 1952, blz. 217-221.*)

Het onevenwicht der Maatschappelijke Zekerheid. (*Fabrimetal, wekelijks inlichtings- en contactbulletin van de Federatie der Metaalverwerkende Nijverheid, Brussel, n° 300, 24 Maart 1952, blz. 232-237.*)

Verzekering tegen politieke risico's bij de export. Voorwerp. Vormen. Procedure. (*Bulletin van de Kamer van Koophandel van Antwerpen, Antwerpen, XLVIII, n° 3, Maart 1952, blz. 159-166.*)

6. WEDEROPBOUW — STRIJD TEGEN DE WERKLOOSHEID.

DELMOTTE, L. Privaat initiatief en nieuwe nijverheden. (*Economisch-Statistische Berichten, uitgave van het Nederlandsch Economisch Instituut, Rotterdam, XXXVII, n° 1820, 9 April 1952, blz. 264-268.*)

De tewerkstelling van werklozen door de overheid. (*Arbeidsblad, orgaan van het Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg, Brussel, LIII, n° 3, Maart 1952, blz. 204-206.*)

Inventaris der uitgebrachte suggesties met het oog op de economische ontwikkeling en de opslorping van de werkloosheid. (*Tijdschrift van de Dienst voor Algemene Studiën en Documentatie, Ministerie van Economische Zaken en Middenstand, Brussel, n° 3, Maart 1952, blz. 89-107.*)

La mise au travail des chômeurs par les pouvoirs publics. (*Etudes économiques et sociales, Office national du Placement et du Chômage, Brussel, Februari 1952, blz. 1-7.*)

LEEMAN, A. Het probleem van de werkverschaffing in Vlaanderen. (*De Gids op maatschappelijk Gebied, Brussel, XLIII, n°s 2-3, Februari-Maart 1952, blz. 188-190.*)

Memorie betreffende de in depressie verkerende nijverheden. (*Mededelingen van het Verbond der Belgische Nijverheid, Brussel, VII, n° 16, 19 April 1952, blz. 873-886.*)

POURVOYEUR, R. Industriële politiek en nieuwe industrieën. (*Economica Documentatie, Leuven, II, n°s 2-3, October-December 1951, blz. 86-100.*)

VAN HOUTTE, J. Het vraagstuk van de crisis in de textielnijverheid. Het vraagstuk van de structurele werkloosheid. (*V.E.V.-Berichten, tijdschrift van het Vlaams Economisch Verbond, Antwerpen, XXVII, n° 5, 15 Maart 1952, blz. 205-215.*)

7. INTERNATIONALE FINANCIËLE VERRICHTINGEN.

Another economic conference? (*The Statist, Londen, CLV, n° 3862, 15 Maart 1952, blz. 364-365.*)

BOSSAERT, M.-O. L'Union européenne des Paiements. Comment redresser notre situation? (*Vita, tijdschrift van het Verbond der Belgische Voedingsbedrijven, Brussel, IX, n° 7, 15 April 1952, blz. 407-416.*)

DE BIEVRE, C. België, bankier van de Europese Betalingsunie. (*Mededelingen van het Verbond der Belgische Nijverheid, Brussel, VII, n° 15, 11 April 1952, blz. 771-775.*)

Demarche voor opheffing van de beperkende maatregelen bij de uitvoer. (*Mededelingen van het Verbond der Belgische Nijverheid, Brussel, VII, n° 17, 25 April 1952, blz. 957-959.*)

E.P.U. credits must be consolidated first. (*The Statist, Londen, CLV, n° 3865, 5 April 1952, blz. 474-475.*)

EYSKENS, G. Onze economische politiek en de Europese Betalingsunie. (*Tijdschrift voor Politiek, Brussel, II, n° 2, 15 April 1952, blz. 244-250.*)

Facing up to E.P.U. reconstruction problems. (*The Statist, Londen, CLV, n° 3863, 22 Maart 1952, blz. 409-410.*)

GSELL, E. Die Abrechnungen der Europäischen Zahlungsunion (EZU). (*Aussenwirtschaft, Bern, VII, I, Maart 1952, blz. 50-59.*)

L'U.E.P. à la recherche d'un difficile équilibre. (*L'Economie, Parijs, VIII, n° 346, 17 April 1952, blz. 7-10.*)

The future of European payments. (*The Economist, Londen, CLXIII, n° 5667, 5 April 1952, blz. 840-844.*)

The persistent creditor. (*The Economist, Londen, CLXII, n° 5666, 29 Maart 1952, blz. 813-814.*)

8. FINANCIËLE ASPECTEN VAN BENELUX.

ASSER, H.-T. La libéralisation des assurances dans le cadre de « Benelux ». (*Bulletin de la Société belge d'Etudes et d'Expansion, Luik, LI, n° 149, Januari-Februari 1952, blz. 129-132.*)

BAUDHUIN, R. Où en est le Benelux? (*Revue générale belge, Brussel, LXXXVII, Maart 1952, blz. 808-814.*)

BROUWERS, G. Prijzen en lonen in Nederland en België. (*Economisch-Statistische Berichten, uitgave van het Nederlandsch Economisch Instituut, Rotterdam, XXXVII, n° 1825, 14 Mei 1952, blz. 372-374.*)

Buitenlandse handel der Beneluxlanden in 1951. (*Nederlandsche Kamer van Koophandel voor België en Luxemburg, 1952, 72 blz.*)

De economische toestand van Nederland. (*Statistische en econometrische onderzoeken, Centraal Bureau voor de Statistiek, 's-Gravenhage, VII, n° 1, 1° kwartaal 1952, blz. 3-30.*)

Economische toestand van Nederland. Vierde kwartaal 1951. (*Amsterdamsche Bank N.V. — Incasso-Bank N.V., Economisch kwartaaloverzicht, Amsterdam, 4e kwartaal 1951, n° 95, blz. 14-48.*)

La situation monétaire des Pays-Bas. (*Rotterdamse Bank, Rotterdam, 1952, n° 1, blz. 40-42.*)

ROST ONNES, N.-E. Politique de l'argent à bon marché aux Pays-Bas. (*Bulletin de la Société belge d'Études et d'Expansion, Luik, LI, n° 149, Januari-Februari 1952, blz. 141-146.*)

9. SCHUMAN-PLAN.

BAADE, F. Konstruktionsprobleme der geplanten Europäische Wirtschaftsunionen, in: Beiträge zur Wirtschaftsforschung. Festgabe für Walther Däbritz. (*Essen, Rheinisch-Westfälischen Institut für Wirtschaftsforschung, 1951, blz. 254-262.*)

KOVER, J.-F. Le plan Schuman. Ses mérites. Ses risques. (*Parijs, Nouvelles Editions latines, 1952, 232 blz.*)

LEEMANS, V. Het plan Schuman. (*Katholiek cultureel tijdschrift « Streven », Amsterdam, V, n° 7, April 1952, blz. 20-26.*)

McKESSON, J.-A. The Schuman plan. (*Political Science quarterly, New-York, LXVII, n° 4, Maart 1952, blz. 18-35.*)

POSTHUMUS MEYJES, C.-B. Wat is het Schuman-plan? (*'s-Gravenhage, W.-P. Van Stockum en zoon, 1951, 48 blz.*)

ROUX, R. Le plan Schuman et la condition ouvrière. (*Revue internationale du Travail, Geneve, LXV, n° 3, Maart 1952, blz. 303-334.*)

STERCK, A. Het Schuman-plan in het kader van de Europese integratie. (*V.E.V.-Berichten, tijdschrift van het Vlaams Economisch Verbond, Antwerpen, XXVII, n° 7, 15 April 1952, blz. 304-315.*)

10. ALGEMEEN.

Belgisch-Kongo in Aufstiege. (*Der Volkswirtschaft, Frankfurt-a/M., VI, n° 1, 5 Januari 1952, blz. 16-17.*)

Belgium fears a slump. (*The Economist, Londen, CLXII, n° 5666, 29 Maart 1952, blz. 802-803.*)

COPPE, A. De economische politiek sinds Augustus 1950. (*Economica Documentatie, Leuven, II, n°s 2-3, October-December 1951, blz. 41-57.*)

Economische toestand van België op 20 Januari 1952. (*Bulletin van de Kamer van Koophandel van Antwerpen, Antwerpen, XLVIII, n° 3, Maart 1952, blz. 149-157.*)

GELUCK, J. De zorgen van de voorspoed. (*Economisch-Statistische Berichten, uitgave van het Nederlandsch Economisch Instituut, Rotterdam, XXXVII, n° 1820, 9 April 1952, blz. 268-276.*)

GORDON, G. Belgium fears a slump. (*The Banker, Londen, XCVIII, n° 315, April 1952, blz. 245-249.*)

MALLENS, F. Problemen der Belgische economie in 1952. (*Economisch-Statistische Berichten, uitgave van het Nederlandsch Economisch Instituut, Rotterdam, XXXVII, n° 1820, 9 April 1952, blz. 258-259.*)

Overzicht van de economische toestand in Maart 1952. (*Mededelingen van het Verbond der Belgische Nijverheid, Brussel, VII, n° 17, 24 April 1952, blz. 935-939.*)

VAN HOUTTE, J. Het vraagstuk van de crisis in de textielnijverheid. Het vraagstuk van de structurele werkloosheid. (*V.E.V.-Berichten, tijdschrift van het Vlaams Economisch Verbond, Antwerpen, XXVII, n° 5, 15 Maart 1952, blz. 205-215.*)

van MEERHAEGHE, M. De Kongolese economie in 1951. (*Economisch-Statistische Berichten, uitgave van het Nederlandsch Economisch Instituut, Rotterdam, XXXVII, n° 1820, 9 April 1952, blz. 276-280.*)

ECONOMISCHE WETGEVING

Deze rubriek bevat de wetten, besluiten en andere officiële bekendmakingen die van bijzonder belang zijn voor 's lands algemene economie en via het Belgisch Staatsblad werden afgekondigd in de loop van de maanden aan deze van de publicatie van ons Tijdschrift voorafgaand.

Alleen de gewichtigste wetten en besluiten hebben wij « in extenso » overgenomen. Voor de andere wetteksten volstaat een eenvoudige vermelding, desnoods door een verklarende nota verduidelijkt.

Om het naslaan er van te vergemakkelijken, hebben wij bovenbedoelde documentatie in de volgende rubrieken ondergebracht :

- I. — Algemene economische wetgeving
- II. — Overheidsfinanciën (incl. begrotingswetten),
munt-, bank- en financiële wetgeving
- III. — Landbouw
- IV. — Nijverheid
- V. — Arbeid
- VI. — Binnenlandse handel
- VII. — Buitenlandse handel
- VIII. — Verkeerswezen
- IX. — Prijzen en lonen
- X. — Sociale wetgeving (pensioenen, sociale verzekeringen en diverse sociale voordelen)
- XI. — Oorlogsschade

I — ALGEMENE ECONOMISCHE WETGEVING

Wet van 5 Maart 1952

houdende wijziging van de wet van 15 Mei 1846 op de Rijkscomptabiliteit (Staatsblad, 19 Maart 1952, blz. 1994).

Koninklijk besluit van 10 Maart 1952

tot samenordering van de wetten houdende uitzonderingsbepalingen inzake huishuur (Staatsblad, 1 April 1952, blz. 2527).

II — OVERHEIDSFINANCIËN

(INCL. BEGROTINGSWETTEN), MUNT-, BANK- EN FINANCIËLE WETGEVING

Wet van 18 Februari 1952

houdende de Rijksmiddelenbegroting voor het dienstjaar 1952 (Staatsblad, 1 Maart 1952, blz. 1343).

Wet van 1 Maart 1952

houdende de begroting van de diensten van de Eerste-Minister voor het dienstjaar 1952 (Staatsblad, 16 Maart 1952, blz. 1922).

Wet van 27 Februari 1952

houdende de begroting van de Ministeriën van Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel voor het dienstjaar 1952 (Staatsblad, 6 April 1952, blz. 2702).

Koninklijke besluiten van 4 en 5 Maart 1952

tot wijziging van de algemene verordening op de met het zegel gelijkgestelde taxes (Staatsblad, 12 Maart 1952, blz. 1712).

Koninklijk besluit van 27 Februari 1952

tot wijziging van het inrichtingsreglement van het Centraal Bureau voor hypothecair krediet, vastgesteld bij het koninklijk besluit van 5 Mei 1936 (Staatsblad, 15 Maart 1952, blz. 1898).

Koninklijk besluit van 5 Maart 1952

tot wijziging van de koninklijke besluiten van 15 September 1951 en van 18 Januari 1952 betreffende de wisselcontrole (Staatsblad, 14 Maart 1952, blz. 1875).

Wet van 5 Maart 1952

betreffende de opcentimes op de strafrechtelijke geldboeten (Staatsblad, 3 April 1952, blz. 2606).

Koninklijk besluit van 7 Maart 1952

betreffende de wijziging van de rentevoeten vastgesteld bij het besluit van de Regent van 1 Juni 1949 (Staatsblad, 2 April 1952, blz. 2568).

Het betreft de rentevoeten op de voorschotten toegestaan door het Woningfonds van de Bond der Kroostrijke Gezinnen van België.

Ministerieel besluit van 8 Maart 1952

Offerte in publieke uitgifte van 30.000 aandelen op naam « Centrale Bank van Belgisch-Congo en van Ruanda-Urundi » (Staatsblad, 9 Maart 1952, blz. 1646).

Ministerieel besluit van 8 Maart 1952

houdende wijziging van de tabel der fiscale bandjes voor gefabriceerde tabak (Staatsblad, 13 Maart 1952, blz. 1820).

Koninklijk besluit van 8 Maart 1952

tot wijziging van de Algemene Verordening op de met het zegel gelijkgestelde taxes (Staatsblad, 19 Maart 1952, blz. 1995).

Koninklijk besluit van 13 Maart 1952

tot inrichting van de Centrale Dienst der vaste uitgaven en tot wijziging van het koninklijk besluit dd. 10 December 1868 houdende algemeen reglement op de Rijkscomptabiliteit (Staatsblad, 30-31 Maart 1952, blz. 2466).

Koninklijk besluit van 15 Maart 1952

waarbij de Nationale Kas voor de ouderdoms- en weduwerentoeslagen en de wezentoelagen er toe gemachtigd wordt onder 's Rijks waarborg kasbons uit te geven voor een totaal kapitaal nominaal groot 330 miljoen frank (Staatsblad, 20 Maart 1952, blz. 2034).

Ministerieel besluit van 17 Maart 1952

tot bepaling van de datum van inwerkingtreding van artikel 2 van het koninklijk besluit van 23 April 1951 tot wijziging van het besluit van de Regent van 18 September 1947 betreffende de uitvoering van het Wetboek der zegelrechten (Staatsblad, 23 Maart 1952, blz. 2128).

Ministerieel besluit van 18 Maart 1952

betreffende een door de Regie van Telegraaf en Telefoon onder 's Rijks waarborg te sluiten lening groot één milliard frank (Staatsblad, 20 Maart 1952, blz. 2035).

Wet van 18 Maart 1952

houdende de begroting van het Ministerie van Financiën voor het dienstjaar 1952 (Staatsblad, 6 April 1952, blz. 2694).

Wet van 22 Maart 1952

tot wijziging van het koninklijk besluit n° 175 van 13 Juni 1935 houdende instelling van een « Herdiscontering- en Waarborginstituut » (Staatsblad, 23 Maart 1952, blz. 2122).

Artikel 1. — Artikel 3, eerste lid, van het koninklijk besluit n° 175 van 13 Juni 1935 houdende instelling van een « Herdiscontering- en Waarborginstituut » wordt door de volgende tekst vervangen :

« Het kapitaal van het Instituut beloopt zeshonderd miljoen frank, verdeeld in zes duizend aandelen op naam van honderd duizend frank elk. »

Art. 2. — Artikel 5 van hetzelfde koninklijk besluit wordt door de volgende bepaling vervangen :

« Art. 5. De Staat waarborgt tegen derden de goede afloop van de obligo's van het Instituut. Het totaal van die obligo's, waaronder enigerlei endossementen van effecten, avaleringen en andere waarborgen, mag op geen enkel tijdstip twaalf milliard frank overschrijden. »

Art. 3. — De in artikel 1 hierboven bedoelde verhoging van het kapitaal van het Instituut zal worden verwezenlijkt binnen een termijn van drie maanden, te rekenen van de inwerkingtreding van deze wet.

Art. 4. — Het statuut van het Herdiscontering- en Waarborginstituut zal, binnen dezelfde termijn, in overeenstemming worden gebracht met de artikelen 1 en 2 van deze wet.

Art. 5. — Worden opgeheven :

1° de besluitwet van 14 December 1946, houdende verhoging van de actiemiddelen van het Herdiscontering- en Waarborginstituut;

2° artikel 2 van de wet van 14 Juli 1951 tot wijziging van het koninklijk besluit n° 175 van 13 Juni 1935, houdende instelling van een « Herdiscontering- en Waarborginstituut ».

Kondigen deze wet af, bevelen dat zij met 's Lands zegel bekleed en door het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt worde.

Koninklijk besluit van 22 Maart 1952

tot wijziging van de Algemene Verordening op de met het zegel gelijkgestelde taxes (Staatsblad, 23 Maart 1952, blz. 2122).

Door dit besluit worden de goederen betaalbaar in U.S.A.-dollars en Canadese dollars vrijgesteld van de uitvoertaxe.

Koninklijk besluit van 22 Maart 1952

betreffende de wisselcontrôle (Staatsblad, 23 Maart 1952, blz. 2123).

Dit besluit wijzigt de percenten van afhouding op de opbrengst van de uitvoer van de E.B.U.-producten met het oog op de tijdelijke blokkering; het breidt de blokkeringsmaatregelen uit tot de transfers van kapitaal en kapitaalinkomens en voorziet mobilisatiemogelijkheden voor de geblokkeerde rekeningen.

Ministerieel besluit van 22 Maart 1952

betreffende de wisselcontrôle (Staatsblad, 23 Maart 1952, blz. 2127).

Wet van 22 Maart 1952

houdende machtiging tot regularisatiën, verhoging en vermindering van sommige voor het dienstjaar 1951 uitgetrokken kredieten, zomede toekenning van bijkredieten voor de uitgaven met betrekking tot 1950 en de vorige dienstjaren (Staatsblad, 26 Maart 1952, blz. 2194).

Wet van 22 Maart 1952

waarbij nieuwe voorlopige kredieten komende in mindering van de begrotingen voor het dienstjaar 1952 geopend worden, en houdende verschuiving van de afsluiting van verrichtingen betreffende het dienstjaar 1951 (Staatsblad, 28 Maart 1952, blz. 2406).

Wet van 22 Maart 1952

houdende de Rijksschuldbegroting voor het dienstjaar 1952 (Staatsblad, 2 April 1952, blz. 2558).

Wet van 22 Maart 1952

houdende de begroting der Kwade Posten en Terugbetalingen voor het dienstjaar 1952 (Staatsblad, 2 April 1952, blz. 2565).

Wet van 24 Maart 1952

houdende machtiging tot regularisatiën, verhoging en vermindering van sommige voor het dienstjaar 1951 uitgetrokken kredieten, zomede toekenning van bijkredieten voor de uitgaven met betrekking tot 1950 en de vorige dienstjaren (Staatsblad, 27 Maart 1952, blz. 2282).

Ministerieel besluit van 25 Maart 1952

waarbij sommige bepalingen van de wet van 19 Maart 1951 inzake accijnzen, in werking worden gesteld (Staatsblad, 29 Maart 1952, blz. 2430).

Ministerieel besluit van 25 Maart 1952

tot wijziging van het ministerieel besluit van 13 Maart 1937, de uitvoering regelend van de artikelen 2 en 3 van de wet van 12 Februari 1937, houdende wijziging van het fiscaal régime van de gegiste schuimdranken (Staatsblad, 29 Maart 1952, blz. 2430).

Wet van 28 Maart 1952

houdende de begroting van het Ministerie van Landbouw voor het dienstjaar 1952 (Staatsblad, 12 April 1952, blz. 2838).

Koninklijk besluit van 2 April 1952

tot aanvulling van het koninklijk besluit dd. 21 December 1951, houdende vaststelling van de modaliteiten der inpandgeving van de niet vrijgegeven

obligatiën der 3 1/2 pCt. lening tot muntsanering, alsmede van de verzilvering van het pand (Staatsblad, 27 April 1952, blz. 3260).

Wet van 3 April 1952

houdende de rekeningen van vermoedelijke ontvangsten en uitgaven van de Regie der Belgische Rijkskoel- en vriesdiensten voor het dienstjaar 1950 (Staatsblad, 27 April 1952, blz. 3255).

Koninklijk besluit van 3 April 1952

houdende wijziging van het Regentsbesluit dd. 31 December 1948 tot vaststelling van de toekenningsmodaliteiten van de herstellkredieten inzake oorlogsschade (Staatsblad, 23 April 1952, blz. 3115).

Koninklijk besluit van 7 April 1952

waarbij de interest- en delgingsvoorwaarden worden vastgesteld van zekere kapitalen ter beschikking gesteld van de Nationale Maatschappij voor Goedkope Woningen en Woonvertrekken (Staatsblad, 28-29 April 1952, blz. 3310).

Wet van 8 April 1952

houdende de begroting van pensioenen voor het dienstjaar 1952 (Staatsblad, 14-15-16 April 1952, blz. 2907).

Wet van 8 April 1952

houdende eindregeling van de begroting van het dienstjaar 1940 (Staatsblad, 26 April 1952, blz. 3215).

Koninklijk besluit van 8 April 1952

waardoor de coöperatieve vereniging « Woningfonds van de Bond der kroostrijke gezinnen van België » gemachtigd wordt onder Staatswaarborg een zesde lening aan te gaan, ten bedrage van 200 miljoen frank (Staatsblad, 28-29 April 1952, blz. 3313).

Koninklijk besluit van 9 April 1952

betreffende het fiscaal régime van de minerale oliën (Staatsblad, 14-15-16 April 1952, blz. 2914). — Erratum (Staatsblad, 20 April 1952, blz. 3050).

Ministerieel besluit van 9 April 1952

de uitvoering regelend van het koninklijk besluit van 9 April 1952 betreffende het fiscaal régime van de minerale oliën (Staatsblad, 14-15-16 April 1952, blz. 2917). — Erratum (Staatsblad, 20 April 1952, blz. 3050).

Wet van 15 April 1952

houdende mogelijkheid tot herziening van de fiscale aanslag over het dienstjaar 1946 van coöperatieve vennootschappen met hoofdzakelijk werkende vennoten (Staatsblad, 26 April 1952, blz. 3221).

Wet van 15 April 1952

tot aanvulling van artikel 3, § 1, van het koninklijk besluit van 10 April 1951 houdende ordening van de wetten betreffende de verkeersbelasting op de autovoertuigen (Staatsblad, 26 April 1952, blz. 3222).

Wet van 17 April 1952

waarbij de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen er toe gemachtigd wordt onder waarborg van de Staat leningen, tot beloop van een bedrag van 3.170 miljoen frank, uit te geven tot dekking van uitgaven van eerste aanleg en van de geboekte waardevermeerdering van de stock der voorraden (Staatsblad, 21-22 April 1952, blz. 3082).

Wet van 17 April 1952

tot wijziging der besluitwet van 23 December 1946, betreffende het krediet voor ambachtsmaterieel, het beroepskrediet en het krediet aan de middenstand en houdende wijziging van de Hoofdkas voor het klein beroepskrediet in een Nationale Kas van Beroepskrediet (Staatsblad, 30 April 1952, blz. 3342).

Artikel 1. — Het bedrag van één milliard frank, vastgesteld bij artikel 2, VI (art. 7), lid 3, van de besluitwet van 23 December 1946, verhoogd tot twee milliard frank bij besluitwet van 28 Februari 1947, wordt op drie milliard frank gebracht.

Art. 2. — Het bedrag van honderd miljoen frank vastgesteld bij artikel 2, VI (art. 7), lid 5, van de besluitwet van 23 December 1946, verhoogd tot tweehonderd miljoen frank bij besluitwet van 28 Februari 1947, wordt op vierhonderd miljoen frank gebracht.

Art. 3. — Het eerste lid van VIII (art. 9), § 1, van artikel 2 van voornoemd wetsbesluit van 23 December 1946, wordt vervangen door volgende tekst :

« De Nationale Kas voor Beroepskrediet wordt beheerd door een raad van beheer welke een voorzitter en acht leden omvat. »

Art. 4. — § 1 van IX (art. 10), van voornoemde besluitwet van 23 December 1946, wordt vervangen door volgende tekst :

« De voorzitter en twee leden van de raad van beheer, de directeur-generaal, de twee directeurs en de revisoren van de kas worden benoemd en afgezet door de Koning,

op voorstel van de Minister van Financiën en van de Minister die de Middenstand in zijn bevoegdheid heeft. » De zes overige leden van de raad van beheer worden benoemd door de Koning die kiest :

» één lid op ieder lijst van twee kandidaten respectievelijk voorgesteld door de Nationale Bank van België, de Algemene Spaar- en Lijfrentekas, de Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg, het Economisch en Sociaal Instituut voor de Middenstand ;

» twee leden op een lijst van vier kandidaten voorgesteld door de Hoge Raad voor de Middenstand.

» Het eerste mandaat dat wordt verleend aan de op voordracht van de Hoge Raad voor de Middenstand benoemde leden, verstrijkt op 31 December 1957. »

Art. 5. — De besluitwet van 28 Februari 1947 houdende verhoging van de grens der verbintenissen van de Nationale Kas voor Beroepskrediet is opgeheven.

Art. 6. — Deze wet treedt in werking de dag waarop zij in het *Belgisch Staatsblad* is bekendgemaakt.

Kondigen deze wet af, bevelen dat zij met 's Lands zegel bekleed en door het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt worde.

Koninklijk besluit van 21 April 1952

tot wijziging van de besluiten van de Regent van 21 Juni 1946 en 26 April 1946 die betrekking hebben op de uitvoering onderscheidenlijk van de wet van 15 October 1945 tot invoering van een speciale belasting op de winsten voortvloeiend uit leveringen en prestaties aan de vijand, en van de wet van 16 October 1945 tot invoering van een extra-belasting op de in oorlogstijd behaalde exceptionele inkomsten, winsten en baten (Staatsblad, 27 April 1952, blz. 3261).

Koninklijk besluit van 28 April 1952

betreffende de uitgifte, in de Verenigde Staten van Amerika, van een lening groot \$ 50.000.000 op halflange termijn (Staatsblad, 30 April 1952, blz. 3343).

De Minister van Financiën wordt er toe gemachtigd een lening groot vijftig miljoen dollar U.S.A. in de Verenigde Staten van Amerika te sluiten.

Deze lening mag bewerkstelligd worden door de cessie van schatkistpromessen luidend in dollars en betaalbaar aan de order van de Nationale Bank van België, die ze a pari zal verkopen na ze aan toonder te hebben geëndosseerd.

Deze promessen worden gedagtekend op de uitgiftedag en dragen 4 pCt. rente 's jaars met ingang van die datum; deze intresten zijn betaalbaar op 15 Juni en 15 December van elk jaar.

De lening is aflosbaar in tien halfjaarsommen van \$ 5.000.000 ieder, betaalbaar op 15 Juni en 15 December van elk der jaren 1953 tot 1957.

III — LANDBOUW

Koninklijk besluit van 29 Februari 1952

houdende bijzondere maatregelen voor de bescherming van de veestapel tegen het mond- en klauwzeer (Staatsblad, 2 Maart 1952, blz. 1389).

Koninklijk besluit van 17 Maart 1952

houdende tijdelijke schorsing van de toepassing van het reglement van gezondheidspolitie inzake mond- en klauwzeer wat betreft de bereiding, het vervoer, het bezit en het gebruik van voorbehoedsmiddelen (Staatsblad, 28 Maart 1952, blz. 2408).

Ministerieel besluit van 22 Maart 1952

houdende tijdelijke afwijking van het algemeen reglement betreffende de verbetering van de rundveerassen (Staatsblad, 27 Maart 1952, blz. 2384).

Koninklijk besluit van 25 Maart 1952

tot inrichting van de keuring van zaaizaad en pootgoed voor land- en tuinbouw (Staatsblad, 2 April 1952, blz. 2573).

Ministerieel besluit van 31 Maart 1952

houdende vaststelling van de vergoedingen aan de Nationale Dienst voor Afzet van Land- en Tuin-

bouwproducten verschuldigd voor keuring van zaaizaad en pootgoed voor land- en tuinbouw (Staatsblad, 2 April 1952, blz. 2580).

Ministerieel besluit van 31 Maart 1952

tot vaststelling van de rassenlijst van de landbouw- en tuinbouwsoorten welke aan de keuring van de Nationale Dienst voor Afzet van Land- en Tuinbouwproducten kunnen worden onderworpen (Staatsblad, 2 April 1952, blz. 2582).

IV — NIJVERHEID

Ministerieel besluit van 4 Februari 1952

houdende vaststelling van het bedrag der premieën toegekend aan de instellingen die, uit Belgische melk, zekere melkderivaten voortbrengen (Staatsblad, 4 Maart 1952, blz. 1361).

Koninklijk besluit van 16 Februari 1952

houdende verwerping van een aanvraag tot afwijking van de beschikkingen van het koninklijk besluit dd. 20 September 1950, houdende aanvaarding van een verzoekschrift betreffende de koolzuurnijverheid, ingediend bij toepassing van het koninklijk besluit n° 62 van 13 Januari 1935, waarbij toelating wordt verleend tot het instellen van een economische reglementering van de voortbrenging en de verdeling (Staatsblad, 3-4 Maart 1952, blz. 1414).

Ministerieel besluit van 1 Maart 1952

houdende vaststelling van het bedrag der premieën toegekend aan de instellingen die, uit Belgische melk, zekere melkderivaten voortbrengen (Staatsblad, 19 Maart 1952, blz. 2015).

Ministerieel besluit van 13 Maart 1952

tot afschaffing van het ministerieel besluit van 5 Februari 1952 houdende wijziging van het ministerieel besluit van 16 November 1944, houdende regeling van de productie, van de verdeling en van het verbruik van gas, zoals het naderhand gewijzigd werd (Staatsblad, 16 Maart 1952, blz. 1926).

Ministerieel besluit van 15 Maart 1952

waarbij het opmaken van een driemaandelijks statistiek van de werkzaamheid in de houtwerkende nijverheid voorgeschreven wordt (Staatsblad, 5 April 1952, blz. 2677).

Ministerieel besluit van 21 Maart 1952

houdende wijziging van het ministerieel besluit van 1 Maart 1952 houdende vaststelling van het bedrag der premieën toegekend aan de instellingen die, uit Belgische melk, zekere melkderivaten voortbrengen (Staatsblad, 30-31 Maart 1952, blz. 2494).

Ministerieel besluit van 24 Maart 1952

houdende vaststelling van het bedrag der premieën toegekend aan de instellingen die uit Belgische melk zekere melkderivaten voortbrengen (Staatsblad, 30-31 Maart 1952, blz. 2495).

V — ARBEID

Koninklijk besluit van 17 Maart 1952

waarbij de beslissing van 22 November 1951 van het Nationaal Paritair Comité van de jutezakkenmakerij en de handel in jutezakken, betreffende de vaststelling van de verlofdata voor 1952, bindend gemaakt wordt (Staatsblad, 13 April 1952, blz. 2882).

Koninklijk besluit van 18 Maart 1952

waarbij de beslissing van 25 Februari 1952 van het Nationaal Paritair Comité van de voedingsbedrijven, betreffende de vaststelling van de verlofperiode voor het jaar 1952 in de fabrieken van vleesconserven, worsten, pekelvlees, gerookt vlees, vleesderivaten, in de vetsmelterijen, darmfabrieken en slachthuizen, bindend wordt gemaakt (Staatsblad, 7-8 April 1952, blz. 2746).

Koninklijk besluit van 5 April 1952

tot ordening der wetten houdende regeling van de huisarbeid op gebied van lonen en hygiëne (Staatsblad, 25 April 1952, blz. 3178).

Koninklijk besluit van 8 April 1952

waarbij de beslissing van het Nationaal Paritair Comité van het bouwbedrijf van 14 Februari 1952, betreffende de toekenning, tijdens het jaar 1952, van bijkomend jaarlijks verlof volgens de anciënniteit, bindend wordt gemaakt (Staatsblad, 27 April 1952, blz. 3273).

Koninklijk besluit van 11 April 1952

waarbij de beslissing van 14 Februari 1952 van het Nationaal Paritair Comité van het bouwbedrijf, betreffende de vaststelling der verlofdata voor het jaar 1952 in het bouwbedrijf, bindend wordt gemaakt (Staatsblad, 25 April 1952, blz. 3184).

Koninklijk besluit van 21 April 1952

waarbij de beslissing van 30 Januari 1952 van het Nationaal Paritair Comité van het huden- en lederbedrijf, betreffende de vaststelling van de verlofdata voor het jaar 1952 in het huden- en lederbedrijf, bindend gemaakt wordt (Staatsblad, 30 April 1952, blz. 3347).

VII — BUITENLANDSE HANDEL

Douane-overeenkomst

tussen België, Luxemburg en Nederland, ondertekend op 5 September 1944, te Londen. — Vierde additioneel Protocol bij deze overeenkomst, ondertekend te 's-Gravenhage, de 3^e Juli 1950, en vijfde additioneel Protocol bij deze overeenkomst, ondertekend te 's-Gravenhage, de 7^e November 1950 (Staatsblad, 19 Maart 1952, blz. 1999).

Koninklijk besluit van 18 Februari 1952

betreffende de aangifte en de lossing van goederen ingevoerd langs rivieren en kanalen en uit zee (Staatsblad, 15 Maart 1952, blz. 1898).

Koninklijke besluiten van 4 en 5 Maart 1952

tot wijziging van de Algemene Verordening op de met het zegel gelijkgestelde taxes (Staatsblad, 12 Maart 1952, blz. 1710).

Ministerieel besluit van 31 Maart 1952

tot regeling van de vrijstellingen inzake douane (Staatsblad, 1 April 1952, blz. 2525).

Ministerieel besluit van 11 April 1952

betreffende de doorvoer van ongeroost ijzerkies (Staatsblad, 18 April 1952, blz. 3006).

VIII — VERKEERSWEZEN

Wet van 26 Juni 1951

houdende goedkeuring van het Verdrag nopens de oprichting van een Intergouvernementale Maritieme Consultatieve Organisatie, zomede de Bijlagen, ondertekend de 6e Maart 1948, te Genève (Staatsblad, 6 Maart 1952, blz. 1498).

Koninklijk besluit van 25 Maart 1952

tot wijziging, wat betreft het bijzonder reglement van het kanaal van Gent naar Terneuzen (Belgisch gedeelte) en vertakkingen, van het koninklijk besluit van 7 September 1950 houdende bijzondere reglementen van sommige scheepvaartwegen (Staatsblad, 2 April 1952, blz. 2568).

Koninklijk besluit van 25 Maart 1952

tot wijziging, wat het bijzonder reglement van Maas en Ourthe betreft, van het koninklijk besluit van

7 September 1950 houdende bijzondere reglementen betreffende sommige scheepvaartwegen (Staatsblad, 2 April 1952, blz. 2569).

Ministerieel besluit van 27 Maart 1952

betreffende de vracht- en huurprijzen toe te passen op ieder door bemiddeling van de Dienst voor regeling der binnenvaart afgesloten bevrachtingscontract (Staatsblad, 2 April 1952, blz. 2570).

Wet van 31 Maart 1952

betreffende de definitieve overname van de geconcessioneerde spoorweg Mechelen-Terneuzen (gedeelte op Belgisch grondgebied) en betreffende de opname van die spoorweg in het net der Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen (Staatsblad, 18 April 1952, blz. 2998).

Koninklijk besluit van 1 April 1952

tot wijziging, wat betreft het bijzonder reglement van het kanaal van Charleroi naar Brussel en zijn vertakkingen en dit van de kanalen van de lijn Luik-Antwerpen en hun vertakkingen, van het koninklijk besluit van 7 September 1950 houdende bijzondere reglementen van sommige scheepvaartwegen (Staatsblad, 10 April 1952, blz. 2794).

Koninklijk besluit van 21 April 1952

houdende goedkeuring van sommige wijzigingen van de magazijnrechten op de goederen opgeslagen in het openbaar entrepot van Brussel en op degene welke toekomen ter bestemming van het bijzonder magazijn van dit entrepot (Staatsblad, 24 April 1952, blz. 3147).

IX — PRIJZEN EN LONEN

Koninklijk besluit van 24 September 1951

waarbij de beslissing van 30 Mei 1951 van het Nationaal Paritair Comité van de houtbedrijven, betreffende de koppeling van de minima-lonen in de zagerijen en de houthandel aan het indexcijfer der kleinhandelsprijzen, bindend wordt gemaakt. — Errata (Staatsblad, 15 Maart 1952, blz. 1905).

Koninklijk besluit van 27 Februari 1952

waarbij de beslissing van 19 September 1951 van het Nationaal Paritair Comité van de houtbewerking, betreffende de vaststelling van de minima-lonen in de klompennijverheid en de koppeling van deze lonen aan het indexcijfer der kleinhandelsprijzen, bindend wordt gemaakt (Staatsblad, 7 Maart 1952, blz. 1580).

Koninklijk besluit van 29 Februari 1952

houdende regeling van de toelagen, premies en vergoedingen te verlenen aan het personeel van het Bestuur van het Zeewezen, en van de retributies te verlenen aan Nederlanders, voor het bewaken van de motorboten te Vlissingen (Staatsblad, 5 April 1952, blz. 2672).

X — SOCIALE WETGEVING

(PENSIOENEN, SOCIALE VERZEKERINGEN EN DIVERSE SOCIALE VOORDELEN)

Koninklijk besluit van 18 Februari 1952

waarbij de beslissing van het Gewestelijk Paritair Comité van de steenbakkerijen van het Land van Waas van 22 Juni 1950, betreffende de toekenning van een bestaanszekerheidsvergoeding aan de arbeiders van de steenbakkerijnijverheid van het Land van Waas, bindend wordt gemaakt (Staatsblad, 7 Maart 1952, blz. 1574).

Koninklijk besluit van 28 Februari 1952

tot vaststelling van de berekeningswijze en het bedrag van de bijdrage voor het varend personeel te storten aan de Bijzondere Compensatiekas voor kinderbijslag ten bate van de arbeiders der ondernemingen voor binnenscheepvaart (Staatsblad, 13 Maart 1952, blz. 1806).

Koninklijk besluit van 27 Februari 1952

tot wijziging van het besluit van de Regent van 12 Maart 1945, houdende bepaling van de wijze van berekening en van het bedrag der bijdrage te storten voor het varend personeel door de werkgevers aangesloten bij de Speciale Compensatiekas voor kinderbijslag voor de ondernemingen van binnenscheepvaart, gewijzigd bij de besluiten van de Regent van 19 December 1945 en van 23 Augustus 1946 (Staatsblad, 13 Maart 1952, blz. 1805).

Koninklijk besluit van 1 Maart 1952

tot wijziging van het besluit van de Regent van 14 September 1946, genomen ter uitvoering van de wetten betreffende de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdige dood, samengeordend bij het besluit van de Regent van 12 September 1946 (Staatsblad, 30-31 Maart 1952, blz. 2474).

Wet van 6 Maart 1952

tot wijziging van de besluitwet van 25 Februari 1947, tot samenordering en wijziging van de wetten betreffende het pensioenstelsel voor de mijnwerkers en de er mee gelijkgestelden (Staatsblad, 13 Maart 1952, blz. 1802).

Koninklijk besluit van 19 Maart 1952

tot wijziging van het besluit van de Regent van 12 Augustus 1948 houdende vaststelling van de voorwaarden gesteld tot het verlenen van premiën om niet voor de aanbouw, door het privaat initiatief, van goedkope woningen en kleine landeigendommen (Staatsblad, 24-25 Maart 1952, blz. 2155).

Koninklijk besluit van 19 Maart 1952

tot wijziging van het besluit van de Regent van 14 Augustus 1948 houdende vaststelling van de voorwaarden gesteld tot het verlenen van premiën om niet, voor het verwerven van woningen die gebouwd werden of die zullen gebouwd worden voor rekening : a) van vennootschappen aangenomen door de Nationale Maatschappij voor Goedkope Woningen en Woonvertrekken; b) van vennootschappen aangenomen door de Nationale Maatschappij voor de Kleine Landeigendom, of van de Nationale Maatschappij voor de Kleine Landeigendom, zelf; c) van gemeenten of van commissiën van openbare onderstand (Staatsblad, 24-25 Maart 1952, blz. 2156).

Koninklijk besluit van 26 Maart 1952

tot verhoging van de toelagen, verleend bij besluit van de Regent van 19 October 1944, aan sommige categorieën van door arbeidsongevallen getroffen (Staatsblad, 30-31 Maart 1952, blz. 2490).

Koninklijk besluit van 26 Maart 1952

tot verhoging van de aanvullende toelagen verleend bij het besluit van de Regent van 23 Mei 1949 aan sommige gerechtigden op de voordelen van de wet van 24 Juli 1927 betreffende de schadeloosstelling inzake beroepsziekten (Staatsblad, 30-31 Maart 1952, blz. 2492).

Koninklijk besluit van 28 Februari 1952

tot vaststelling van de berekeningswijze en het bedrag voor het varend personeel te storten aan de Bijzondere Compensatiekas voor kinderbijslag ten bate van de arbeiders der ondernemingen voor binnenscheepvaart. — Erratum (Staatsblad, 4 April 1952, blz. 2656).

Ministerieel besluit van 28 Maart 1952

waarbij de toekenning van gezinsvoordelen, bij toepassing van artikel 408, derde lid, b, van de geordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders, toegestaan wordt (Staatsblad, 18 April 1952, blz. 3011).

Koninklijk besluit van 3 April 1952

tot wijziging van het organiek koninklijk besluit van 22 December 1938 voorzien bij de wet van 10 Juni 1937 tot uitbreiding van de kinderbijslag tot de werkgevers en de niet-loonarbeiders (Staatsblad, 9 April 1952, blz. 2776).

Koninklijk besluit van 8 April 1952

tot voorlopige wijziging van de bijdrage voor het aanvullend verlof van de werklieden, die in de ondergrond van de steenkolenmijnen werken (Staatsblad, 13 April 1952, blz. 2883).

XI — OORLOGSSCHADE

Overeenkomst tussen België en Nederland

betreffende de wederzijdse vergoeding aan private eigendom, afgesloten door wisseling van brieven, gedagtekend Brussel, de 4^e en 14^e Juni 1951. — Aanvullend Akkoord gesloten bij wisseling van brieven, gedagtekend Brussel, de 10^e Juli en 21^e September 1951 (Staatsblad, 7 Maart 1952, blz. 1562).

Koninklijk besluit van 13 Februari 1952

betreffende de vaststelling, inzake oorlogsschade aan woongebouwen, van de integrale vergoedingscoëfficiënten welke van toepassing zijn voor de periode van 1 Januari 1952 tot en met 30 Juni 1952 (besluit n° 18) (Staatsblad, 12 Maart 1952, blz. 1712).

Koninklijk besluit van 14 Februari 1952

betreffende de vaststelling, inzake oorlogsschade aan boten, van de integrale vergoedingscoëfficiënt toepasselijk op heel het Rijk voor de periode van 1 Januari 1952 tot 31 Maart 1952 (besluit n° 14) (Staatsblad, 12 Maart 1952, blz. 1713).

Koninklijk besluit van 3 April 1952

houdende wijziging van het Regentsbesluit dd. 31 December 1948 tot vaststelling van de toekenningsmodaliteiten van de herstellkredieten inzake oorlogsschade (Staatsblad, 23 April 1952, blz. 3115).

DOORLOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

(Inhoud, zie laatste bladzijde van het Tijdschrift)

GELDMARKT

I — RENTETARIEF VOOR DISCONTO EN BELENINGEN (in pCt.)

TIJDVAK	OFFICIËLE RENTETARIEVEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIË												CALLGELD	
	Disconto						Belingen van en voorschotten op (*)						In verrekeningkamer	Buiten verrekening
	Bankaccepten en geaccepteerde documentaire wissels vooraf door de N.B.B. gevisieerd		Geaccepteerde wissels		Niet geaccepteerde wissels	Promessen	Schatkistcertificaten met ten hoogste 120 dagen looptijd	Schatkistcertificaten met ten hoogste 8 maanden looptijd	Schatkistcertificaten met ten hoogste 12 maanden looptijd	Schatkistcertificaten met een looptijd van meer dan 12 maanden	Vijfjarige Schatkistcertificaten (1941) 3 1/2 %	Andere overheidsfondsen		
	wegens goederen uitvoer	wegens goederen invoer	bij een bank gedomicilieerd	niet bij een bank gedomicilieerd										
1950 Jaargemidd.	2,73	3,42	3,42	3,67	4,67	5,17	2,—	2,1875	2,375	5,17	(1) 5,—	5,17	1,25	1,25
1951 Jaargemidd.	3,54	3,54	3,54	3,88	4,88	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	1,25	1,25
Maandgemiddelden :														
1951 Februari	3,75	3,75	3,75	4,—	5,—	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	1,25	1,25
Maart	3,75	3,75	3,75	4,—	5,—	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	1,25	1,25
April	3,75	3,75	3,75	4,—	5,—	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	1,25	1,25
Mei	3,75	3,75	3,75	4,—	5,—	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	1,25	1,25
Juni	3,75	3,75	3,75	4,—	5,—	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	1,25	1,25
Juli (van 6 Juli af)	3,50	3,50	3,50	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	1,25	1,25
Augustus	3,50	3,50	3,50	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	1,25	1,25
Sept. (van 13 Sept. af)	3,25	3,25	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	1,25	1,25
October	3,25	3,25	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	1,25	1,25
November	3,25	3,25	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	1,25	1,25
December	3,25	3,25	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	1,25	1,25
1952 Januari	3,25	3,25	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	1,25	1,25
Februari	3,25	3,25	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	1,25	1,25
Maart	3,25	3,25	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	1,25	1,25
April	3,25	3,25	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	1,25	1,25

N. B. — De warrants worden gediscoconteerd tegen het tarief der bij een bank gedomicilieerde accepten.
(1) Gemiddelde van de zeven eerste maanden.

(*) Quotiteit van het voorschot in April 1952 :

Schatkistcertificaten uitgegeven op korte termijn	95 pCt.	4 pCt. Schatkistcertificaten met 5 tot 10 jaar looptijd (1947)	90 pCt.
Obligaties 4 1/2 pCt. Lening van 1951	90 pCt.	4 pCt. Schatkistcertificaten met 5 tot 10 jaar looptijd (1948)	90 pCt.
1/2 pCt. Schatkistcertificaten met ten hoogste 15 jaar looptijd (1942)	90 pCt.	4 pCt. Schatkistcertificaten 1949	90 pCt.
pCt. Schatkistcertificaten met 5, 10 of 20 jaar looptijd (1943)	90 pCt.	4 pCt. Schatkistcertificaten 1950 Belgisch Congo	90 pCt.
1/2 pCt. Schatkistcertificaten met 10 jaar looptijd (1944)	90 pCt.	Obligaties 4 pCt. 1950-1960 Belgisch Congo	90 pCt.
		Ander overheidspapier	80 pCt.

II — RENTETARIEF VOOR BANKDEPOSITO'S EN TEGOEDEN BIJ DE ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

TIJDVAK	Banken — Depositoreringen (*)					Algemene Spaarkas (inlagen op spaarboekjes)			Nat. Maat. voor Krediet aan de Nijverheid
	onmiddellijk opvraagbaar	15 dagen vooropzegging	1 maand	3 maanden	6 maanden	tot fr. 50.000 (1)	fr. 50.000 tot 100.000 (2)	boven fr. 100.000 (3)	
1950 Jaargemiddelden	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
1951 Jaargemiddelden	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Maandgemiddelden :									
1951 Februari	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Maart	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
April	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Mei	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Juni	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Juli	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Augustus	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
September	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
October	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
November	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
December	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
1952 Januari	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Februari	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Maart	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
April	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50

(*) Gemiddelde van vier banken.
Vanaf Januari 1952 : (1) tot fr 75.000 — (2) fr 75.000 tot fr 150.000 — (3) boven fr 150.000.

VALUTAMARKT EN MARKT DER EDELE METALEN

I — NOTERING DER EDELE METALEN

9

TIJDVAK	GOUD				ZILVER			
	LONDEN sh. en d. per oz. fijn	New-York dollars per oz. fijn	BOMBAY		LONDEN d. per oz. fijn	New-York cents per oz. fijn	BOMBAY	
			Roepieën en annas per Fine Tola	Omrekening in sh. en d. per oz. fijn			Roepieën en annas per 100 Fine Tola	Omrekening in pence per oz. fijn
1938 31 December	149/7 1/2	35	112.11	450/9	(1) 20,06	42,75	187. 2	90
1950 30 December	248/0	35	105.11	422/9	70,00	80,00	187.10	90
1951 31 December	248/0	35			77,00	88,00		
Maandgemiddelden :								
1951 Februari	248/0	35	113. 5	453/3	78,50	90,16	191.10	92
Maart	248/0	35	113. 4	453/0	78,50	90,16	193. 1	93
April	248/0	35	116.14	467/6	78,50	90,16	199.11	90
Mei	248/0	35	116. 1	464/3	78,50	90,16	203. 7	98
Juni	248/0	35	116. 3	464/9	77,07	88,44	203. 4	98
Juli	248/0	35	113. 3	452/9	78,50	90,16	194. 9	93
Augustus	248/0	35	113.13	455/3	78,50	90,16	188.12	91
September	248/0	35	111. 2	444/6	78,50	90,16	187. 7	90
October	248/0	35	107.14	431/6	77,00	88,15	185. 5	89
November	248/0	35	107. 8	430/0	77,00	88,00	185. 0	89
December	248/0	35	105. 6	421/6	77,00	88,00	185.15	89
1952 Januari	248/0	35	105.14	423/5	77,00	88,00	190.14	92
Februari	248/0	35	104. 3	416/9	77,00	88,00	190. 0	91
Maart	248/0	35	(2)		77,00	88,00	(2)	
April	248/0	35	(2)		77,00	88,00	(2)	

(1) Notering per stand. oz.

(2) Markt gesloten.

N. B. — 1 oz. troy = 31,1035 gram; 1 tola = 11,6638 gram; 1 roepie = 16 annas; 1 roepie = 18 pence.

II — OFFICIËLE WISSELKOERSEN PER 30 APRIL 1952

vastgesteld door de Nationale Bank van België

krachtens besluit n° 6 genomen door de Ministerraad te Londen op 1 Mei 1944

(« Belgisch Staatsblad » van 5 September 1944, n° 22)

(Belgische franken)

VALUTA	Contractuële of gemiddelde koers	Transfers	
		Aankoopkoers	Verkoopkoers
100 Nederlandse gulden	1.315,7908	1.314,—	1.317,—
1 Zweedse kroon	9,6652	9,64	9,69
1 deutsche Mark	11,90475	11,88	11,93
100 Congolese frank	—	100,—	100,—
100 Luxemburgse frank	—	100,—	100,—
1 Deense kroon	7,2389	7,21	7,26
1 Noorse kroon	7,—	6,98	7,02
100 Escudo	173,913	173,—	174,80
100 Tsjechoslowaakse kroon	100,—	99,70	100,30

OFFICIËLE WISSELKOERSEN

vastgesteld door de in Verrekeningskamer te Brussel vergaderde bankiers

(Belgische franken)

Tijdvak	100 Zwitserse frank	1 U.S.-dollar	100 Franse frank	1 Canadese dollar	1 pond sterling
1950 Jaargemiddelde	1.161,88	50,21	14,35 (1)	46,62 (2)	
1951 Jaargemiddelde	1.155,38	50,34	14,27	47,76	
Maandgemiddelden :					
1951 Februari	1.169,90	50,27	14,29	47,85	
Maart	1.168,26	50,39	14,30	48,16	
April	1.166,08	50,40	14,29	47,56	
Mei	1.162,13	50,40	14,26	47,23	
Juni	1.147,11	50,38	14,24	46,97	
Juli	1.145,72	50,34	14,24	47,35	
Augustus	1.146,85	50,28	14,22	47,50	
September	1.147,23	50,32	14,21	47,61	
October	1.152,10	50,40	14,27	47,99	
November	1.147,18	50,40	14,30	48,32	
December	1.143,96	50,40	14,30	49,08	
1952 Januari	1.143,28	50,40	14,26	50,12	140,14 (3)
Februari	1.143,79	50,40	14,19	50,34	139,63
Maart	1.143,26	50,40	14,25	50,57	139,69
April	1.144,25	50,40	14,30	51,37	140,03

(1) Gemiddelde van 19 Juni tot 31 December 1950.

(2) Gemiddelde van 26 Juni tot 31 December 1950.

(3) Gemiddelde van 17 tot 31 December 1951.

10

III — OMZET TER BEURZE VAN BRUSSEL

Bron : Bulletin mensuel des statistiques publié par la Commission de la Bourse de Bruxelles.

15

TIJDVAK	Aantal beursdagen	Obligaties van vennootschappen		Aandelen		Totaal	
		Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen frank.)	Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen frank.)	Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen frank.)
1950.....	246	191	180	14.734	11.698	14.925	11.878
1951.....	246	194	180	19.240	20.658	19.434	20.838
1951 Februari.....	20	21	19	2.156	1.771	2.177	1.790
Maart.....	20	19	18	1.847	1.531	1.866	1.549
April.....	21	18	17	1.731	1.518	1.749	1.535
Mei.....	20	15	14	1.407	1.435	1.422	1.449
Juni.....	21	14	13	1.042	1.071	1.056	1.048
Juli.....	20	14	13	1.005	1.137	1.019	1.150
Augustus.....	21	12	11	1.277	1.507	1.289	1.518
September.....	20	12	11	1.694	1.981	1.706	1.992
October.....	23	21	19	2.452	2.981	2.473	3.000
November.....	20	18	16	1.366	1.870	1.384	1.886
December.....	18	14	13	1.562	2.211	1.576	2.224
1952 Januari.....	22	18	17	2.657	3.599	2.675	3.616
Februari.....	21	15	14	1.838	2.623	1.853	2.637
Maart.....	21	13	12	1.286	1.756	1.299	1.768
April.....	20	13	12	917	1.167	930	1.179

IV — NOTERINGEN EN RENDEMENT DER VOORNAAMSTE TYPEN VAST RENDERENDE EFFECTEN

16

DATUM	TOONAANGEVENDE TYPEN										OBLIGATIES VAN MAATSCHAPPIJEN Allerlei typen	
	Koers					Rendement (t. o. v. de koers alleen)					Gemid- deelde beurs- waarde	Gemid- deld netto- rende- ment
	I	II	III	IV		I	II	III	IV			
	Geüniffo. Schuld	Koloniale Schuld 1936	Provinc., steden en gemeenten	Nijverheids- en handels- ondernemingen		Geüniffo. Schuld	Koloniale Schuld 1936	Provinc., steden en gemeenten	Nijverheids- en handels- ondernemingen			
4 pCt.	4 pCt.	4 pCt.	4 pCt.	4½ pCt.	4 pCt.	4 pCt.	4 pCt.	4 pCt.	4½ pCt.			
1951 1 Maart.....	86,50	91,95	90,85	88,21	96,12	4,62	4,35	4,40	4,54	4,68	92,92	4,70
2 April.....	86,75	91,45	90,10	86,95	94,23	4,61	4,37	4,44	4,61	4,78	92,14	4,74
2 Mei.....	86,55	91,50	89,71	86,82	93,95	4,62	4,37	4,46	4,61	4,79	92,10	4,74
1 Juni.....	86,—	91,70	89,60	87,44	94,17	4,65	4,36	4,46	4,68	4,78	92,56	4,72
2 Juli.....	85,60	91,70	89,43	87,19	93,99	4,67	4,36	4,47	4,59	4,79	92,24	4,73
1 Augustus.....	86,15	91,45	90,01	86,18	93,85	4,64	4,37	4,44	4,65	4,80	92,04	4,75
3 September.....	86,65	91,40	89,70	86,06	95,01	4,62	4,38	4,46	4,60	4,74	92,78	4,71
1 October.....	87,—	91,55	89,86	87,17	95,15	4,60	4,37	4,45	4,59	4,73	93,03	4,69
2 November.....	87,—	91,60	89,96	86,40	93,60	4,60	4,37	4,44	4,63	4,81	91,74	4,76
3 December.....	86,80	91,50	89,92	86,06	93,94	4,61	4,37	4,45	4,65	4,79	91,88	4,75
1952 2 Januari.....	87,05	92,35	89,93	87,57	94,12	4,60	4,33	4,45	4,57	4,78	92,47	4,72
1 Februari.....	87,25	92,30	v 87,08	v 88,39	v 94,69	4,58	4,33	v 4,59	v 4,53	v 4,75	v 93,87	v 4,73
3 Maart.....	87,60	92,40	v 87,15	v 88,13	v 94,55	4,57	4,33	v 4,59	v 4,54	v 4,76	v 93,72	v 4,74
1 April.....	88,05	92,70	v 87,22	v 88,86	v 94,98	4,54	4,31	v 4,59	v 4,50	v 4,74	v 94,10	v 4,72
2 Mei.....	88,40	92,65	v 87,28	v 89,—	v 94,55	4,52	4,32	v 4,58	v 4,49	v 4,76	v 93,91	v 4,73

N. B. — Voor de samenstelling : zie Maartnummer 1939, op blz. 193.

V — EMISSIES VAN DE BELGISCHE EN CONGOLESE NIJVERHEIDS-
EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN

Retrospectief overzicht

(duizenden franken)

17

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

TIJDVAK	OPRICHTINGEN VAN VENNOOTSCHAPPEN						KAPITAALSVERHOOGINGEN (Naamloze vennootschappen) (Commandit. vennootschappen op aandelen) (Personenvennootsch. met beperkte aansprak.)			
	naamloze en commanditaire op aandelen			personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid			Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nomin. waarde
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nomin. waarde	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nomin. waarde				
1950.....	1.284	2.235.507	1.953.204	1.111	434.418	402.543	851	7.090.563	9.258.665	8.342.571
1951.....	818	3.534.952	2.373.802	1.202	747.507	670.645	861	7.327.506	7.876.241	7.140.196
1950 December	129	193.300	186.852	121	33.860	31.503	144	1.506.347	1.963.311	1.827.409
1951 Januari	82	380.615	171.517	109	34.089	32.147	41	329.301	278.386	213.902
Februari	81	351.001	135.235	71	23.122	22.187	47	79.689	176.298	168.164
Maart	100	739.860	568.052	91	25.957	25.433	73	295.787	541.090	528.250
April	86	187.630	131.714	104	34.270	33.612	90	1.695.804	1.055.399	975.688
Mei	75	118.472	104.227	70	34.351	32.188	76	1.130.933	904.192	685.170
Juni	70	218.817	164.931	89	35.586	33.441	87	1.013.138	1.144.701	1.108.983
Juli	62	405.125	209.785	74	24.259	23.934	68	322.472	348.876	340.722
Augustus	62	552.371	438.006	90	27.602	27.272	32	141.738	136.870	133.520
September	53	182.023	139.265	77	24.089	23.509	60	348.945	599.410	493.213
October	83	126.003	88.040	87	27.950	27.345	70	263.150	381.491	359.927
November	67	155.952	100.163	89	41.839	39.998	67	193.170	201.594	182.580
December	104	467.338	411.785	135	64.140	60.661	150	1.513.379	2.107.934	1.959.077
1952 Januari		84.500	81.145	127	44.615	43.246			1.309.365	984.147
Februari		119.262	88.938		67.761	59.239			103.089	73.507

TIJDVAK	OBLIGATIE-UITGIFFEN		Gezamenlijke uitgiften Nominaal bedrag	UITGIFTE- PREMIËN (1)	STORTINGEN ANDERE DAN IN GELD		Netto- uitgiften (4)
	Aantal	Nominaal bedrag			Inbreng in natura (2)	Bijvoeging van reserves (3)	
1950.....	55	1.092.672	13.021.262	56.445	2.008.594	6.695.930	3.142.211
1951.....	39	1.959.500	14.118.200	123.814	2.197.413	4.770.529	5.309.015
1950 December	3	26.500	2.216.971	10.000	240.313	1.522.465	319.486
1951 Januari	3	61.000	754.090	—	132.650	112.777	233.139
Februari	7	1.172.000	1.722.421	430	70.076	135.298	1.292.642
Maart	2	8.000	1.314.907	2.000	497.704	217.295	416.736
April	6	101.500	1.378.799	104.225	98.831	475.028	772.880
Mei	2	37.000	1.094.015	10.500	114.541	168.673	585.871
Juni	3	33.000	1.432.104	75	100.269	962.417	277.744
Juli	2	60.000	838.260	675	129.226	270.206	235.684
Augustus	3	42.000	758.843	254	369.298	63.403	208.351
September	4	145.000	950.522	1.007	202.100	346.091	253.203
October	2	65.000	600.444	20	37.071	311.096	192.165
November	5	235.000	634.385	678	70.953	140.956	346.510
December	—	—	2.639.410	3.950	374.694	1.566.689	494.090
1952 Januari		1.160.000	2.598.480	500	86.545	707.670	1.474.823
Februari		15.000	305.112		73.717	34.760	128.207

(1) In de gestorte bedragen niet begrepen.

(2) In de oprichtingen en kapitaalsverhogingen begrepen.

(3) In de kapitaalsverhogingen begrepen.

(4) Omvatten de volgestorte bedragen op aandelen, de obligatieuitgiften, de uitgiftepremiën, verminderd met de stortingen andere dan in geld en de emissies tot terugbetaling van vroegere leningen.

V — EMISSIES VAN CONGOLESE NIJVERHEIDS- EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN

17

(duizenden franken)

DECEMBER 1951

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

RUBRIEK	OPRICHTINGEN VAN						KAPITAALSVERHOOGINGEN (aandeelvennootschappen en personenvennootschappen)			OBLIGATIE- UITGIFTEN		UITSCHIFFEREMEN (niet in de gestorte bedragen begrepen)	STORTINGEN ANDERE DAN IN GELD				ONTBINDINGEN van personenvennoot- schappen en aandelen- vennootschappen				KAPITAALS- VERMINDERINGEN Ven. op aand. en personen- vennootsch.			
	aandelenvennoot- schappen			personenvennoot- schappen			Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal		Nominale bedrag	waarvan conver- sieningen	Inbreng in natura				Ontbindingen van personenvennootschappen		Kapitaalsver- minderingen			
	Aantal	Nominale bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominale bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde									Oprichtingen van		Kapitaalsver- hoging	Bijvoeging van reser- ves, herwaard. van het vastliggend kapi- taal, inbreng van vorderingen	Vereffening		Samen- smelting		Aantal	Bedrag
															Aandelen- vennoot- schappen	Personen- vennoot- schappen			Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag		

Indeling der emissies

Banken, financ. maatsch.	2	24.000	8.000	1	761	761	1	60.000	60.000	60.000					4.000	761										
Handelsvennootschappen...	3	162.075	162.075	3	8.400	8.400								161.375							5	4.000				
Nijverheidsvennootschap...	2	46.000	25.680	4	18.600	18.600	2	35.000	105.000	51.000				1.200	12.700											
Mijnen																										
Huizenbouw				2	1.800	1.800										800						1	410			
Landbouwmaatschappijen...	1	6.000	6.000	1	500	250	2	106.000	50.950	50.617				5.976					50.000							
Vervoer																										
Openbare diensten																										
Diversen	1	500	267																							
Totaal...	9	238.575	202.022	11	30.061	29.811	5	201.000	215.950	161.617				172.551	14.261			50.000			7	168.569				

Groepering der vennootschappen naar de grootte van het uitgegeven of geannuleerd nominaal kapitaal

Een miljoen en minder...	2	1.400	1.167	5	3.461	3.211	1	6.000	950	617				200	1.561						3	1.110				
Van 1 tot 5 miljoen...	2	7.000	7.000	3	6.600	6.600	1	5.000	5.000	1.000				7.000	800						3	9.284				
Van 5 tot 10 miljoen...	2	12.000	7.200	3	20.000	20.000								5.976	11.900											
Van 10 tot 20 miljoen...	1	20.000	4.000																							
Van 20 tot 50 miljoen...	1	40.000	24.480				1	100.000	50.000	50.000				1.200				50.000								
Van 50 tot 100 miljoen...							2	90.000	160.000	110.000																
Meer dan 100 miljoen...	1	158.175	158.175											158.175							1	158.175				
Totaal...	9	238.575	202.022	11	30.061	29.811	5	201.000	215.950	161.617				172.551	14.261			50.000			7	168.569				

Indeling der vennootschappen naar het recht, dat hen beheerst

Venn. van Belgisch recht																					3	165.175				
Venn. van Congolees recht	9	238.575	202.022	11	30.061	29.811	5	201.000	215.950	161.617				172.551	14.261			50.000			4	3.394				
Totaal...	9	238.575	202.022	11	30.061	29.811	5	201.000	215.950	161.617				172.551	14.261			50.000			7	168.569				

RIJKSFINANCIËN

I — STAND VAN DE STAATSSCHULD

(millioenen franken)

25

TIJDVAK (einde maand)	Geconsolideerde schuld				Halfjarige schuld (3)			Kortlopende schuld (4)			Particuliere tegoeden op post- rekening (5)	Geza- mentlijke schuld (1) (6)
	binnenlandse			buiten- landse (1) (2)	binnen- landse	buiten- landse (2)	totale	binnen- landse	buiten- landse (2)	totale		
	directe	indirecte	totale									
1940 Maart	26.184	8.910	35.094	4.936	1.259	—	1.259	0.234	713	6.947	3.384	51.620
1951 Januari	104.311	8.902	113.213	13.965	39.204	1.258	40.462	59.251	2.012	61.263	18.015	246.918
Februari	103.939	8.895	112.834	13.992	39.061	1.257	40.318	59.505	2.010	61.515	18.056	246.715
Maart	103.557	8.888	112.445	13.993	39.420	2.048	42.068	57.945	1.758	59.703	18.380	246.589
April	103.228	8.879	112.107	13.936	39.550	2.538	42.088	57.396	1.642	59.038	18.720	245.889
Mai	102.947	8.873	111.820	13.913	38.962	2.402	41.364	59.048	1.873	60.419	18.417	245.933
Juni	102.675	8.861	111.536	13.813	38.989	2.296	41.285	59.253	1.273	60.526	18.625	245.785
Juli	102.400	8.858	111.258	13.753	38.863	2.185	41.048	58.115	756	58.871	18.843	243.773
Augustus	102.100	8.857	110.957	13.709	39.206	2.081	41.287	61.210	757	61.967	19.050	246.970
September	101.785	8.850	110.635	13.701	40.188	1.727	41.915	61.360	759	62.119	18.710	247.080
October	101.282	8.840	110.122	13.723	41.268	1.620	42.888	63.982	760	64.742	19.186	250.661
November	107.276	8.832	116.108	13.725	36.691	1.507	38.198	63.345	758	64.103	19.315	251.449
December	106.551	8.826	115.377	13.696	35.983	1.400	37.383	67.570	757	68.327	19.443	254.226
1952 Januari	105.282	8.803	114.085	13.751	37.972	1.292	39.264	68.732	757	69.489	19.407	255.996
Februari	104.794	8.796	113.590	13.822	36.438	1.184	37.622	72.808	1.158	73.966	19.657	258.657
Maart	104.482	8.789	113.271	13.923	37.037	826	37.863	73.775	2.413	76.188	19.375	260.620

- (1) Excl. de uit de oorlog 1914-1918 voortvloeiende intergouvernementele schulden.
 (2) Het bedrag der buitenlandse schulden is berekend naar de wisselkoers op de aangegeven datum. Op 31 Maart 1940 zijn de 5 1/2 pCt. leningen 1932 en 1934 berekend op de basis van 195,675 Belgische frank voor 100 Franse frank nominaal kapitaal.
 (3) Schatkistcertificaten met meer dan één jaar looptijd.
 (4) Certificaten met ten hoogste één jaar looptijd.
 (5) Behalve op 31 Maart 1940 zijn die tegoeden ten belope van fr 6.494 miljoen door schatkistcertificaten vertegenwoordigd
 (6) Excl. de Dotatie der Oud-Strijders.

II — STAND VAN HET BEZIT AAN OVERHEIDSFONDSEN

VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE

(millioenen franken)

TIJDVAK (einde maand)	Met ten hoogste 120 dagen looptijd	Met ten hoogste vijf jaar looptijd	Met meer dan vijf jaar looptijd	Geconsolideerde vordering op de Staat	Nationale overheidsfondsen	Totaal
	Schatkist- certificaten					
	(1)	(3)	(4)	(5)	(6)	
1940 Maart	3.338 (1)	152	931	—	—	4.421
1948 Juni	49.541	550	1.137	—	—	51.227
September	3.239 (2)	—	—	35.000	742	38.981
December	4.840	—	—	35.000	865	40.705
1949 Maart	3.529	—	—	34.991	915	39.435
Juni	2.640	—	—	34.991	916	38.547
September	5.499	—	—	34.991	915	41.405
December	6.288	—	—	34.991	915	42.194
1950 Maart	5.852 (2)	—	—	34.939	1.013	41.804
Juni	5.018 (2)	—	—	34.939	1.062	41.017
September	2.881 (2)	—	—	34.939	1.079	38.899
December	4.136 (2)	—	—	34.939	1.077	40.152
1951 Maart	555 (2)	—	—	34.860	1.093	36.508
Juni	1.222 (2)	—	—	34.860	1.172	37.254
September	3.741 (2)	—	—	34.860	1.188	39.789
December	6.529 (2)	—	—	34.860	1.221	42.610

- (1) Waarvan 263 miljoen franken gelijkgestelde fondsen.
 (2) Overeenkomst van 14 September 1948 afgesloten krachtens art. 13 van de organieke wet der Nationale Bank van België
 (3) Behalve op 31 Maart 1940, fondsen verworven krachtens de wet van 19 Juli 1932.
 (4) Behalve op 31 Maart 1940, incl. het bedrag van de krachtens de wet van 27 December 1930 aan de Nationale Bank afgegeven Schatkistbon van fr 500 miljoen.
 (5) Art. 3, § d), van de wet van 28 Juli 1948 betreffende de sanering van de balans der Nationale Bank van België.
 (6) Art. 14 van de organieke wet der Nationale Bank van België.

III — OPBRENGST VAN DE BELASTINGEN

a) Ontvangsten zonder onderscheid van begrotingsjaar

(die der gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)

Bron : Belgisch Staatsblad.

(millioenen franken)

26

TIJDVAK	Directe belastingen	Douanen en accijnzen	Registratierechten	Totale ontvangsten van het tijdvak	Gecumuleerde ontvangsten van Januari tot en met de aangeduide maand
	(1)			(1)	(1)
1950.....	26.454	11.793	19.851	58.098	—
1951.....	34.544 (2)	12.453	23.462	70.459 (2)	—
1951 Januari	3.722	1.015	1.875	6.612	6.612
Februari	2.615	982	1.861	5.458	12.070
Maart	5.111 (2)	1.140	1.977	8.228 (2)	20.298 (2)
April	3.621 (2)	1.089	2.105	6.815 (2)	27.113 (2)
Mei	2.925 (2)	1.069	1.984	5.978 (2)	33.091 (2)
Juni	2.919 (2)	1.031	1.913	5.863 (2)	37.531 (2)
Juli	4.814 (2)	1.006	1.851	7.671 (2)	45.202 (2)
Augustus	1.925 (2)	1.008	1.767	4.700 (2)	49.902 (2)
September	2.056 (2)	954	1.923	4.933 (2)	54.835 (2)
October	1.984 (2)	1.096	2.041	5.101 (2)	59.936 (2)
November	1.935 (2)	1.064	2.135	5.134 (2)	65.070 (2)
December	2.360 (2)	999	2.030	5.389 (2)	70.459 (2)
1952 Januari	4.635 (2)	1.131	2.093	7.859 (2)	7.859 (2)
Februari	2.663 (2)	959	2.166	5.788 (2)	13.647 (2)
Maart	2.514 (2)	1.083	2.011	5.608 (2)	19.255 (2)

b) Totale ontvangsten van de begrotingsjaren 1951 en 1952 vóór 31 Maart 1952 geïnd

(die der gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)

Bron : Belgisch Staatsblad.

(millioenen franken)

	BEGROTINGSJAAR 1951		BEGROTINGSJAAR 1952		MAART 1952
	Opbrengsten	Budgetaire ramingen	Opbrengsten	Budgetaire ramingen	Ontvangsten voor rekening van het begrotingsjaar 1952
I. Directe belastingen	34.571 (2)	26.515	3.362 (2)	3.380	1.127
II. Douanen en accijnzen	12.484	11.587	3.062	3.041	1.082
waarvan douanen	4.353	3.700	1.084	1.090	375
accijnzen	7.285	7.781	1.778	1.913	624
bijzondere verbruikstaxes	713		176		77
III. Registratie	23.355	20.116	6.261	5.673	2.010
waarvan registratie	2.040	2.000	547	492	194
erfenissen	1.028	900	230	220	75
zegel en gelijkgest. taxes	20.088	17.000	5.423	4.873	1.715
TOTAAL	70.410 (2)	58.198	12.685 (2)	12.094	4.219
Verschil t.o.v. de budgetaire ramingen	+ 12.212		+ 591		

(1) Van Januari tot Mei 1951, zijn de ontvangsten uit de directe belastingen bruto-cijfers: zij bevatten de ordonnantiën van belastingverlaging op ingekohierde doch niet betaalde bijdragen, die het Bestuur der Directe Belastingen sinds 1 Januari 1951 als ontvangst en uitgave boekt.

Met ingang van Juni 1951: netto-ontvangsten. De cumulatieve ontvangsten met ingang van Juni 1951 aangegeven zijn netto-cijfers wat betreft de ontvangsten voor het boekjaar 1951.

(2) Met inbegrip van de opbrengst der vooruitbetalingen aan te rekenen op de bedrijfsbelasting voor de dienstjaren 1951 en 1952.

NOTA. — De termijn van invordering der directe belastingen is langer dan het kalenderjaar. Voor deze belastingen zijn de cijfers dus maar definitief na het afsluiten van het begrotingsjaar. Het op 1 Januari 1951 aangevangen dienstjaar 1951 werd op 31 Maart 1952 afgesloten

INKOMEN EN SPAREN

I — RENDEMENT DER BELGISCHE EN CONGOLESE VENNOOTSCHAPPEN OP AANDELEN

30

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Retrospectief overzicht

TIJ DVAK	AANTAL VENNOOTSCHAPPEN			Gestort kapitaal	Reserves	NETTO-RESULTAAT		Betaalbaar gesteld bruto-dividend	Obligatie-schuld (1)	Bruto-obligatie-coupons
	getelde	met winst	met verlies			winst	verlies			
1950.....	10.949	7.509	3.440	97.400.406	84.895.220	13.768.637	1.383.190	8.422.531	(2)20.162.032	977.418
1951.....v	11.634	8.911	2.723	107.169.234	84.345.410	20.014.902	995.712	10.794.981	(2)22.613.153	1.020.638
1950 October.....	662	434	228	9.709.089	9.162.230	1.023.328	125.095	729.439	1.826.988	81.577
November.....	329	229	100	6.566.112	5.426.432	637.960	36.478	474.957	1.488.232	66.643
December.....	321	207	114	3.307.061	2.490.965	476.512	59.398	310.175	1.891.096	85.456
1951 Januari.....	94	71	23	1.943.143	642.076	183.683	5.882	111.445	2.809.357	128.101
Februari.....	157	129	28	529.065	836.108	403.008	10.652	148.244	1.922.428	87.209
Maart.....	1.419	1.119	300	8.068.684	8.881.388	1.589.892	62.034	973.060	1.652.030	76.559
April.....	2.442	1.897	545	23.544.608	15.863.293	3.116.139	235.286	1.817.398	1.969.516	88.393
Mei.....	2.067	1.608	459	21.583.962	17.482.651	3.563.969	146.631	1.945.125	1.575.893	72.340
Juni.....	1.055	812	243	13.110.762	10.082.032	2.885.792	95.781	1.343.353	1.794.593	79.428
Juli.....	515	416	99	11.382.255	7.098.164	3.554.090	88.937	1.930.100	2.172.441	98.066
Augustus.....	200	150	50	1.237.763	1.075.173	248.860	7.658	142.641	1.623.853	70.504
September.....	330	264	66	2.035.461	1.752.549	383.667	15.806	136.353	1.778.313	79.841
October.....	561	432	129	8.248.647	5.521.875	1.198.975	73.086	776.521	1.955.897	90.150
November.....	288	227	61	7.341.136	7.941.429	1.181.180	14.353	764.402	1.448.262	64.765
December.....	298	239	59	4.612.583	4.443.855	1.128.689	108.874	595.044	1.910.572	82.282

(1) Voor de maandelijkse resultaten, slaan de in aanmerking genomen leningen op andere vennootschappen dan die waarop de vorige kolommen betrekking hebben. — (2) Op 31 December.

II — ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

a) Inlagen op particuliere spaarboekjes (Netto-spaarbedrag)

(duizenden franken)

31

TIJ DVAK	Inlagen	Uitbetalingen	Saldo	Tegoed der inleggers op het eind van het tijdvak	Aantal spaarboekjes einde jaar
1950.....	8.749.313	7.512.399	1.236.914	32.765.216 (1)	7.039.991 (2)
1951.....	9.270.781	8.134.194	1.136.587	34.841.680 (1)	
1951 Februari.....	627.223	726.055	— 98.832	32.996.869	
Maart.....	854.741 (4)	814.984	39.757	33.036.626	
April.....	640.879	822.189	— 181.310	32.855.316	
Mei.....	668.400	658.999	9.401	32.864.717	
Juni.....	714.462	709.067	5.385	32.870.102	
Juli.....	831.503	632.330	199.173	33.069.275	
Augustus.....	784.255	607.297	176.958	33.246.233	
September.....	724.188	581.695	142.493	33.388.726	
October.....	835.452	658.347	177.105	33.565.831	
November.....	722.294	589.316	132.978	33.698.809	
December.....	974.793 (3)	771.799	202.994	34.841.680 (1)	
1952 Januari.....v	1.166.378	567.969	598.409	35.440.089	
Februari.....v	897.175	593.330	303.845	35.743.934	
Maart.....v	1.170.350	704.768	465.582	36.209.516	
April.....v	933.905	763.040	170.865		

(1) Incl. de gekapitaliseerde rente van het dienstjaar en de dotatie van de krijgsgevangenen. — (2) Incl. de spaarboekjes van de krijgsgevangenen. — (3) Incl. de rente vervallen op de obligaties van de Muntsaneringslening bedragende 66 miljoen frank op 31 December 1951. — (4) Incl. 254,1 miljoen franken ter beschikking van de krijgsgevangenen.

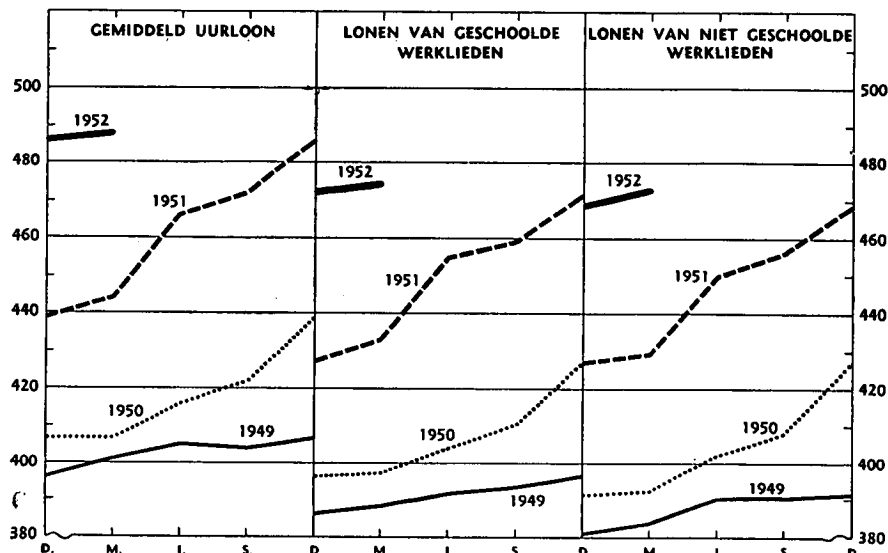
b) Stortingen ingeschreven op de rekeningen der aangeslotenen bij de Lijfrentekas (*)

(duizenden franken)

TIJ DVAK	Handarbeiders		Bedienden (Wet van 10 Maart 1925 en 18 Juni 1930)	Totalen	
	Wet van 16 Maart 1865	Wet van 15 December 1937			
		Verplichte stortingen			Vrije stortingen
1949.....	27.625	392.028	70.042	246.870	736.565
1950.....	32.496	389.803	86.337	247.739	766.376
1950 Juli.....	2.792	32.315	6.863	19.983	61.953
Augustus.....	2.654	32.444	6.926	20.954	62.978
September.....	3.712	33.353	7.372	20.967	65.404
October.....	2.639	33.115	7.155	21.665	64.574
November.....	3.005	30.844	7.066	20.326	61.241
December.....	3.124	32.771	7.968	21.948	65.811
1951 Januari.....	4.295	35.850	12.177	20.808	73.130
Februari.....	3.035	33.504	12.171	20.821	69.531
Maart.....	2.645	36.835	14.156	21.626	75.262
April.....	3.637	34.172	12.892	21.357	72.158
Mei.....	2.469	35.800	13.234	21.187	72.690
Juni.....	3.250	31.894	11.851	23.951	70.946
Juli.....	1.675	34.373	12.442	24.178	72.668
Augustus.....	4.062	34.929	12.561	24.031	75.583
September.....	3.503	34.776	12.903	25.350	76.532

(*) De stortingen ingeschreven op de rekeningen der « Mijnwerkers » (wetten samengeschaald door koninklijk besluit van 25 Augustus 1937 en 25 Februari 1947) aangesloten bij het Nationaal Pensioenfonds voor Mijnwerkers bedroegen respectievelijk fr 194,4 miljoen in 1948, fr 207,7 miljoen in 1949, fr 189,7 miljoen (voorlopige cijfers) in 1950 en fr 212,0 miljoen (voorlopige cijfers) in 1951. (Bron: Nationaal Pensioenfonds voor Mijnwerkers.)

TIJDVAK	1949	1950	1951	1952
Gemiddelde uurlonen.				
Maart.....	400	407	444	488
Juni.....	405	416	466	
September..	404	421	472	
December....	407	439	486	
Lonen geschoolde arbeiders.				
Maart.....	388	397	433	474
Juni.....	391	403	455	
September..	393	409	459	
December....	395	427	472	
Lonen ongeschoolde arbeiders.				
Maart.....	384	392	429	473
Juni.....	390	402	450	
September..	390	408	456	
December....	391	427	468	

LOOP DER ZAKEN

I — BEDRIJVIGHEID DER VERREKENINGSKAMERS

35

a) Debetverrichtingen

TIJDVAK	VERREKENINGSKAMERS						
	Aantal kamers einde tijdvak	HOOFDBANK		BIJBANK EN AGENTSCHAPPEN		TOTAAL	
		Aantal verrekende stukken (duizenden)	Verrekende kapitalen (miljoenen franken)	Aantal verrekende stukken (duizenden)	Verrekende kapitalen (miljoenen franken)	Aantal verrekende stukken (duizenden)	Verrekende kapitalen (miljoenen franken)
1950 Maandgemiddelde	38 (1)	148	195.102	158	45.361	306	240.463
1951 Maandgemiddelde	38 (1)	159	228.003	171	56.908	330	284.911
1951 April	38	164	207.213	175	57.132	339	264.345
Mei	38	161	212.741	172	51.973	333	264.714
Juni	38	166	228.672	175	53.951	341	282.623
Juli	38	160	198.864	161	54.556	321	253.420
Augustus	38	152	233.175	161	56.572	313	289.747
September	38	150	233.259	158	58.377	308	291.636
October	38	164	256.190	179	64.015	343	320.205
November	38	160	278.039	172	61.639	332	339.678
December	38	162	229.662	179	60.388	341	290.050
1952 Januari	38	170	266.047	178	58.166	348	324.213
Februari	38	162	244.521	169	56.626	331	301.147
Maart	38	171	295.733	182	63.618	353	359.351
April	38	164	237.003	177	60.905	341	297.908

(1) Op 31 December.

b) Detailgegevens over het verloop der verrekeningen te Brussel (debetverrichtingen)

TIJDVAK	Callgeld (1)		Effecten overheidspapier en coupons		Overschrijvingen, chèques, wisselbrieven, promessen, kwijtschrijven, enz.		Verrichtingen met het buitenland		Totaal	
	Aantal stukken	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken	Kapitalen (miljoenen franken)
1950 Maandgemiddelde	3.231	122.070	1.685	7.613	139.970	61.386	2.638	4.033	147.624	195.102
1951 Maandgemiddelde	2.322	140.209	1.735	8.226	152.482	75.214	2.628	4.354	159.167	228.003
1951 April	2.567	123.012	1.504	7.707	157.222	72.406	2.579	4.088	163.872	207.213
Mei	2.284	128.205	2.492	5.616	153.579	75.189	2.393	3.731	160.748	212.741
Juni	2.418	142.860	1.873	7.380	158.795	74.697	2.536	3.735	165.622	228.672
Juli	2.391	114.161	1.891	6.512	152.958	74.708	2.366	3.483	159.606	198.864
Augustus	2.367	141.407	1.612	8.870	146.081	78.968	2.268	3.930	162.328	233.175
September	2.280	149.103	1.312	9.052	143.604	71.033	2.336	4.071	149.532	233.259
October	2.489	161.606	1.740	10.729	156.717	78.351	3.415	5.504	164.361	256.190
November	2.149	178.096	2.102	11.140	153.166	83.387	2.975	5.436	160.392	278.039
December	2.099	138.740	1.640	7.547	155.469	78.174	2.852	5.200	162.060	229.662
1952 Januari	2.156	170.189	1.921	9.867	163.014	80.614	3.215	5.377	170.306	266.047
Februari	4.575	153.551	1.684	6.817	152.378	79.202	3.018	4.951	161.655	244.521
Maart	2.150	193.934	1.808	11.379	163.964	85.957	3.146	4.463	171.068	295.733
April	2.029	141.197	1.854	9.005	157.322	82.443	2.942	4.358	164.147	237.003

(1) Incl. de terugbetaalde kapitalen die de vorige dag als callgeld werden uitgeleend.

**b) INDEXCIJFERS DER GROOTHANDELSPRIJZEN
IN BELGIE EN IN HET BUITENLAND**

Basistijdvak : gemiddelde 1948 = 100

TIJDVAK	België (Minis- terie van Econo- mische Zaken)	Vere- nigde Staten (Depart- ment of Labor, Bureau Labor Statist- ics)	Frank- rijk (Statist- tique générale de la France) (1)	Neder- land (Centraal Bureau voor de Statist- iek)	Vere- nigd Konink- rijk (Board of Trade)	Zweden (Hand- dels- dienst)	Zwitser- land (Office fédéral de l'In- dustrie, des Arts et Métiers et du Travail)
1950 Maandgemidd.	100	98	108	117	120	106	94
1951 Maandgemidd.	121	109	138	143	146	140	105
1951 Februari	121	111	130	139	139	128	106
Maart	123	112	134	144	143	134	107
April	123	111	140	145	145	139	106
Mei	122	111	141	146	146	141	107
Juni	122	110	138	145	146	143	105
Juli	121	109	135	142	146	143	103
Augustus	120	108	134	142	148	142	103
September	119	108	138	142	148	142	103
October	122	108	146	143	150	143	105
November	122	108	151	144	150	148	104
December	123	108	152	145	151	149	105
1952 Januari	123	107	153	145	153	150	105
Februari	121	107	152	145	150	150	104
Maart	118	v 107	149	143	v 152		103
April	116		v 147				

(1) Frankrijk: nieuw indexcijfer van de groothandelsprijzen (319 arti-
kelen), basis 1949 = 100. Het vroeger indexcijfer (135 artikelen), terugge-
bracht tot basis 1948 = 100, bedroeg in 1949 ongeveer 112.

**c) INDEXCIJFERS DER
KLEINHANDELSPRIJZEN IN BELGIE**

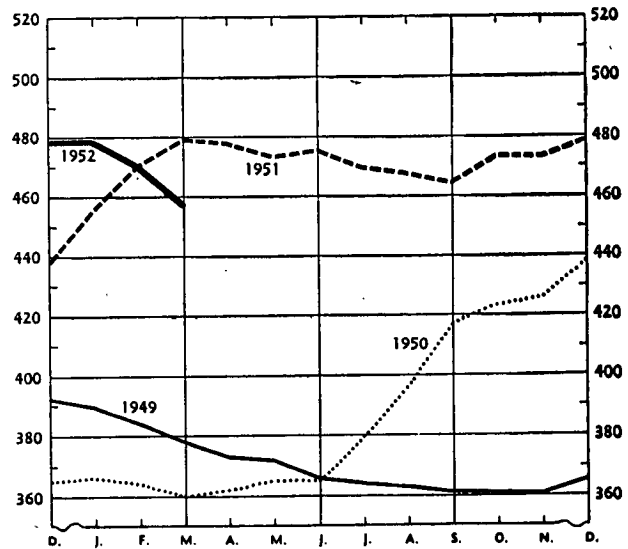
Basistijdvak 1936-1938 = 100

TIJDVAK	Alge- meen index- cijfer	Voe- dings- waren	Produ- ten exl. voe- dings- waren
Aantal producten	56	34	22
1950 Maandgemiddelde	377	354	414
1951 Maandgemiddelde	413	378	467
1951 Maart	410	376	467
April	414	376	475
Mei	415	374	479
Juni	416	375	480
Juli	416	377	476
Augustus	415	378	475
September	417	382	472
October	419	387	469
November	421	390	468
December	422	392	467
1952 Januari	424	395	467
Februari	424	397	466
Maart	421	392	463
April	416	388	459
Mei	412	387	450

ALGEMEEN INDEXCIJFER DER GROOTHANDELSPRIJZEN IN BELGIE

Basistijdvak 1936-1938 = 100

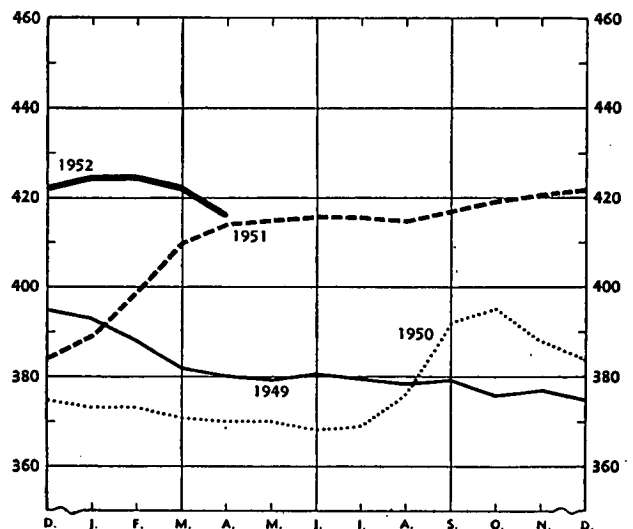
TIJDVAK	1949	1950	1951	1952
Januari	390	366	456	477
Februari	384	364	471	470
Maart	378	360	479	457
April	373	362	478	
Mei	372	365	473	
Juni	366	365	475	
Juli	364	379	469	
Augustus	363	396	467	
September	361	417	464	
October	361	423	473	
November	361	426	473	
December	365	438	477	

ALGEMEEN INDEXCIJFER DER KLEINHANDELSPRIJZEN IN BELGIE

Basistijdvak 1936-1938 = 100

TIJDVAK	1949	1950	1951	1952
Januari	393	373	389	424
Februari	388	373	399	424
Maart	382	371	410	421
April	380	370	414	416
Mei	379	370	415	
Juni	381	368	416	
Juli	379	369	416	
Augustus	378	376	415	
September	379	392	417	
October	376	395	419	
November	377	388	421	
December	375	384	422	

III — DIVERSE PRODUCTIES

56

Bron: Ministerie van Economische Zaken en Middenstand (Nationaal Instituut voor de Statistiek).

TIJDVAK	CEMENT	KALK	KALK-STEEN	SYNTHETISCHE AMMONIAK EN DERIVATEN		SAMENGE-STEELDE MEST-STOFFEN	PAPIER		BAKSTEEN	
				(tonnen primaire stikstof)	(tonnen stikstof in de afgewerkte mest-stoffen)		Papier	Karton	Gewone baksteen	i/d. dag. komende steen
1938 Maandgemiddelde	250.000	(1) 117.382	(1) 155.538				15.462			
1950 Maandgemiddelde	296.436	105.219	139.799	13.113	12.235	4.860	23.458	1.641	152.641	14.341
1951 Maandgemiddelde	366.286	140.289	195.831	15.972	14.902	6.209	23.255	3.904	194.587	13.838
1951 Januari	240.587	150.630	129.606	15.182	13.330	9.431	27.512	2.175	143.776	16.746
Februari	322.928	155.135	160.251	13.769	12.565	10.940	23.667	4.398	111.667	16.146
Maart	390.363	131.538	171.755	16.325	14.628	10.629	25.995	4.541	104.505	12.891
April	377.316	127.082	187.971	14.555	12.920	6.042	22.740	4.778	122.461	14.565
Mei	384.899	85.706	187.308	16.667	15.218	3.313	22.809	3.870	216.406	12.141
Juni	393.648	128.809	236.090	16.307	15.342		23.742	4.743	256.532	13.827
Juli	380.805	132.897	216.473	16.697	15.855	1.137	18.993	4.123	269.675	13.781
Augustus	395.901	146.294	235.962	16.951	15.802	3.471	21.887	3.895	254.713	13.766
September	398.837	176.394	203.445	13.787	15.232	6.179	23.810	3.700	252.966	13.889
October	418.216	159.471	251.163	16.206	15.218	8.629	24.963	3.660	253.053	13.562
November	366.032	146.019	199.908	17.216	16.085	6.512	22.771	3.667	188.590	12.212
December	325.902	143.490	170.039	18.004	16.627	8.005	20.169	3.302	160.705	12.266
1952 Januari	275.475	129.884	143.616	17.879	16.290	10.703	22.109	4.161	137.027	9.997
Februari	200.452	142.396	123.721	17.342	16.432	9.788	19.224	3.121	114.369	7.926
Maart	v 331.018	v 150.327	v 163.328				v 18.877	v 3.063	v 99.785	v 10.897

(1) Maandgemiddelde 1937-1938-1939.

Bron: Bestuur der Douanen en Accijnzen.

TIJDVAK	SUIKER				BIER-BROUWERIJEN	DISTILLEERDERIJEN	LUCIFERS	VISSELIJ			
	Voortbrenging		Voorraad (ruwe en geraffineerde suiker) einde maand	In consumptie gebracht				Aangegeven grondstoffen (hoeveelheid meel en suiker)	Voortgebrachte alcohol	Productie	Verkoop van vis (2) in de vismijnen te Oostende, Blankenberghe, Zeebrugge en Nieuwpoort
	Ruwe suiker	Geraffineerde suiker									
	(tonnen)				(tonnen)	(hectoliters)	(miljoenen stuken)	(tonnen)	(duiz. fr.)		
1936-1938 Maandgemiddelde	17.493	17.183	120.910	20.667	(1) 16.412	35.046	4.421	2.260	7.189		
1950 Maandgemiddelde	34.458	14.372	138.634	21.748	11.629	24.213	4.851	3.243	28.489		
1951 Maandgemiddelde	21.084	15.716	123.901	20.015	11.963	23.569	5.277	3.256	32.520		
1951 Januari	5.048	13.321	203.630	20.702	8.990	28.224	5.809	3.893	41.086		
Februari	—	13.507	156.048	20.567	10.760	21.439	5.718	3.577	37.711		
Maart	—	18.893	126.879	18.852	12.760	27.751	5.996	3.891	35.281		
April	—	13.627	111.573	17.543	12.237	26.256	6.019	3.182	33.452		
Mei	—	16.359	119.634	16.330	13.691	18.483	5.873	3.822	27.041		
Juni	—	14.315	118.446	17.688	14.690	22.175	6.499	3.100	23.718		
Juli	—	12.300	99.834	18.731	12.923	18.884	4.392	2.727	26.813		
Augustus	—	12.719	69.183	21.693	13.362	17.527	4.028	2.635	28.083		
September	7	12.484	25.486	37.631	11.890	21.717	4.109	2.525	26.675		
October	97.041	20.475	80.934	17.080	10.464	35.638	5.949	3.582	37.159		
November	139.403	24.293	183.778	18.104	11.423	27.192	4.903	2.935	33.458		
December	11.510	16.302	191.362	15.253	10.367	17.545	4.035	3.200	39.757		
1952 Januari	—	18.400	177.444	17.297	10.890	23.839	4.535	2.892	38.825		
Februari	—	19.920	162.273	15.188	10.516	26.271	4.519	3.857	34.494		
Maart	—	19.189	157.157	16.218	12.850		4.504	5.038	44.737		

(1) Inbegrepen Groothertogdom Luxemburg.

(2) Excl. haring, sprot en garnalen. In 1936-1938, enkel verkoop op de mijn te Oostende.

IV — ELECTRISCHE ENERGIE (*)

(duizenden kWh)

Bron: Ministerie van Economische Zaken en Middenstand — Bestuur van Energie.

58

TIJDVAK	Voortbrenging (1)				Invoer	Uitvoer	Totale stroomhoeveelheid opgenomen door het net [7] = [4]+[5]-[6]
	Centralen van de voortbrengers-verdelers		Centralen van de industriële zelfvoortbrengers	Totaal voor België [4] = [1]+[2]+[3]			
	Gemeentebedrijven [1]	Particuliere maatschappijen [2]					
1936-1938 Maandgemiddelde	20.361	189.899	227.802	438.062	5.472	2.168	441.366
1950 Maandgemiddelde	31.204	387.592	287.939	706.735	12.092	4.653	714.174
1951 Maandgemiddelde	32.564	428.949	329.941	791.454	17.966	8.749	800.671
1951 Januari	39.553	479.532	326.059	845.144	14.067	13.219	845.992
Februari	34.893	422.925	291.024	748.842	23.182	11.962	760.062
Maart	35.875	453.328	326.737	815.940	20.728	5.441	831.227
April	32.532	419.314	315.104	766.950	16.847	2.504	781.293
Mei	29.423	402.867	310.924	743.214	29.974	4.354	768.834
Juni	28.903	399.319	311.326	739.548	30.801	7.707	762.642
Juli	24.094	377.596	300.945	702.635	17.327	5.284	714.678
Augustus	28.142	399.484	326.997	754.623	25.626	4.101	776.148
September	29.676	418.707	333.603	781.986	8.781	7.779	782.988
October	35.242	455.269	375.098	865.609	8.590	7.869	866.330
November	34.965	447.232	379.942	862.139	10.237	16.933	855.443
December	37.483	472.022	361.697	871.202	9.435	17.834	862.803
1952 Januari	38.473	469.744	394.498	902.715	14.991	25.294	892.412
Februari	33.707	410.774	380.598	825.079	4.960	16.607	813.432
Maart	32.605	401.897	387.939	822.441	10.029	16.205	816.265

(*) Aantal centralen in werking in het begin van het jaar 1949 : 258; begin 1950 : 247; begin 1951 : 238.

(1) Bruto-voortbrenging aan de klemmen der generatoren verminderd met het verbruik der hulpkringen in de centralen hebbende een totaal opgesteld vermogen van meer dan 100 kW.

V — GAS

(Productie, Invoer en Uitvoer) (1)

(duizenden kubieke meters)

Bron: Ministerie van Economische Zaken en Middenstand — Bestuur van Brandstof en Energie.

59

TIJDVAK	Productie der gasfabrieken		Productie der cokesfabrieken			Productie van de steenkolenmijnen	Totaal in België geproduceerd gas [7]=[1] +[2]+[3] +[4]+[5] +[6]	Invoer	Uitvoer	Saldo: invoer min uitvoer [10] = [8]-[9]	Totaal in België beschikbaar gas [11] = [7]+[10]
	Regiebedrijven en verenigingen van gemeenten [1]	Particuliere vennootschappen [2]	Regiebedrijven [3]	Private vennootschappen							
				Productie bestemd voor de openbare voorziening [4]	Productie bestemd voor de nijverheid [5]						
1950 Maandgemiddelde	182	2.373	5.651	51.577	60.692	—	120.475	119	1.770	- 1.651	118.824
1951 Maandgemiddelde	62	1.174	5.552	57.667	75.413	3.759	143.627	38	2.202	- 2.164	141.463
1951 Januari	161	1.519	6.515	59.594	72.050	2.901	142.740	32	2.020	- 1.988	140.762
Februari	99	972	5.560	54.409	67.429	2.527	130.996	29	2.201	- 2.172	128.824
Maart	39	1.087	5.681	60.528	76.475	2.840	146.650	32	3.012	- 2.980	143.670
April	44	1.064	5.643	56.997	74.616	2.992	141.356	32	2.715	- 2.683	138.673
Mei	52	1.166	5.543	58.113	76.011	3.032	143.917	35	2.225	- 2.190	141.727
Juni	55	1.254	5.211	56.865	74.516	3.666	141.567	37	2.082	- 2.045	139.522
Juli	60	1.322	4.865	55.810	72.271	3.844	138.172	41	1.633	- 1.592	136.580
Augustus	59	1.294	5.028	56.953	77.055	4.684	145.073	45	1.642	- 1.597	143.476
September	56	1.259	5.235	56.894	73.970	4.642	142.056	46	2.005	- 1.959	140.097
October	46	1.111	5.829	60.112	81.285	4.336	152.719	43	2.281	- 2.238	150.481
November	37	984	5.497	55.656	78.850	4.330	145.354	37	2.349	- 2.312	143.042
December	37	1.055	6.020	60.066	80.432	5.311	152.921	44	2.219	- 2.175	150.746
1952 Januari	36	1.056	6.342	62.957	81.870	5.693	157.954	31	2.475	- 2.444	155.510
Februari	36	955	6.019	58.853	74.949	5.868	146.680	31	2.435	- 2.404	144.276
Maart	42	985	6.056	60.912	83.323	6.992	158.310	35	2.240	- 2.205	156.105

(1) Deze statistiek betreft de gasproductie verkregen door droge distillatie van de steenkolen in de gas- en cokesfabrieken, gas waarbij gebeurlijk watergas, luchtgas, restgas uit de scheikundige binding, gas uit de hoogovens en metaan worden gevoegd. Zij omvat eveneens de productie van metaan dat rechtstreeks uit de steenkolenmijnen komt, alsook het vloeibaar gemaakte petroleumgas dat in pijpleidingen wordt vervoerd; al die gassen dienen voor de openbare gasverdeling.

Onderhavige statistiek omvat niet de hoeveelheden watergas, luchtgas, restgas, gas uit de hoogovens, metaangas of vloeibaar gemaakt gas, die buiten de producerende fabriek worden vermengd met gas voortkomend uit de droge distillatie van steenkolen met uitzondering van het gas dat rechtstreeks aan de openbare distributie wordt geleverd. Zij omvat niet het gas dat door de cokesfabrieken wordt geproduceerd of ontvangen, noch het kolengas of het andere gas, die voor de dekking van de eigen behoeften, voor het stoken der ovens, enz. worden gebruikt.

N. B. — a) De gasproductie vermeld in de kolommen (1) (2) (3) (4) (6) is voor de openbare voorziening bestemd.

b) De gasproductie vermeld in de kolom (5) is bestemd voor de rechtstreekse leveringen aan andere afdelingen van de vennootschappen waartoe de betrokken cokesfabrieken behoren of aan andere juridisch onafhankelijke nijverheidsvennootschappen.

c) Het gasvolume voortgebracht door de cokesfabrieken en steenkolenmijnen wordt herleid tot 4.250 kcal, 0° C., 760 mm Hg.

d) De cokesfabrieken welke gas zowel voor de openbare verdeling als voor het directe industriële verbruik voortbrengen zijn begrepen in het aantal cokesfabrieken overeenstemmend met kolom 5. Het totaal aantal cokesfabrieken (particuliere maatschappijen die in 1951 gas produceerden) bedraagt 18

II — TABAKVERBRUIK

(Productie en invoer)

Bron : Administratie der Douanen en Accijnzen.

66

TIJDVAK	Sigaren	Sigarillos	Sigaretten	Rook-, snuif- en pruimtabak (tonnen)
	(duizenden stuks)			
1936-38 Maandgemiddelde	16.187	49.414	430.048	1.097
1950 Maandgemiddelde	6.927	21.776	699.935	819
1951 Maandgemiddelde	6.385	25.887	711.922	822
1951 Januari	6.520	21.188	741.111	803
Februari	3.317	11.952	693.708	647
Maart	2.120	5.557	843.069	665
April	10.573	45.602	838.294	1.179
Mei	5.806	32.572	876.610	786
Juni	5.610	24.267	623.280	783
Juli	4.886	18.831	722.835	818
Augustus	6.030	25.343	692.163	893
September	6.641	27.389	700.483	781
October	8.811	32.605	725.172	893
November	8.674	32.622	668.325	799
December	7.628	32.714	818.012	814
1952 Januari	6.630	26.940	885.358	912
Februari	4.358	23.057	492.305	779
Maart	5.512	24.846	498.486	822

III — SLACHTINGEN IN DE 12 VOORNAAMSTE SLACHTHUIZEN VAN HET LAND

67

TIJDVAK	Grootvee (Ossen, stieren, koeien, varzen)	Paarden	Kalveren	Varkens, biggen	Schapen, lammeren, geiten
1936-38 Maandgemiddelde	16.561	698	12.242	26.679	6.462
1950 Maandgemiddelde	17.613	3.430	11.978	40.719	6.244
1951 Maandgemiddelde	18.338	3.674	11.297	32.607	6.186
1951 Januari	20.867	5.415	11.951	40.415	9.597
Februari	15.845	4.547	11.308	28.851	5.435
Maart	16.191	4.294	12.647	28.740	4.402
April	17.778	3.598	14.080	32.628	2.463
Mei	18.491	3.442	14.713	36.086	2.417
Juni	15.655	2.812	11.510	30.536	1.586
Juli	15.551	2.691	9.806	28.512	1.371
Augustus	20.073	3.753	12.431	34.298	2.247
September	17.993	3.201	9.654	28.839	4.737
October	22.733	3.814	10.937	39.654	14.816
November	19.387	3.289	8.797	31.062	12.889
December	19.495	3.236	7.673	31.664	12.276
1952 Januari	21.670	3.660	8.817	36.245	9.954
Februari	16.851	3.313	8.576	27.677	5.682
Maart	17.156	3.263	10.390	30.479	7.865

VERVOER

I — BEDRIJVIGHEID VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ VAN BELGISCHE SPOORWEGEN

a) Bedrijfsontvangsten en -uitgaven

(millioenen franken)

70

TIJDVAK	Ontvangsten						Uitgaven	Overschot der globale ontvangsten op de uitgaven	Bedrijfs- coëfficiënt
	Reizigers en bagage	Goederen	Diversen	Totaal	Tussenkost van de Staat (2)	Algemeen totaal			
1938 Maandgemiddelde (1)	73,8	146,6	5,2	225,6	—	225,6	238,9	— 13,3	105,9
1950 Maandgemiddelde	245,1	459,4	32,5	737,0	120,8	857,8	847,6	10,2	98,8
1951 Maandgemiddelde	249,8	571,4	33,5	854,7	120,8	975,5	958,2	17,3	98,2
1950 October	235,8	577,0	46,2	859,0	121,0	980,0	875,2	104,8	89,3
November	211,5	541,2	48,6	801,3	121,0	922,3	834,3	88,0	90,4
December	239,7	494,1	52,7	786,5	121,0	907,5	875,5	32,0	96,5
1951 Januari	233,9	532,4	40,4	806,7	91,7	898,4	883,9	14,5	98,4
Februari	202,1	505,8	30,3	738,2	91,7	829,9	846,9	— 17,0	102,1
Maart	239,3	568,5	31,2	839,0	91,7	930,7	899,6	31,1	96,7
April	231,9	534,2	29,8	795,9	91,6	887,5	859,2	28,3	96,8
Mei	246,6	585,0	30,0	861,6	91,7	953,3	885,6	67,7	92,9
Juni	238,2	590,6	44,3	873,1	91,7	964,8	945,8	19,0	98,0
Juli	326,0	520,8	30,0	876,8	91,6	968,4	924,8	43,6	95,5
Augustus	303,2	559,9	32,4	895,5	91,7	987,2	910,7	76,5	92,8
September	271,2	557,5	30,1	858,8	91,6	950,4	881,8	68,6	92,8
October	248,1	646,5	34,9	929,5	91,7	1.021,2	926,6	94,6	90,7
November	221,4	656,6	31,4	909,4	91,7	1.001,1	903,4	97,7	90,2
December	236,1	598,4	36,7	871,2	441,7	1.312,9	1.630,3	— 317,4	124,2

(1) Nord-Belge inbegrepen.

(2) Toelagen van de Staat voor de ontoereikendheid van tarieven en de verhoging van de prijs der brandstoffen te vergoeden.

(vervolg)

TIJDVAK	b) Aantal wagens aan de nijverheid geleverd (1)				c) Transportstatistiek (2) 1° Algemeen spoorverkeer							
	A	B	C	A + C	REIZIGERS		ZWARRE GOEDEREN					
					Aantal (duizenden)	Reizigers- km. (miljoen.)	Vervoerde tonnen (duizenden)	Ton-km. (miljoenen)				
								Belgisch binnenl. vervoer	Internat. vervoer	Doorvoer	Totaal	
1938 Maandgemidd. (3)	388.982	114.745	90.665	479.647	16.004	511	6.169	186	154	88	428	
1950 Maandgemiddelde	296.111	94.630	49.696	345.807	18.079	587	5.055	199	166	90	455	
1951 Maandgemiddelde	335.279	106.728	60.912	396.191	18.722	604	6.008	237	207	108	552	
1950 December	308.037	104.694	61.399	369.436	19.178	575	5.605	203	191	121	516	
1951 Januari	323.645	117.570	60.170	393.815	20.025	600	5.846	227	211	111	549	
Februari	304.620	95.943	57.941	362.561	18.162	545	5.464	213	194	103	510	
Maart	348.816	116.465	62.461	411.277	19.168	609	6.198	244	206	126	576	
April	335.978	111.869	58.862	394.840	17.840	570	5.774	236	170	100	508	
Mei	327.282	107.306	62.316	389.598	19.199	629	5.868	235	190	113	538	
Juni	345.236	110.951	63.307	408.543	17.491	588	5.970	248	198	89	535	
Juli	304.493	90.312	56.223	360.716	17.462	654	5.594	216	208	118	542	
Augustus	336.495	101.595	55.493	391.998	17.560	651	6.032	235	214	125	574	
September	337.255	98.703	59.994	397.249	18.238	592	6.083	245	223	110	578	
October	386.097	113.352	66.559	452.656	19.471	610	6.981	275	232	111	618	
November	360.898	111.969	63.498	424.396	19.441	595	6.674	257	228	102	587	
December	312.529	104.702	64.123	376.652	18.787	583	5.615	215	206	93	514	
1952 Januari	309.731	115.422	57.484	367.215			6.030				571	
Februari	292.236	110.164	55.827	348.063			5.477				518	

A. — Aantal wagens aan de nijverheid afgeleverd en belast bij het vertrek aan de Belgische stations (incl. deze voor het vervoer van kolen, cokes en briketten).

B. — Aantal wagens meer speciaal voor het vervoer van kolen, cokes en briketten afgeleverd.

C. — Aantal geladen wagens komend van vreemde netten en bestemd, hetzij voor stations van het net van de Maatschappij, hetzij voor stations van andere netten.

(1) Spoorwagens van de Nationale Maatschappij en van particulieren.

(2) Militair vervoer niet inbegrepen.

(3) Nord-Belge inbegrepen.

c) Transportstatistiek (1)

2° Vervoer der voornaamste zware goederen

A — Gezamenlijk verkeer

TIJDVAK	Ton-kilom. (miljoenen)	(duizenden tonnen)										
		Totaal	Landbouw- en voedingsproducten	Brandstoffen	Ertsen	Metaalwaren	Bouwmaterialen, glas en spiegelglas	Producten der grootbedrijven zand, kiezel en aarde	Textiel, leerlooier., kleding	Chemische en artsennijkundige producten	Nijverheidsvetten en -oliën, petroleum, teer	Diverse
1938 Maandgemiddelde (2)	428	6.169	405	2.540	472	516	559	934	64	225	77	377
1950 Maandgemiddelde	455	5.055	300	1.897	418	643	412	662	38	249	80	356
1951 Maandgemiddelde	552	6.008	253	2.181	644	793	498	764	40	272	92	471
1950 November	557	6.296	860	2.205	504	852	433	641	30	259	93	419
December	515	5.605	565	2.147	549	845	345	392	37	264	90	371
1951 Januari	549	5.846	221	2.379	617	846	409	511	40	289	109	425
Februari	510	5.464	204	1.982	609	736	437	634	39	278	84	461
Maart	576	6.198	187	2.378	589	863	491	711	36	332	92	519
April	506	5.774	162	2.279	483	785	465	740	24	265	87	484
Mei	538	5.868	191	2.206	567	816	494	795	22	241	89	447
Juni	535	5.970	122	2.231	631	757	534	875	22	254	90	454
Juli	542	5.594	115	1.883	685	779	514	809	21	256	86	445
Augustus	574	6.032	115	2.094	684	839	549	844	53	283	94	477
September	578	6.083	119	2.007	767	801	524	917	117	251	93	487
October	618	6.981	609	2.313	744	827	597	927	46	291	101	526
November	587	6.674	767	2.301	664	770	528	771	29	270	96	478
December	514	5.615	229	2.120	693	699	439	637	29	248	88	433
1952 Januari	571	6.030	189	2.339	662	913	460	546	32	304	110	475

(1) Militair vervoer niet inbegrepen

(2) Nord-Belge inbegrepen.

I — BEDRIJVIGHEID VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ VAN BELGISCHE SPOORWEGEN (einde)

B — Belgisch binnenlands verkeer

70

TIJDVAK	Totaal	Landbouwen voedingsproducten	Brandstoffen	Ertsen	Metaalwaren	Bouwmaterialen, spiegelglas	Producten der groeven, zand, kiezel en aarde	Textiel, leerlooier., kleding	Chemische en artsennij-kundige producten	Nijverheidsvetten en -oliën, petroleum, teer	Diversen	Nationale Maatsch. van Spoorw. g.	Vervoerde ton-kilom. (duizenden)
1938 Maandgemidd. (1) ..	3.250	231	1.523	10	130	312	673	12	85	26	248	5.858	
1950 Maandgemiddelde ..	3.266	186	1.605	12	188	286	550	9	122	28	280	3.523	
1951 Maandgemiddelde ..	3.772	127	1.861	19	236	329	625	13	133	35	394	3.273	
1951 Januari ..	3.562	74	2.074	17	243	226	406	6	135	36	345	2.217	
Februari ..	3.361	51	1.705	17	219	286	528	5	141	29	380	2.459	
Maart ..	3.902	51	2.058	20	234	332	588	5	150	32	432	2.632	
April ..	3.806	46	1.988	18	254	331	607	4	122	33	403	2.609	
Mei ..	3.735	41	1.900	20	233	349	652	4	118	36	382	2.924	
Juni ..	3.909	32	1.935	20	266	364	728	4	126	40	394	2.997	
Juli ..	3.354	44	1.573	20	195	336	664	3	118	33	368	2.805	
Augustus ..	3.709	36	1.753	17	229	365	694	32	142	34	407	3.050	
September ..	3.766	53	1.708	20	229	355	757	69	126	39	410	2.961	
October ..	4.465	474	1.932	21	255	390	742	10	158	39	444	5.463	
November ..	4.231	550	1.909	17	249	329	611	4	132	33	397	6.388	
December ..	3.472	73	1.800	21	231	283	517	3	128	37	379	2.711	
1952 Januari ..												2.228	

(1) Nord-Belge inbegrepen, wat de N.M.B.S. betreft.

III — HAVENVERKEER

a) Haven van Antwerpen

71

Bronnen: Havendienst der stad Antwerpen en Nationaal Instituut voor de Statistiek.

TIJDVAK	ZEEVAART						BINNENVAART					
	AANGEKOMEN			VERTROKKEN			AANGEKOMEN			VERTROKKEN		
	Aantal schepen	Belgische netto tonnenmaat (duizenden register-tonnen)	Goederen (duizenden metrieke tonnen) (1)	Aantal schepen		Goederen (duizenden metrieke tonnen) (1)	Aantal schepen	Laadvermogen (duizenden m3)	Goederen (duizenden metrieke tonnen) (2)	Aantal schepen	Laadvermogen (duizenden m3)	Goederen (duizenden metrieke tonnen) (2)
				geladen	op ballast							
1936-1938 Maandgemidd. ...	988	2.008	1.072	837	151	1.072	3.917	1.317	568	3.762	1.268	593
1950 Maandgemiddelde ..	807	1.884	870	669	135	900	2.978	1.228	588	2.937	1.207	877
1951 Maandgemiddelde ..	952	2.209	1.261	798	165	1.169	3.611	1.535	695	3.677	1.554	877
1951 April ..	971	2.297	1.269	839	125	1.243	3.546	1.547	752	3.668	1.605	867
Mei ..	978	2.182	1.204	854	133	1.074	3.439	1.482	737	3.610	1.549	850
Juni ..	946	2.092	1.269	813	139	1.276	3.505	1.488	709	3.461	1.514	809
Juli ..	1.004	2.212	1.144	832	170	1.228	3.489	1.506	697	3.495	1.444	805
Augustus ..	950	2.213	1.187	767	181	1.228	3.423	1.446	667	3.511	1.484	849
September ..	902	2.026	1.303	732	172	1.122	3.456	1.521	674	3.455	1.467	815
October ..	1.001	2.341	1.347	844	158	1.238	4.023	1.646	697	4.179	1.691	939
November ..	950	2.406	1.434	756	183	1.009	3.991	1.632	678	4.089	1.693	1.027
December ..	945	2.420	1.515	768	173	997	3.957	1.659	640	3.820	1.578	994
1952 Januari ..	947	2.228	1.326	805	147	1.032	3.489	1.459	561	3.507	1.497	939
Februari ..	987	2.326	1.578	815	162	1.218	3.759	1.605	635	3.606	1.554	981
Maart ..	1.018	2.329		843	170		3.494	1.457	614	3.547	1.448	872
April ..	1.015	2.338		843	183		3.642	1.508	672	3.530	1.469	800

(1) Internationaal verkeer. — (2) Internationaal en binnenlands verkeer.

b) Haven van Gent

Bronnen: Havendienst van Gent en Nationaal Instituut voor de Statistiek.

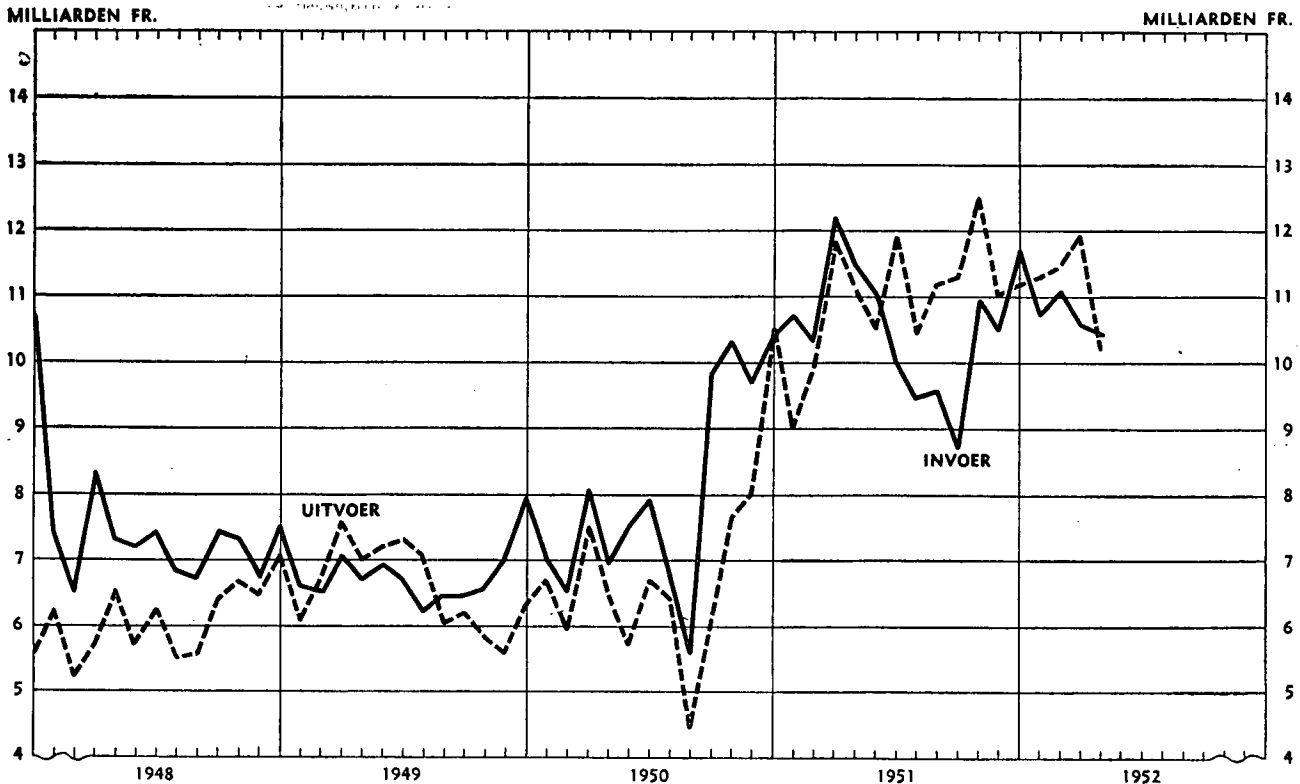
TIJDVAK	ZEEVAART						BINNENVAART	
	AANGEKOMEN			VERTROKKEN			GOEDEREN (1)	
	Aantal schepen	Tonnemaat (duizenden registertonnen)	Goederen (duizenden metrieke tonnen) (1)	Aantal schepen	Tonnemaat (duizenden registertonnen)	Goederen (duizenden metrieke tonnen) (1)	Gelost	Geladen
1936-38 Maandgemiddelde								
1950 Maandgemiddelde ..	122	117	108	121	116	74	117	43
1951 Maandgemiddelde ..	153	125	129	155	125	83	147	71
1951 April ..	153	122	116	153	121	78	137	82
Mei ..	156	114	147	157	115	74	147	77
Juni ..	151	115	129	156	116	78	153	84
Juli ..	146	113	66	146	109	65	137	64
Augustus ..	166	137	164	167	144	83	204	73
September ..	134	115	128	131	113	80	146	94
October ..	149	122	161	153	124	88	188	74
November ..	159	126	106	159	129	71	164	58
December ..	183	167	139	185	157	85	133	74
1952 Januari ..	153	121	112	148	117	94	123	60
Februari ..	190	129	164	192	140	86	112	51
Maart ..	145	118		147	112			
April ..	178	150		172	149			

(1) Internationaal verkeer.

II — NOMENCLATUUR DER AFDELINGEN VAN DE BIJZONDERE HANDEL
VOLGENS DE TYPE-CLASSIFICATIE VAN DE INTERNATIONALE HANDEL (T.C.I.H.)

75

Tijdvak	0 - Voedings-waren	1 - Dranken en tabak	2 - Niet eetbare grondstoffen, behalve brandstoffen	3 - Minerale brandstoffen, smeermiddelen en dergelijke producten	4 - Oliën en vetten van dierlijke of plantaardige oorsprong	5 - Scheikundige producten	6 - Fabrieken hoofdzakelijk gerangschikt volgens de grondstof	7 - Machines en vervoer-materiaal	8 - Diverse fabrieken	9 - Niet elders genoemde goederen	Totaal	Gemiddelde prijs per ton (franken)	Uitvoer-(+) of invoersaldo (-) van de handelsbalans (miljoenen franken)	Verhouding van uitvoer tot invoer in pCt.
Waarde (miljoenen franken)														
<i>Invoer.</i>														
1952 Januari	1.673	167	3.286	1.037	170	490	1.960	1.433	355	81	10.652	3.442		
Februari	2.231	136	2.939	1.205	153	506	2.131	1.335	374	60	11.070	3.271		
Maart											10.558	3.273		
April											10.428	3.100		
<i>Uitvoer.</i>														
1952 Januari	394	17	798	491	232	885	7.092	1.079	286	19	11.293	6.975	+ 641	106,0
Februari	402	20	766	599	268	1.015	6.919	1.051	295	21	11.356	6.684	+ 286	102,6
Maart	458	20	708	495	204	871	6.956	1.776	347	12	11.847	7.031	+ 1.289	112,2
April											10.215	6.041	- 213	98,0
Gewicht (duizenden tonnen)														
<i>Invoer.</i>														
1952 Januari	226	8,2	1.720	907	11,2	91	103	23,7	3,3	1,4	3.095	—	—	—
Februari	311	7,2	1.768	1.062	10,4	95	98	28,4	3,0	1,5	3.384	—	—	—
Maart											3.226	—	—	—
April											3.364	—	—	—
<i>Uitvoer.</i>														
1952 Januari	40	0,5	251	373	11,7	267	651	20,2	4,2	0,1	1.619	—	—	—
Februari	42	0,8	189	449	13,9	329	646	25,4	3,8	0,1	1.699	—	—	—
Maart	50	0,7	250	368	10,6	279	685	37,5	4,1	0,1	1.685	—	—	—
April											1.691	—	—	—

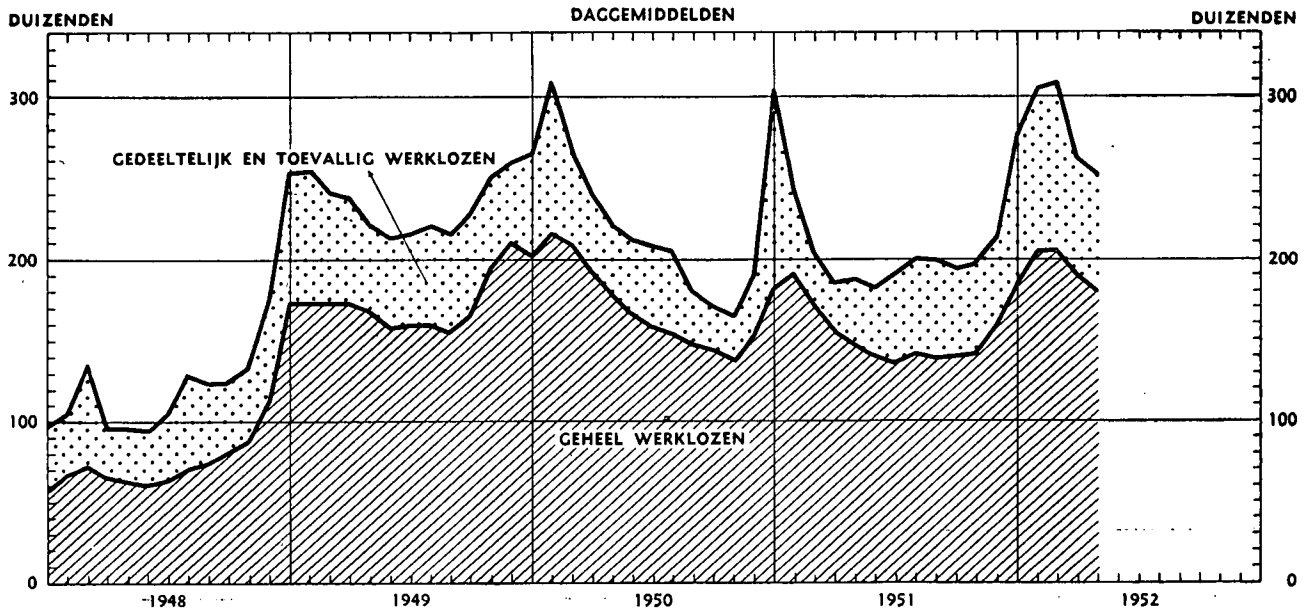
WERKLOOSHEID

I — GEHELE EN GEDEELTELIJKE WERKLOOSHEID

Bron: Steunfonds voor Werklozen.

TIJDVAK	AANTAL GECONTROLEERDE WERKLOZEN						DUIZENDEN VERLOREN WERKDAGEN		
	INGESCHREVEN WERKLOZEN TIJDENS DE MAAND			DAGGEMIDDELDEN			geheel werklozen	gedeeltelijk en toevallig werklozen	Totaal
	geheel werklozen	gedeeltelijk en toevallig werklozen	Totaal	geheel werklozen	gedeeltelijk en toevallig werklozen	Totaal			
1951 April	182.353	170.005	352.358	146.696	40.356	187.052	4.112	1.131	5.243
Mei	173.118	143.495	316.613	140.362	42.068	182.430	3.233	962	4.195
Juni	169.311	148.294	317.605	135.517	55.181	190.698	3.259	1.320	4.579
Juli	185.333	183.043	368.376	141.242	58.947	200.189	4.095	1.702	5.797
Augustus	177.054	183.355	360.409	138.914	60.276	199.190	3.200	1.381	4.581
September	188.289	167.757	356.046	139.800	53.728	193.528	4.199	1.606	5.805
October	175.012	172.520	347.532	140.795	56.340	197.135	3.246	1.293	4.539
November	194.620	156.200	350.820	156.794	56.451	213.245	3.773	1.352	5.125
December	231.181	298.130	529.311	185.265	92.840	278.105	5.202	2.612	7.814
1952 Januari	242.402	261.388	503.790	203.494	101.085	304.579	4.892	2.439	7.331
Februari	240.822	264.172	504.994	204.324	103.017	307.341	4.919	2.466	7.385
Maart				188.619	72.775	261.394			
April				180.287	73.081	253.368			

AANTAL GECONTROLEERDE WERKLOZEN

II — INDELING DER GECONTROLEERDE WERKLOZEN PER PROVINCIE

Bron: Steunfonds voor Werklozen.

STATISTISCHE MAAND	Week		Aantal werkdagen	Het Rijk	Antwerpen	Brabant	West-Vlaanderen	Oost-Vlaanderen	Henegouwen	Luik	Limburg	Luxemburg	Namen
	van	tot											
Daggemiddelde der maand													
1951 April	—	—	28	187.052	50.299	34.911	33.539	37.019	14.732	7.558	5.429	788	2.777
Mei	—	—	23	182.430	48.093	34.504	31.934	37.609	14.967	7.534	4.961	354	2.474
Juni	—	—	24	190.698	47.434	36.672	31.435	42.541	18.323	9.078	4.585	353	2.277
Juli	—	—	29	200.189	47.474	37.446	33.779	48.132	15.880	10.057	4.751	367	2.303
Augustus	—	—	23	199.190	45.070	36.281	34.551	48.765	16.019	11.153	4.722	333	2.296
September	—	—	30	193.528	47.348	34.141	34.674	44.990	14.525	10.807	4.341	380	2.322
October	—	—	23	197.135	49.133	33.191	37.559	44.883	14.222	11.294	4.080	424	2.349
November	—	—	24	213.245	52.931	36.708	40.418	47.714	15.140	12.138	4.804	797	2.695
December	—	—	28	278.105	62.100	46.400	53.631	64.085	23.091	15.685	7.586	1.780	3.747
1952 Januari	—	—	24	304.579	65.823	51.145	56.077	67.166	26.075	18.422	9.766	4.247	5.853
Februari	—	—	24	307.341	65.918	51.758	54.080	69.182	26.190	19.869	9.819	4.545	5.980
Maart	—	—	30	261.394									
April	—	—	22	253.368									
Daggemiddelde der week													
1952 Maart	2	8	6	276.016	62.450	45.175	50.519	69.753	20.677	15.134	7.064	1.834	3.410
	9	15	6	260.929	63.135	42.500	47.736	63.007	19.350	14.462	6.503	964	3.263
	16	22	6	250.261	62.236	42.160	45.751	57.465	18.878	14.012	5.965	577	3.217
	23	29	6	258.776	61.476	42.489	47.577	60.044	20.802	15.248	6.503	892	3.745
	30	5	6	260.990	62.893	42.200	49.020	61.817	19.986	15.009	6.211	619	3.235
April	6	12	6	253.761	60.623	40.720	45.895	62.096	20.479	15.071	5.652	372	2.853
	13	19	5	253.343	59.468	40.965	47.268	61.689	20.145	14.907	5.588	323	2.990
	20	26	6	249.752	58.320	39.585	45.594	62.203	20.948	14.477	5.398	303	2.924
	27	4	5	257.261	57.879	40.108	48.621	65.131	21.308	15.291	5.587	259	3.098
Mei	4	10	6	235.041	54.778	37.555	42.176	59.761	18.764	13.915	5.080	263	2.743
	11	17	6	229.988	53.607	36.786	41.297	57.742	18.272	14.080	5.070	261	2.859

BANK- EN GELDSTATISTIEKEN

 I — BELGIE EN BELGISCH-CONGO
 ALGEMENE STATEN DER BANKEN (1)
 (millioenen franken)

POSTEN	30 Nov. 1951	31 Dec. 1951	31 Jan. 1952	29 Feb. 1952
ACTIVA				
A. Spaargelden (artikel 15, koninklijk besluit 42)	—	—	—	—
B. Beschikbare en vlottende middelen :				
Kas, Nationale Bank, Postrekening	2.205	3.448	2.453	2.518
Daggeld	2.001	2.105	2.017	1.996
Bankiers	4.540	3.798	3.580	3.697
Moedermaatschappij, filialen en dochtermaatschappijen	879	957	914	997
Andere te innen waarden op korte termijn	3.623	3.214	3.278	3.142
Wissels	42.457	41.456	42.518	41.814
a) Handelswissels (2)	10.251	9.499	9.370	9.309
b) Overheidsfondsen herdisconteerbaar bij de Nationale Bank van België	9.751	9.106	9.563	9.914
c) Overheidsfondsen mobiliseerbaar bij de Nationale Bank van België tot beloop van 95 pCt.	22.455	22.851	23.585	22.591
Prolongaties en voorschotten op effecten	718	772	794	751
Debiteuren wegens verstrekte acceptaties	7.378	8.135	8.800	8.700
Diverse debiteuren	14.267	14.958	14.587	15.327
Effecten	8.748	8.747	8.907	8.907
a) Belegde wettelijke reserve	228	228	228	228
b) Belgische overheidsfondsen	6.797	6.766	6.938	6.975
c) Buitenlandse overheidsfondsen	40	40	39	42
d) Bankaandelen	337	344	332	323
e) Andere fondsen	346	369	370	339
Diversen	1.156	1.503	1.947	2.288
Niet gestort kapitaal	4	4	4	4
Totaal beschikbare en vlottende middelen...	87.976	89.097	89.799	89.841
C. Vastgelegde middelen :				
Oprichtings- en eerste inrichtingskosten	2	2	2	2
Gebouwen	701	700	687	686
Participaties in dochtermaatschappijen voor immobiliën	268	268	268	270
Vorderingen op dochtermaatschappijen voor immobiliën	205	210	211	215
Materieel en meubilair	89	86	86	88
Totaal vastgelegde middelen...	1.265	1.260	1.254	1.261
Algemeen totaal der activa...	89.241	90.363	91.053	91.102
PASSIVA				
A. Spaargelden (artikel 15, koninklijk besluit 42)	—	—	—	—
B. Opvraagbaar :				
Bevoorrechte of gewaarborgde schuldeisers	348	273	373	301
Daggeld	—	—	—	—
Bankiers	7.779	8.482	8.549	8.851
Moedermaatschappij, filialen en dochtermaatschappijen	1.423	1.431	1.756	1.672
Geaccepteerde wissels	7.378	8.141	8.799	8.701
Andere te betalen waarden op korte termijn	1.604	1.322	1.436	1.628
Crediteuren wegens wissels ter incasso	2.993	2.036	2.052	1.920
Deposito's en crediteuren	58.170	58.805	57.653	57.145
a) Dadelijk opvraagbaar aan en op ten hoogste 30 dagen	52.285	53.144	51.922	51.160
b) Op meer dan 30 dagen	5.885	5.661	5.731	5.985
Obligaties en kasbons	518	557	593	623
Nog te storten bedragen op fondsen en participaties	553	555	541	551
Diversen	2.948	3.132	3.888	4.275
Totaal opvraagbaar...	83.714	84.734	85.640	85.667
C. Niet opvraagbaar :				
Kapitaal	3.361	3.417	3.274	3.274
Niet beschikbare reserve wegens uitgiftepremie	188	228	174	174
Wettelijke reserve (artikel 13, K. B. 185)	234	235	230	231
Beschikbare reserve	1.670	1.673	1.664	1.685
Reservefonds	74	76	71	71
Totaal niet opvraagbaar...	5.527	5.629	5.413	5.435
Algemeen totaal der passiva...	89.241	90.363	91.053	91.102

(1) De globale staat bevat, wat de banken betreft welke haar bedrijvigheid gedeeltelijk in het buitenland of in de Kolonie uitoefenen, slechts de bestanddelen der activa en passiva van de Belgische zetels.

De saldi van de rekeningen geopend door deze laatste op naam van de in het buitenland of in de Kolonie gevestigde zetels zijn opgenomen onder de rubriek « Moedermaatschappij, filialen en dochtermaatschappijen ».

(2) Om een betere gedachte te geven van de schommelingen van de handelswissels, werd beslist de portefeuille der Nationale Bank van België en parastatale instellingen aan wissels door de banken geherdisconteerd voortaan bekend te maken. Het bedrag van deze wissels, dat niet bevat is in de handelswissels, beliep op 30 November 1951, 31 December 1951, 31 Januari 1952 en 29 Februari 1952 respectievelijk 6.050, 7.526, 7.435 en 7.658 millioenen franken.

WEEKSTATEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE

85

(millioenen franken)

ACTIVA

	20-3-1952	27-3-1952	3-4-1952	9-4-1952	17-4-1952	24-4-1952	30-4-1952	8-5-1952	15-5-1952
Goudvoorraad.....	31.187	31.187	31.187	31.077	31.189	31.689	31.886	31.886	32.291
Tegoed op het buitenland :									
a) in buitenlandse deviezen	1.287	1.212	1.131	1.123	1.825	1.393	1.430	1.517	2.010
b) in Belgische franken	—	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,3
Vorderingen op het buitenland in het kader van betalingsaccorden :									
a) E.B.U. { met bijzondere provisie	9.859	9.859	9.859	9.859	11.130	11.130	11.130	11.130	11.130
{ zonder bijzondere provisie	10.066	10.066	10.066	10.066	10.066	10.066	10.066	10.066	10.066
b) landen, leden van de E. B. U.	3.724	3.752	4.001	4.353	2.275	2.397	2.555	3.168	1.846
c) andere landen	933	949	687	679	672	645	648	665	679
Te ontvangen deviezen en goud	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	—	—	394
Debiteuren wegens termijnverkopen van deviezen en goud	1.117	1.551	1.666	1.666	1.458	1.623	2.134	2.433	2.927
Handelspapier op België	5.858	5.493	7.620	6.919	6.382	6.004	7.338	6.565	6.440
Voorschotten op overheidsfondsen	252	301	417	179	273	285	441	298	467
Overheidseffecten (art. 20 der statuten. Overeenkomst van 14 September 1948) :									
a) Schatkistcertificaten	7.130	7.165	6.425	6.890	7.950	8.225	8.645	8.555	8.210
b) papier uitgegeven door instellingen waarvan de verbintenissen door de Staat gewaarborgd zijn	772	830	1.618	1.609	1.155	1.124	1.157	980	500
c) andere overheidseffecten	19	12	48	58	60	50	50	20	—
d) Luxemburgse schatkistcertificaten	—	—	—	—	300	300	300	300	300
Deel- en pasmunt	213	219	191	186	208	207	193	280	292
Tegoed bij de Dienst { Rekening A	2	1	2	2	2	2	2	2	2
{ Rekening B	870	770	776	769	769	751	724	712	723
Geconsolideerde vordering op de Staat (art. 3, § b van de wet van 28 Juli 1948) ..	34.763	34.763	34.763	34.762	34.763	34.763	34.763	34.763	34.763
Overheidsfondsen (art. 18 en 21 der statuten) ..	1.253	1.263	1.278	1.289	1.300	1.306	1.314	1.423	1.470
Gebouwen, materieel en meubelen	740	740	740	740	740	740	740	740	740
Waarden van de Pensioenkas van het Personeel	669	669	669	669	672	672	672	670	670
Diversen	379	771	421	551	397	449	459	477	420
	111.093	111.573	113.565	113.446	113.586	113.831	116.637	116.650	116.340

PASSIVA

	20-3-1952	27-3-1952	3-4-1952	9-4-1952	17-4-1952	24-4-1952	30-4-1952	8-5-1952	15-5-1952
Bankbiljetten in omloop	93.300	93.138	95.206	94.940	94.025	93.707	95.772	95.697	94.733
Rekeningen-courant :									
Schatkist { Gewone rekening	7	4	2	5	2	5	6	7	6
{ Rekeningen Accoord voor Economische Samenwerking	1.221	1.242	1.217	1.281	1.249	1.284	1.294	1.339	1.349
Banken in het buitenland : gewone rekeningen ..	418	633	344	310	262	454	366	337	357
Diverse rekeningen-courant	1.438	1.549	1.522	1.456	1.431	1.472	1.567	1.375	1.512
Verplichtingen tegenover het buitenland in het kader van betalingsaccorden :									
Landen, leden van de E. B. U.	264	214	340	429	487	611	841	872	411
Andere landen { a)	198	205	203	292	290	302	306	246	282
{ b)	870	770	776	769	769	751	724	712	723
Totaal der verbintenissen op zicht	97.716	97.755	99.610	99.482	98.515	98.586	100.876	100.585	99.373
Bijzondere provisie voor voorschotten E.B.U. :									
a) Bijzondere rekeningen (besl. 15-9-51)	2.468	2.461	2.690	2.877	2.987	3.233	3.276	3.520	3.590
b) Openbare schatkist	7.390	7.397	7.168	6.982	8.143	7.897	7.854	7.610	7.540
Te leveren deviezen en goud	1.174	1.606	1.723	1.722	1.524	1.690	2.191	2.489	3.373
Crediteuren wegens termijn aankopen van deviezen en goud	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	—	—	—
Pensioenkas van het personeel	669	669	669	669	672	672	672	670	670
Diversen	200	209	229	238	269	277	292	300	318
Kapitaal	400	400	400	400	400	400	400	400	400
Reserves en afschrijvingsrekeningen	1.076	1.076	1.076	1.076	1.076	1.076	1.076	1.076	1.076
	111.093	111.573	113.565	113.446	113.586	113.831	116.637	116.650	116.340

MAANDSTATEN VAN DE BANK VAN BELGISCH CONGO

(millioenen franken)

ACTIVA

	31-10-1951	30-11-1951	31-12-1951	31-1-1952	29-2-1952	31-3-1952
Goudvoorraad	1.622	1.625	1.634	1.656	1.672	1.706
Bijzondere rekening van de Kolonie (1) ...	105	105	105	105	105	105
Diverse kasmiddelen	34	34	39	40	35	37
Tegoed in postrekening	9	12	112	21	56	71
Banktegoed { in België	378	335	534	480	382	253
{ in 't buitenland	1.916	1.860	1.995	1.990	1.940	2.571
Effecten	508	508	508	500	500	500
Overheidspapier op de Kolonie, België en het buitenland	14.338	14.518	14.247	15.040	15.240	15.440
Wissels en ander handelspapier	1.681	1.735	1.795	1.776	1.658	1.691
Debiteuren	875	940	908	790	858	887
Gebouwen en materieel	61	63	67	43	45	48
Te ontvangen buitenlandse deviezen voor wisselcontracten op termijn	33	14	3	2	2	2
Debiteuren voor wisselcontracten op termijn	874	809	754	705	624	632
Diversen	32	33	33	24	25	22
	22.466	22.591	22.734	23.172	23.142	23.965

PASSIVA

	31-10-1951	30-11-1951	31-12-1951	31-1-1952	29-2-1952	31-3-1952
Kapitaal	20	20	20	20	20	20
Reservefonds	49	49	49	52	52	52
Biljetten en munten in omloop	3.583	3.720	3.838	3.797	3.775	3.743
Crediteuren op zicht	14.612	14.803	14.916	15.305	15.525	16.242
Crediteuren op termijn	2.074	2.001	2.037	2.069	2.052	2.110
Crediteuren voor wisselcontracten op termijn	33	14	3	2	2	2
Te leveren buitenlandse deviezen voor wisselcontracten op termijn	873	809	754	705	625	632
Onafgedane transfers en diversen	1.222	1.175	1.117	1.222	1.091	1.164
	22.466	22.591	22.734	23.172	23.142	23.965

(1) Art. 19 van de overeenkomst van 21 Juni 1935 voor de uitgifte van bankbiljetten en tekenmunten.

Nederlandsche Bank

(millioenen gulden)

DATUM	Gouden munt en gouden muntmateriaal	Binnenlandse wissels, promessen, enz.	Vorderingen en geldwaardige papieren luidende in buitenlandse geldsoorten (1)	Buitenlandse betaalmiddelen	Voorschot in rekening-courant op onderpand, (incl. beleeningen op effecten, goederen, celen)	Schatkistpapier, door de Bank overgenomen van de Staat der Nederlanden ingevolge overeenkomst van 26 Februari 1947	Boekvoering op de Staat der Nederlanden ingevolge overeenkomst van 26 Februari 1947	Vorderingen in guldens, voortvloeiende uit betalingsaccorden (2)	Bankbiljetten in omloop		Rekening-courant saldo's					Saldo's luidende in buitenlandse geldsoorten (8)	
									Oude uitgiften	Nieuwe uitgiften	's Rijks Schatkist	's Rijks Schatkist	Bijzondere rekening	Saldo's van banken in Nederland	Saldo's voortvloeiende uit betalingsaccorden (3)		Andere saldo's (4)
1950 Jaargemiddelde	867	2,6	1.066	1,4	114	1.404	1.500	383	63	2.879	392	941	40	477	421	—	55
1951 Jaargemiddelde	1.178	106,6	848	4,1	164	1.507	1.500	267	50	2.786	63	1.550	41	322	163	110	544
1951 5 Maart	1.175	0,9	956	3,3	123	1.500	1.500	263	54	2.812	193	1.386	34	353	171	106	393
9 April	1.175	1,9	924	2,1	123	1.500	1.500	276	52	2.723	104	1.455	29	434	100	108	484
7 Mei	1.177	12,5	779	2,4	155	1.500	1.500	249	51	2.740	19	1.428	30	407	148	108	490
4 Juni	1.177	31,2	781	1,4	185	1.500	1.500	211	50	2.750	4	1.470	30	402	174	110	603
9 Juli	1.177	262,1	777	2,9	197	1.500	1.500	265	49	2.749	1	1.548	46	425	219	111	693
6 Augustus	1.177	311,8	764	3,8	206	1.500	1.500	296	48	2.772	28	1.626	25	404	181	114	705
10 September	1.177	282,6	812	4,3	214	1.500	1.500	265	47	2.771	32	1.685	26	289	127	114	767
8 October	1.177	200,2	867	6,0	234	1.500	1.500	297	47	2.802	35	1.722	33	256	129	114	724
5 November	1.182	150,0	908	8,5	222	1.500	1.500	293	46	2.844	44	1.745	35	231	117	114	634
10 December	1.182	93,2	1.000	8,1	202	1.500	1.500	281	46	2.843	98	1.762	40	260	125	114	452
1952 7 Januari	1.195	125,1	913	4,8	133	1.500	1.500	237	46	2.925	162	1.692	25	164	138	111	298
4 Februari	1.195	0,1	882	6,3	114	1.500	1.500	276	45	2.887	232	1.730	54	111	127	113	126
10 Maart	1.200	6,0	1.110	2,5	97	1.350	1.500	301	44	2.885	306	1.778	48	97	113	111	38
7 April	1.288	0,2	1.067	4,5	37	800	1.300	283	44	2.912	349	1.054	75	83	100	106	37
5 Mei	1.297	—	1.126	6,3	39	800	1.300	302	44	2.922	400	1.027	105	108	100	107	36

Discontorente { huidige : 3 1/2 pCt. vanaf 22 Januari 1952.
vorige : 4 pCt. sedert 17 April 1951.

(1) Vóór 2 Januari 1951 was deze rekening onderverdeeld in « Papier op het buitenland » en « Correspondenten in het buitenland ».

(2) Vóór 2 Januari 1951 luidde deze rekening « Vorderingen in guldens op vreemde circulatiebanken en soortgelijke instellingen ». Deze wijziging betekent dat deze rubriek voortaan enkel de vorderingen bevat die voortvloeien uit betalingsaccorden met het buitenland en waarvan de saldo's uitgedrukt zijn in guldens. De vorderingen die niet meer onder deze rubriek voorkomen zijn overgebracht onder de rubriek « Diverse rekeningen ».

(3) Vóór 2 Januari 1951 luidde deze rekening « Vrije saldo's van vreemde circulatiebanken en soortgelijke instellingen ».

(4) Vóór 2 Januari 1951 luidde deze rekening « Andere vrije saldo's ». Ingevolge de verdwijning van de rekening « Geblokkeerde saldo's » luidt deze rekening voortaan « Andere saldo's ».

(5) Deze rekening omvat de tegoeden in guldens van niet-residenten, niet voortvloeiende uit betalingsaccorden.

(6) Vóór 2 Januari 1951 luidde deze rekening « Crediteuren in vreemde geldsoort ».

Banque Nationale Suisse

(millioenen Zwitserse franken)

DATUM	Goudvoorraad	Beschikbare tegoeden in het buitenland kennende dienen tot dekking	Binnenlandse wissels	Voorschotten op voorpand	Binnenlandse correspondenten	Bankbiljetten in omloop	Andere dadelijk opvraagbare verbintenissen	Dekkingspercentage
1950 Jaargemiddelde	6.176	297,4	88,7	23,3	11,3	4.249	2.119	101,67
1951 Jaargemiddelde	6.003	226,4	154,9	30,9	13,8	4.432	1.858	99,03
1951 7 Maart	6.025	270,7	152,0	31,6	11,3	4.327	2.024	99,12
7 April	5.978	239,1	164,7	26,6	7,3	4.337	1.941	99,03
7 Mei	5.977	244,5	162,9	32,9	10,4	4.359	1.932	98,89
7 Juni	6.028	216,1	141,1	30,7	10,7	4.327	1.963	99,29
7 Juli	5.999	200,0	110,0	32,2	10,8	4.406	1.811	99,73
7 Augustus	6.014	182,8	108,3	32,7	10,3	4.396	1.813	99,79
7 September	5.975	212,3	132,4	32,7	8,7	4.451	1.772	99,44
6 October	5.976	185,3	178,1	32,9	7,5	4.607	1.734	98,72
7 November	5.983	188,0	185,0	32,0	11,8	4.524	1.737	98,55
7 December	6.012	207,5	193,4	39,3	10,3	4.654	1.672	98,31
1952 7 Januari	6.003	227,2	245,4	39,5	7,6	4.740	1.645	97,56
7 Februari	5.935	234,5	205,3	22,1	7,7	4.495	1.770	98,48
7 Maart	5.893	270,3	209,1	20,9	9,2	4.603	1.761	98,41
7 April	5.913	250,4	200,6	26,4	7,2	4.614	1.754	98,33
7 Mei	5.835	301,5	204,5	33,4	12,7	4.614	1.739	98,15

Discontorente { huidige : 1 1/2 pCt. sedert 26 November 1936
vorige : 2 pCt. sedert 9 September 1936

Federal Reserve Banks
(*millioenen \$*)

86

DATUM	Reserves goudcertificaten			Andere reserves	Nationale overheidsfondsen	Bankbiljetten in omloop (Federal Reserve Notes)	Deposito's (aangesloten banken, Schatkist, enz.)	Verhouding reserves/ dadelijk opeisbare verplichtingen
	Goudcertificaten	Fonds tot wederinkoop van biljetten (F. R. N.)	Totaal					
1950 Jaargemiddelde..	22.143	533	22.676	247	18.411	23.001	18.315	54,9
1951 Jaargemiddelde..	20.147	642	20.789	322	22.738	23.672	20.816	46,7
1951 7 Maart	20.115	595	20.710	340	22.179	23.132	20.565	47,4
4 April	19.948	618	20.566	344	22.914	23.050	21.064	46,6
9 Mei	19.891	623	20.514	323	22.544	23.179	20.795	46,6
6 Juni	19.883	626	20.509	291	22.653	23.335	20.439	46,9
11 Juli	19.845	666	20.511	304	23.093	23.730	20.724	46,1
8 Augustus	19.851	669	20.520	329	23.118	23.774	20.547	46,3
5 September	19.936	675	20.611	299	23.079	24.096	20.255	46,5
10 October	20.149	670	20.819	292	24.072	24.254	21.276	45,7
7 November	20.381	670	21.051	307	23.507	24.370	20.961	46,4
5 December	20.480	685	21.165	297	23.239	24.731	21.207	46,2
1952 9 Januari	20.835	719	21.554	373	23.452	24.785	21.210	46,9
6 Februari	21.074	708	21.782	423	22.614	24.388	20.927	48,1
5 Maart	21.386	706	22.092	396	22.514	24.408	21.353	48,3
9 April	21.416	699	22.115	357	22.494	24.385	20.796	48,9
7 Mei	21.412	690	22.102	349	22.329	24.364	21.546	48,1

Discontorente { huidige : 1,75 pCt. sedert 21 Augustus 1950.
vorige : 1,50 pCt. sedert 13 Augustus 1948.

Sveriges Riksbank
(*millioenen Kr.*)

TIJDVAK (jaargemiddelde of einde maand)	Goudvoorraad (1)	Meerwaarde van het goud	Zweedse Staats- fondsen en obligaties	Wissels betaalbaar in Zweden, beleningen en voorschotten in rekening-courant	Vreemde Staatsfondsen, wissels betaalbaar in het buitenland en opvraag- baar tegood bij vreemde banken en bankiers	Diverse activa (2)	Bankbiljetten in omloop	Rekening-courantsaldi				Diverse passiva (3)	Totaal emissierecht (4)	Verhouding in pCt. (5)	
								Staats- instellingen	Handelsbanken	Andere deposanten	Totaal			van metaal- voorraad tot de biljettencirculatie	van metaal- voorraad tot het emissierecht
1950 Jaargemiddelde	169	228	2.890	163	970	300	3.200	436	203	73	712	809	3.500	12,42	11,36
1951 Jaargemiddelde	276	372	3.419	226	1.001	200	3.568	612	432	57	1.102	865	3.825	17,90	17,20
1951 Januari	206	278	3.425	189	871	200	3.336	568	337	51	956	876	3.500	14,50	13,82
Februari	239	321	3.618	171	779	176	3.363	465	479	43	987	954	3.500	16,65	16,—
Maart	250	337	3.656	178	923	168	3.355	731	263	25	1.020	1.038	3.500	17,52	16,79
April	273	367	3.596	201	741	165	3.458	456	352	53	861	1.024	3.500	18,50	18,28
Mei	285	383	3.778	241	761	167	3.407	688	351	72	1.110	1.099	3.500	19,61	19,18
Juni	284	383	3.718	249	886	153	3.530	605	476	54	1.135	1.007	3.500	18,88	19,12
Juli	284	382	3.526	242	981	129	3.482	636	437	90	1.164	898	4.100	16,24	19,04
Augustus	283	382	3.454	267	822	211	3.577	459	550	72	1.081	857	4.100	18,59	16,22
September	283	381	3.351	247	955	227	3.636	822	288	55	1.165	739	4.100	18,26	16,20
October	295	397	3.054	238	1.281	217	3.755	529	625	48	1.202	622	4.100	18,43	16,88
November	300	404	3.128	244	1.422	282	3.823	858	508	61	1.428	622	4.100	18,41	17,17
December	334	451	2.821	247	1.594	304	4.090	528	522	60	1.110	649	4.400	19,19	17,84
1952 Januari	395	532	2.661	248	1.553	204	3.889	785	425	25	1.235	568	4.400	23,83	21,06
Februari	465	627	2.559	237	1.365	266	3.895	769	319	30	1.118	559	4.400	28,03	24,81
Maart	472	636	2.439	279	1.304	238	3.919	866	55	29	950	599	4.400	28,29	25,20

Discontorente { huidige : 3 pCt. sedert 1 December 1950.
vorige : 2 1/2 pCt. sedert 9 Februari 1945.

- (1) De metaaldekking bestaat uit het gehele goudbezit in Zweden of in het buitenland berustend.
(2) Vanaf October 1951, niet inbegrepen de nieuwe rekeningen : « Deelneming van Zweden in het Internationaal Monetair Fonds » : 517 millioenen Kr. en « Aandelen van de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling, door Zweden ingeschreven, afbetaald gedeelte » : 103 millioenen Kr.
(3) Vanaf October 1951, niet inbegrepen de nieuwe rekeningen « Internationaal Monetair Fonds » : 429 millioenen Kr. en « Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling » : 93 millioenen Kr.
(4) Het emissiecijfer werd vastgesteld bij de wet van 3 Juni 1949 en 2 Juni 1950 op 3.500 millioenen Kr., bij de wet van 8 Juni 1951 op 4.100 millioenen Kr. en bij de wet van 14 December 1951 op 4.400 millioenen Kr.
(5) Voor het berekenen der verhoudingen wordt de metaaldekking geraamd op basis van de goudprijs van de dag.

Discontovoet der voornaamste circulatiebanken (per 30 April 1952)

	Sedert	pCt.		Sedert	pCt.
België	13 September 1951	3,25 (1)	Nederland	22 Januari 1952	3,50
Bulgarije	27 Juli 1948	3,50	Noorwegen	9 Januari 1946	2,50
Denemarken	2 November 1950	5,—	Oostenrijk	6 December 1951	5,—
Duitsland	27 October 1950	6,—	Polen	1 Augustus 1947	6,—
Finland	16 December 1951	5,75	Portugal	12 Januari 1944	2,50
Frankrijk	8 November 1951	4,—	Roemenië	25 Maart 1948	5,—
Griekenland	12 Juli 1948	12,—	Spanje	22 Maart 1949	4,—
Groot-Brittannië	12 Maart 1952	4,—	Tsjechoslowakije	28 October 1945	2,50
Hongarije	1 November 1947	5,—	Turkije	26 Februari 1951	3,—
Ierland	23 November 1943	2,50	Verenigde Staten (Federal Reserve Bank of New-York)	21 Augustus 1950	1,75
Italië	6 April 1950	4,—	Zweden	1 December 1950	3,—
Joegoslavië	20 Augustus 1948	1,— tot 3,—	Zwitserland	26 November 1936	1,50

(1) Disconto der bij een bank gedomicilleerde accepten en warrants. Voor de andere discontovoeten, zie tabel 2.

III — BANK VOOR INTERNATIONALE BETALINGEN, TE BAZEL
Staten in duizenden Zwitserse goudfranken
 [eenheden van 0,29032258... g. fijn goud (art. 5 der statuten)].

87

	31 Januari 1952		29 Februari 1952		31 Maart 1952			31 Januari 1952		29 Februari 1952		31 Maart 1952	
	ACTIVA							PASSIVA					
I. Gouden baren en -munten....	355.370	39,0	386.887	43,2	438.453	43,4	I. Kapitaal :						
II. Kasmiddelen :							Geautoriseerd en geëmitteerd kapitaal 200.000 aandelen van 2.500 Zwitserse goudfranken ieder...	500.000		500.000		500.000	
In de Bank en in rekening-courant bij andere Banken	64.536	7,1	52.731	5,9	91.161	9,0	Aandelen waarvan 25 pCt. gestort	125.000	13,7	125.000	14,0	125.000	12,4
III. Rentegevende call-gelden....	8.214	0,9	2.104	0,2	3.857	0,4	II. Reserves :						
IV. Herdiscontopapier :							1. Wettelijke Reserve	6.813		6.813		6.813	
1. Handelsswissels en bankaccepten	31.266	3,4	27.807	3,1	28.878	2,8	2. Algemeen Reservefonds	13.343		13.343		13.343	
2. Schatkistpapier	90.600	9,9	84.711	9,5	126.583	12,5	III. Kortlopende en dadelijk opvraagbare deposito's (goud) :						
V. Diverse wissels die op aanvraag kunnen mobiel gemaakt worden	121.866		112.518		155.461		1. Circulatiebanken voor eigen rekening :						
VI. Termijngelden en voorschotten :							a) Van 3 tot 6 maanden.....	—	—	—	—	—	—
1. Op ten hoogste 3 maanden ..	6.026	0,7	8.323	0,9	16.016	1,6	b) Op ten hoogste 3 maanden	6.894	0,8	6.891	0,8	6.892	0,7
2. Van 3 tot 6 maanden	6.550	0,7	3.058	0,4	30	0,0	c) Dadelijk opvraagbaar	200.267	22,0	197.638	22,1	284.539	28,2
3. Van 6 tot 9 maanden	—	—	—	—	—	—	2. Andere depositanten :						
4. Van 9 tot 12 maanden	10.856	1,2	10.870	1,2	1.818	0,2	Dadelijk opvraagbaar	13.603	1,5	13.603	1,5	13.594	1,3
5. Op meer dan één jaar	—	—	—	—	—	—	IV. Kortlopende en dadelijk opvraagbare deposito's (diverse geldsoorten) :						
VII. Effecten en diverse beleggingen	23.432		22.251		17.864		1. Circulatiebanken voor eigen rekening :						
1. Schatkistpapier :							a) Van 9 tot 12 maanden....	—	—	—	—	—	—
a) Op ten hoogste 3 maanden	95.279	10,4	115.688	12,9	95.067	9,4	b) Van 6 tot 9 maanden....	3.492	0,4	—	—	—	—
b) Van 3 tot 6 maanden.....	—	—	—	—	—	—	c) Van 3 tot 6 maanden....	21.446	2,4	23.656	2,6	3.512	0,3
c) Van 6 tot 9 maanden.....	—	—	—	—	—	—	d) Op ten hoogste 3 maanden.	211.536	23,2	192.117	21,4	244.108	24,2
d) Op meer dan één jaar	9.046	1,0	9.068	1,0	9.092	0,9	e) Dadelijk opvraagbaar	103.945	11,4	117.255	13,1	111.647	11,0
2. Ander papier en diverse beleggingen :							2. Circulatiebanken voor rekening van andere depositanten :						
a) Op ten hoogste 3 maanden	70.848	7,8	46.786	5,2	43.060	4,3	a) Op ten hoogste 3 maanden	32.309	3,5	41.472	4,6	47.592	4,7
b) Van 3 tot 6 maanden....	11.318	1,2	12.223	1,4	2.898	0,3	b) Dadelijk opvraagbaar	15.505	1,7	6.347	0,7	242	0,0
c) Van 6 tot 9 maanden....	317	0,0	—	—	6.457	0,6	3. Andere depositanten :						
d) Van 9 tot 12 maanden....	2.273	0,3	4.234	0,5	20.357	2,0	a) Van 3 tot 6 maanden....	17.466	1,9	—	—	—	—
e) Met meer dan één jaar looptijd	33.944	3,7	32.099	3,6	21.282	2,1	b) Op ten hoogste 3 maanden	11.992	1,3	22.631	2,5	20.938	2,1
VIII. Diverse activa	1.525	0,2	1.916	0,2	1.628	0,2	c) Dadelijk opvraagbaar	5.785	0,6	5.323	0,6	7.585	0,8
IX. Eigen middelen aangewend in uitvoering der overeenkomsten van Den Haag van 1930 voor beleggingen in Duitsland (zie hieronder)	68.291	7,5	68.291	7,6	68.291	6,8	V. Diversen	423.476		408.801		435.624	
<i>Totaal activa...</i>	912.251	100,0	895.364	100,0	1.010.149	100,0		12.780	1,4	13.200	1,5	14.270	1,4
							VI. Verlies- en Winstrekening :						
							Overdracht	2.926	0,3	2.926	0,3	2.926	0,3
							VII. Fonds voor eventuele lasten...	107.149	11,7	107.149	12,0	107.148	10,6
							<i>Totaal passiva...</i>	912.251	100,0	895.364	100,0	1.010.149	100,0

Uitvoering van de accoorden van Den Haag van 1930 :

In Duitsland belegde gelden :						Deposito's op lange termijn :					
1. Vorderingen op de Reichsbank en de Golddiskontbank; wissels van de Golddiskontbank en van het bestuur der Spoorwegen; bons van het bestuur van het Postwezen (vervallen)	221.019		221.019		221.019	1. Deposito's van de Regeringen schuldeisers op rekening van de Annuïteitstrust (zie noot 2)...	152.606		152.606		152.606
2. Schatkistwissels en -bons van de Duitse Regering (vervallen)...	76.181		76.181		76.181	2. Deposito van de Duitse Regering	76.303		76.303		76.303
<i>Totaal...</i>	297.200		297.200		297.200		228.909		228.909		228.909
						Eigen middelen aangewend in uitvoering der overeenkomsten (zie Post IX hierboven).....	68.291		68.291		68.291
						<i>Totaal...</i>	297.200		297.200		297.200

Noot 1 : Zijn in deze staat niet begrepen : het « earmarked » goud en de waarden die voor rekening der circulatiebanken en andere depositanten worden bewaard, de gelden aangehouden als Agent van de E.O.E.S. (Europese Betalingsunie) en die voor de dienst der internationale leningen, waarvan de Bank de lasthebber-trustee of financiële agent is.

Noot 2 : Op het totaal der deposito's van de Regeringen, die een vordering bezitten in de Rekening van de Annuïteitstrust, gelijkwaardig aan 152.606.250 Zwitserse goudfranken, ontving de Bank van de Regeringen wier deposito's gelijk zijn aan de tegenwaarde van 149.920.380 Zwitserse goudfranken, bevestiging dat zij haar niet uit hoofde van deze deposito's de transfer mogen vragen van hogere bedragen dan die waarvan zij zelf de terugbetaling en de overmaking door Duitsland in de door de Bank erkende munten zal kunnen verkrijgen.

Noot 3 : Wissels met een tegenwaarde van 1.526.500 Zwitserse goudfranken per 31 Januari 1952 werden herdisconteerd met rugtekening of verbintenis van inkoop door de Bank.

AFREKENING VAN DE POSITIE DER DEELNEMENDE LANDEN MET DE UNIE (*)

88.2

1 Juli 1950 tot 31 Maart 1952 (1)

(miljoenen rekeneenheden)

DEELNEMEND LAND EN AANGESLOTEN MONETAIR GEBIED (2)	BRUTO-STAND Totaal der bilaterale overschotten (+) en der bilaterale tekorten (-)		CUMULATIEVE NETTO-STAND (3) Overschot (+) of tekort (-)	Netto- aanwending der « bestaande middelen » door (-) of op (+) de andere leden	SPECIALE MIDDELEN Aangewend bedrag	Aanwending der aanvangs- credit- (+) of -debetsaldi (-) Aangewend bedrag	BESCHIKBAAR QUOTUM	AANWENDING DER QUOTA. AANGEWEND BEDRAG (h + i = g)							
	a							b	c	d	e	f	TOTAAL (Cumulatief verrekenings- tekort (-) of overschot (+) g = (b + c + d + e)	WAARVAN	
														Lening ontvangen (-) of verleend (+) door het deelne- mend land h	Goud gestort door (-) of aan (+) het deel- nemend land i
Duitsland	+ 896,1	- 768,2	+ 127,9	+ 11,9	-	-	500	+ 135,1	+ 117,6	+ 17,6					
Oostenrijk	+ 58,6	- 195,3	+ 136,7	+ -	+ 39,6	+ 80,0	70 (4)	- 17,1 (5)	-	- 17,1 (5)					
België-Luxemburg	+ 1.055,1	- 311,0	+ 744,1	+ 15,8	-	- 29,4	360 (6)	+ 733,3	+ 423,9 (7)	+ 309,4 (7)					
Denemarken	+ 263,1	- 267,3	+ 4,2	+ 5,0	-	-	195	- 10,4	- 10,4	-					
Frankrijk	+ 526,0	- 986,9	+ 460,9	+ 12,9	-	-	620 (8)	- 445,1	- 362,9 (8)	- 82,3					
Griekenland	+ 16,1	- 212,1	+ 196,0	+ 1,1	+ 79,9	+ 115,0	45 (4)	nihil	-	-					
IJsland	+ 2,0	- 10,5	+ 8,5	+ -	+ 4,5	+ 4,0	15	+ 0,0	+ 0,0	-					
Italië	+ 494,3	- 285,8	+ 208,5	+ 42,5	-	-	205	+ 251,4	+ 146,2 (9)	+ 105,2 (9)					
Noorwegen	+ 207,1	- 275,1	+ 68,1	+ 0,4	-	+ 60,0 (10)	200	- 8,1	- 8,1	-					
Nederland	+ 753,0	- 602,8	+ 150,2	+ -	-	+ 30,0	355	+ 177,1	+ 124,0	+ 53,0					
Portugal	+ 171,1	- 64,0	+ 107,1	+ -	-	-	70	+ 107,9	+ 61,3 (11)	+ 46,7 (11)					
Verenigd-Koninkrijk	+ 1.201,7	- 1.951,6	+ 749,9	+ 93,1	-	- 150,0	1.060	- 990,2	- 622,0	- 368,2					
Zweden	+ 534,7	- 293,8	+ 240,9	+ 15,4	-	- 9,8 (12)	260	+ 246,2	+ 149,1	+ 97,1					
Zwitserland	+ 367,7	- 192,4	+ 175,3	+ -	-	-	250	+ 176,0	+ 113,0	+ 63,0					
Turkije	+ 95,5	- 225,1	+ 129,6	+ 1,9	+ 22,0	+ 25,0 (13)	50	- 85,2	- 30,0	- 55,2 (14)					
Totaal...	+ 6.642,1		+ 1.753,8	+ 100,0	+ 146,0	+ 314,0 - 189,2		+ 1.827,1 - 1.556,2	+ 1.135,1 - 1.033,4	+ 691,9 - 522,8					

(1) Met inbegrip van Zwitserland sedert 1 November 1950.

(2) Ierland en Triëst zijn resp. in de monetaire gebieden van het Verenigd-Koninkrijk en van Italië opgenomen; in het Verenigd-Koninkrijk zijn naast de overzeese gebiedsdelen, de niet-deelnemende landen van het sterlinggebied begrepen.

(3) De gestorte rente op de verstrekte of ontvangen leningen dient in de netto-positie (kolom b) begrepen, doch duidelijkheidshalve werd zij alleen in de verrekeningspositie opgenomen (kolom g).

(4) De quota van Oostenrijk en Griekenland zijn, ingeval die landen een cumulatief tekort hebben, op nul gebracht voor de periode door de tabel gedekt.

(5) Betaald overeenkomstig artikel 13 (a).

(6) Ingevolge de toekenning van het aanvankelijke debetsaldo aan België voor 1950-1951, mag dit land zijn quotum slechts tot een beloop van 331 miljoen rekeneenheden aanwenden om zijn overschotten in de loop van die periode te dekken.

(7) Waarvan 402,7 miljoen rekeneenheden, buiten quotum vereffend, overeenkomstig de beslissingen van de Raad op 18 October 1951 en 7 Januari 1952.

(8) Met inbegrip van 100 miljoen rekeneenheden aan Frankrijk toegestaan in de vorm van een kortlopend krediet dat in het quotum werd opgenomen overeenkomstig de beslissing van de Raad dd. 15 Maart 1952.

(9) Waarvan 46,4 miljoen rekeneenheden, buiten quotum vereffend, overeenkomstig de beslissing van de Raad op 21 November 1951.

(10) Waarvan 10 miljoen rekeneenheden, in de vorm van lening, terug te betalen aan de Unie.

(11) Waarvan 37,9 miljoen rekeneenheden, buiten quotum vereffend, overeenkomstig de beslissingen van de Raad op 5 Mei 1951 en 4 Februari 1952.

(12) Overeenstemmend met de omzetting van het verminderde aanvangsdebetsaldo in een netto-tekort overeenkomstig de beslissing van de Raad dd. 4 Februari 1952.

(13) In de vorm van lening terug te betalen aan de Unie.

(14) Waarvan 35,2 miljoen rekeneenheden, vereffend overeenkomstig artikel 13 (a).

(*) Voor de verklaring der hoofden van de kolommen, zie de noot gepubliceerd in het Novemhernummer 1951, blz. 221.

AFREKENING VAN DE POSITIE DER DEELNEMENDE LANDEN MET DE UNIE (*)

88.2

1 Juli 1950 tot 30 April 1952 (1)

(millioenen rekeneenheden)

DEELNEMEND LAND EN AANGESLOTEN MONETAIR GEBIED (2)	BRUTO-STAND Totaal der bilaterale overschotten (+) en der bilaterale tekorten (-)		CUMULATIEVE NETTO-STAND (3) Overschot (+) of tekort (-)	Netto- aanwending der « bestaande middelen » door(-)of op(+) de andere leden	SPECIALE MIDDELEN Aangewend bedrag	Aanwending der aanvangs- credit-(+) of debetsaldi (-) Aangewend bedrag	BESCHIEBAAR QUOTUM	AANWENDING DER QUOTA. AANGEWEND BEDRAG (h + i = g)							
	a							b	c	d	e	f	TOTAAL (Cumulatief verrekenings- tekort (-) of overschot (+) g = (b + c + d + e)	WAARVAN	
														Lening ontvangen (-) of verleend (+) door het deelne- mend land h	Goud gestort door (-) of aan- door (+) het deel- nemend land i
Duitsland	+ 957,3	- 796,4	+ 160,9	+ 11,9	-	-	500	+ 168,2	+ 134,1	+ 34,1					
Oostenrijk	+ 62,5	- 201,5	- 139,1	-	+ 42,0	+ 80,0	70 (4)	- 17,1 (5)	-	- 17,1 (5)					
België-Luxemburg	+ 1.087,0	- 326,0	+ 761,0	+ 15,8	-	- 29,4	360 (6)	+ 750,2	+ 423,9 (7)	+ 326,3 (7)					
Denemarken	+ 272,4	- 281,6	- 9,2	- 5,0	-	-	195	- 15,4	- 15,4	-					
Frankrijk	+ 539,1	- 997,3	- 458,2	+ 12,9	-	-	620 (8)	- 442,4	- 361,8 (8)	- 80,6					
Griekenland	+ 18,7	- 215,0	- 196,4	+ 1,1	+ 80,3	+ 115,0	45 (4)	nil	-	-					
IJsland	+ 2,1	- 12,5	- 10,4	-	+ 6,4	+ 4,0	15	nil	-	-					
Italië	+ 506,6	- 299,1	+ 207,4	+ 42,5	-	-	205	+ 250,4	+ 145,7 (9)	+ 104,7 (9)					
Noorwegen	+ 221,8	- 286,0	- 64,2	+ 0,4	-	-	200	- 4,3	- 4,3	-					
Nederland	+ 792,7	- 613,4	+ 179,3	-	-	-	355	+ 206,2	+ 138,6	+ 67,6					
Portugal	+ 171,3	- 71,2	+ 100,2	-	-	-	70	+ 101,0	+ 57,5 (11)	+ 43,5 (11)					
Verenigd-Koninkrijk	+ 1.222,8	- 2.029,2	- 806,5	- 93,1	-	- 150,0	1.060	- 1.046,8	- 633,4	- 413,4					
Zweden	+ 546,5	- 313,8	+ 232,7	+ 15,4	-	- 9,8 (12)	260	+ 238,0	+ 145,0	+ 93,0					
Zwitserland	+ 382,8	- 216,4	+ 166,4	-	-	-	250	+ 167,1	+ 108,6	+ 58,6					
Turkije	+ 120,8	- 244,8	- 124,0	- 1,9	+ 47,5	+ 25,0 (13)	50	- 54,1	- 30,0	- 24,1 (14)					
Totaal...	+ 6.904,3	- 1.807,9	+ 100,0	+ 176,2	+ 314,0	- 189,2	+ 1.881,1	+ 1.153,4	+ 727,7	+ 535,3					
							- 1.580,1	- 1.044,8	-	-					

(1) Met inbegrip van Zwitserland sedert 1 November 1950.

(2) Ierland en Triëst zijn resp. in de monetaire gebieden van het Verenigd-Koninkrijk en van Italië opgenomen; in het Verenigd-Koninkrijk zijn naast de overzeese gebiedsdelen, de niet-deelnemende landen van het sterlinggebied begrepen.

(3) De gestorte rente op de verstrekte of ontvangen leningen dient in de netto-positie (kolom b) begrepen, doch duidelijkheidshalve werd zij alleen in de verrekeningspositie opgenomen (kolom g).

(4) De quota van Oostenrijk en Griekenland zijn, ingeval die landen een cumulatief tekort hebben, op nul gebracht voor de periode door de tabel gedekt.

(5) Betaald overeenkomstig artikel 13 (a).

(6) Ingevolge de toekenning van het aanvankelijke debetsaldo aan België voor 1950-1951, mag dit land zijn quotum slechts tot een bedrag van 331 miljoen rekeneenheden aanwenden om zijn overschotten in de loop van die periode te dekken.

(7) Waarvan 419,6 miljoen rekeneenheden, buiten quotum vereffend, overeenkomstig de beslissingen van de Raad op 18 October 1951, op 7 Januari en op 31 Maart 1952.

(8) Met inbegrip van 100 miljoen rekeneenheden aan Frankrijk toegestaan in de vorm van een kortlopend krediet dat in het quotum werd opgenomen overeenkomstig de beslissing van de Raad dd. 15 Maart 1952.

(9) Waarvan 45,4 miljoen rekeneenheden, buiten quotum vereffend, overeenkomstig de beslissing van de Raad op 21 November 1951.

(10) Waarvan 10 miljoen rekeneenheden, onder vorm van lening, terug te betalen aan de Unie.

(11) Waarvan 31 miljoen rekeneenheden, buiten quotum vereffend, overeenkomstig de beslissingen van de Raad op 5 Mei 1951 en 4 Februari 1952.

(12) Overeenstemmend met de omzetting van het verminderde aanvangsdebetsaldo in een netto-tekort overeenkomstig de beslissing van de Raad dd. 4 Februari 1952.

(13) In de vorm van lening terug te betalen aan de Unie.

(14) Waarvan 4,1 miljoen rekeneenheden, vereffend overeenkomstig artikel 13 (a).

(*) Voor de verklaring der hoofden van de kolommen, zie de noot gepubliceerd in het Novembernummer 1951, blz. 221.

V — GELDDOORRAAD IN BELGISCHE FRANKEN (1)
(millioenen franken)

TIJDVAK (einde maand)	TER BESCHIKKING VAN DE BELGISCHE ECONOMIE									
	CHARTAALGELD			GIRAALGELD				Geldvoorraad ter beschikking van de Belgische economie	pCt. van het totaal geldvoorraad in de totale geldvoorraad	Dadelijk opvraagbare rekeningen in Belgische franken van het buitenland
	Bijjetten en munten van de Schatkist	Bijjetten van de Nationale Bank van België	Voorraad chartaalgeld(*)	Rekening-courantsaldi van de Nationale Bank van België (*)	Tegood op Postrekening (*)	Dadelijk en op ten hoogste één maand opvraagbare deposito's bij de banken en para-statale instell. (*)	Voorraad giraalgeld			
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7) = (4) + (5) + (6)	(8) = (3) + (7)	(9) = (3) / (8)	(10)
1949 November.....	4.107	86.615	89.709	1.076	19.021	42.002	62.099	151.808	59,1	8.172
1951 Januari.....	4.950	88.069	91.761	628	18.554	43.964	63.146	154.907	59,2	11.516
Februari.....	4.984	86.964	90.682	535	18.324	44.623	63.432	154.164	58,8	12.552
Maart.....	4.944	85.953	89.713	598	19.161	45.038	64.797	154.510	58,1	13.433
April.....	4.999	86.689	90.428	491	18.992	44.935	64.418	154.846	58,4	15.363
Mei.....	5.104	86.781	90.534	573	18.501	45.407	64.481	155.015	58,4	15.740
Juni.....	5.219	88.167	92.184	500	18.813	45.395	64.708	156.892	58,8	15.547
Juli.....	5.382	90.448	94.576	500	18.914	44.617	64.031	158.607	59,6	15.360
Augustus.....	5.454	91.263	95.484	538	18.982	45.385	64.905	160.389	59,5	15.269
September.....	5.516	91.648	96.006	554	19.062	46.998	66.614	162.620	59,0	15.233
October.....	5.311	92.512	96.512	501	19.278	47.929	67.708	164.220	58,8	17.692
November.....	5.359	92.204	96.301	516	19.462	47.607	67.585	163.886	58,8	16.489
December.....	5.433	94.967	99.089	674	20.079	47.938	68.691	167.780	59,1	17.197
1952 Januari.....	5.453	94.197	98.269	548	19.484	46.744	66.774	165.043	59,5	17.548
Februari.....	5.462	94.713	98.913	562	19.883	45.968	66.413	165.326	59,8	17.785

(*) Na aftrekking van de kasmiddelen van het bankwezen.

(1) C.f. Tijdschrift voor Documentatie en Voortlichting, Decemhernummer 1949, vol. II, n° 6: « Berekening van de geldvoorraad in de Belgische economie », blz. 337 en volgende.

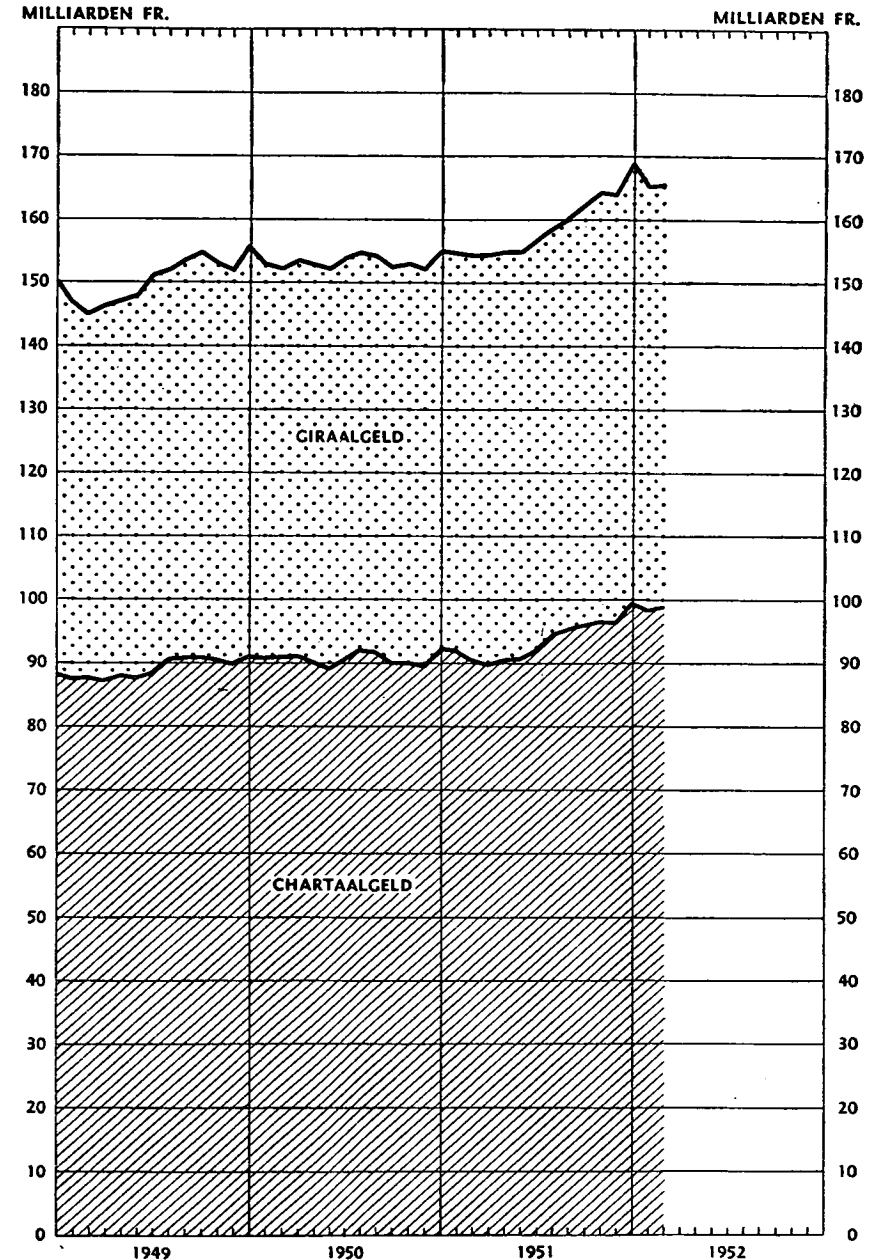
VI — SNELHEID VAN DE GIRALE GELDSOMLOOP IN BELGIE

Maand	Postrekeningen (1)	Dadelijk opvraagbare deposito's bij de banken
1951 Januari.....	3,59	1,76
Februari.....	3,97	1,75
Maart.....	3,85	1,96
April.....	3,81	1,87
Mei.....	4,05	1,90
Juni.....	3,61	1,88
Juli.....	3,78	1,86
Augustus.....	3,77	1,79
September.....	3,48	1,67
October.....	3,53	1,83
November.....	3,82	1,85
December.....	3,77	1,94
1952 Januari.....	3,70	1,94
Februari.....	3,79	1,89

(1) Zie tabel n° 38.

Noot. — De coëfficiënten van omloopnelheid der postrekeningen en der dadelijk opvraagbare deposito's bij de banken kunnen niet met elkaar vergeleken worden daar zij niet op dezelfde grondslagen berekend worden. De coëfficiënten betreffende de bankrekeningen zijn nauwkeuriger.

GELDDOORRAAD IN BELGISCHE FRANKEN

INHOUDSTAFEL

(De gegevens vergezeld van het letterteken « v » zijn als voorlopig te beschouwen)

DOORLOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

	Tab.		Tab.
GELDMARKT		PRODUCTIE	
I — Rentetarief voor disconto en beleningen.....	2	I — Steenkolen- en metaalproductie	55
II — Rentetarief voor bankdeposito's en tegoed bij de Algemene Spaar- en Lijfrentekas.....	4	II — Textielnijverheid.....	56
		III — Diverse producties	56
		IV — Electriciteit	58
		V — Gas	59
VALUTAMARKT EN MARKT DER EDELE METALEN		VERBRUIK	
I — Notering der edele metalen	9	I — Verbruiksindexcijfers	65
II — Officiële wisselkoersen	10	II — Tabakverbruik	66
		III — Slachtingen in de 12 voornaamste slachthuizen van het land	67
KAPITAALMARKT		VERVOER	
I — Noteringen van enkele overheidsfondsen.....	14	I — Bedrijvigheid van de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen.....	70
II — Maandindexcijfers der aandelennoteringen ter Beurze van Brussel en Antwerpen.....	15	a) bedrijfsontvangsten en -uitgaven	
III — Omzetten ter Beurze van Brussel.....	15	b) wagens aan de nijverheid geleverd	
IV — Noteringen en rendement der voornaamste typen vast renderende effecten	16	c) verkeer :	
V — Kapitaalemissies in België en Belgisch-Congo Retrospectief overzicht	17	1° algemeen spoorverkeer	
Emissies van de Congolese vennootschappen in November 1951		2° zware goederen :	
December 1951		A) gezamenlijk verkeer	
Indeling der emissies		B) binnenlands verkeer	
Groepering naar de grootte van het kapitaal		II — Bedrijvigheid van de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen	70
Emissies van de Belgische vennootschappen in December 1951		III — Havenverkeer	71
Januari 1952		a) Antwerpen	
Indeling der emissies		b) Gent	
Groepering naar de grootte van het kapitaal		IV — Algemene beweging der binnenscheepvaart.....	72
VI — Leningen uitgegeven door de Overheid.....	18	BUITENLANDSE HANDEL	
VII — Bankoperaties van het Gemeentekrediet.....	19	I — Samenvatting aangenomen door de overeenkomst van Brussel	75
VIII — Hypotheekinschrijvingen.....	20	II — Nomenclatuur der afdelingen volgens de type- classificatie van de internationale handel (T.C.I.H.)	75
RIJKSFINANCIËN		WERKLOOSHEID	
I — Stand van de Staatsschuld	25	I — Gehele en gedeeltelijke werkloosheid.....	81
II — Stand van het bezit aan overheidsfondsen van de Nationale Bank van België.....	25	II — Indeling der gecontroleerde werklozen per provincie.....	81
III — Opbrengst van de belastingen	26	III — Indeling der ingeschreven geheel werklozen naar beroepsgroep	81
INKOMEN EN SPAREN		BANK- EN GELDSTATISTIEKEN	
I — Rendement der Belgische en Congolese vennoot- schappen op aandelen	30	I — België en Belgisch-Congo :	
Retrospectief overzicht		Algemene staten der banken.....	85
II — Algemene Spaar- en Lijfrentekas.....	31	Nationale Bank van België :	
a) Inlagen op particuliere spaarboekjes		Weekstaten	85
b) Detailgegevens over het verrekeningen der aangeslotenen bij de Lijfrentekas		Bank van Belgisch-Congo :	
III — Kwartaalindexcijfers der lonen	32	Maandstaten	85
LOOP DER ZAKEN		II — Buitenlandse emissiebanken :	
I — Verrekenkamers	35	Staten	86
a) Debetverrichtingen		Banque de France	
b) Detailgegevens over het verloop der verre- keningen te Brussel		Bank of England	
II — Postchèque- en giroverkeer	36	Nederlandsche Bank	
PRIJZEN		Banque Nationale Suisse	
a) Indexcijfers der groothandelsprijzen in België...	45	Federal Reserve Banks	
b) Indexcijfers der groothandelsprijzen in België en in het buitenland.....	45	Sveriges Riksbank	
c) Indexcijfers der kleinhandelsprijzen in België...	46	Discontovoet van de voornaamste circulatie- banken	
		III — Bank voor Internationale Betalingen, te Bazel	87
		IV — Europese Betalingsunie :	
		Samenvattende tabel van de stand.....	88.1
		Afrekening van de positie der deelnemende landen	88.2
		V — Geldvoorraad in Belgische franken.....	89
		VI — Snelheid van de girale geldsomloop in België...	89

Abonnementsprijs per jaargang { fr 250 voor België.
fr 300 voor het buitenland.

De betaling moet vooraf geschieden door overmaking op postgironummer 500 der Nationale Bank van België, of op de in haar boeken geopende rekening-courant onder de rubriek « Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting ».

De abonneuten worden verzocht op te geven welke uitgave zij wensen te ontvangen : de Nederlandse of de Franse.

— Voorh. Drukkerijgest. —
T. H. DEWARICHT
J., M., G. en L. Dewarichet,
— broeders en zusters, —
maatsch. onder één firma
16, Wilde - Woudstraat, 16
B R U S S E L

27610